

Ekspozīcijas „Gods kalpot Latvijai!” tematiskais plāns

Devīze:

“Mēs zinām, ka katrai valstij visdrošākie, uzticamākie palīgi un sargi ir viņas pašas dēli. Un valsts tiek cienīta, kad viņas pašas dēli ir gatavi par viņu iet cīņā.”

[Latvijas Republikas prezidents Guntis Ulmanis uzrunā militārajā parādē 1994. gada 18. novembrī]

Radošā komanda: Kristaps Pildiņš, Sarmīte Baltiņa, Juris Ciganovs, Viktors Kateriničs, Jānis Podiņš, Viesturs Rasnācis, Klāvs Zariņš

Nr. p.k.	Ekspozīcijas tips	Teksti, anotācijas, tēmu nosaukumi	Attēls un Inv. Nr.	Izmērs	Piezīmes, izvietojums
	Ievadteksts	Bruņotie spēki ir viens no valsts drošības garantiem. 20. gadsimta 80. gadu 2. pusē Latvijas iedzīvotāji parādīja savu vēlmi dzīvot brīvi un neatkarīgi paši savā zemē - Latvijā, līdztekus citām Padomju Savienības tautām veicinot savienības sabrukumu. 1990. gada 4. maijs iezīmēja atsvabināšanos no Padomju jūga, kas bija ildzis teju 50 gadus. Latvijas iedzīvotāji bija gatavi aizstāvēt sevi ar ieročiem rokās un atjaunot reiz sagrauto Latvijas armiju. Augstais patriotisma vilnis palīdzēja vīriešiem un sievietēm brīvprātīgi stāties Zemessardzē, bet citi apzinīgi pildīja obligāto militāro dienestu. Pēc Jūras un Gaisa spēku atjaunošanas, radās bāze vienotu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) izveidei. NBS karavīri gadu no gada attīstījuši savas prasmes, uzlabojuši kaujas spējas, modernizējuši bruņojumu un ekipējumu, kā arī nopelnījuši vietu pie lielā NATO Alianses galda. NBS karavīra profesionalitāti novērtējuši sabiedrotie kā tuvās, tā tālās zemēs, ko esam apliecinājuši dalībā starptautiskajās operācijās. Un tomēr, visa pamats ir mūsu pašu Latvijas cilvēki, kas kā sadarbība kopumā novērtē NBS karavīru paveikto un dara visu iespējamo, lai uzticētos, stiprinātu Latvijas drošību un ar lepnumu varētu teikt "Gods kalpot Latvijai!"			
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS kaujas formas tērpā ar maskēšanās rakstu "WoodLatPat". Karavīrs iepazīstina ar sevi un vedina aplūkot ekspozīciju.			Vertikālā 180 cm monitorā

	Informatīva grafika	Laika skala, kurā parādīti zīmīgi notikumi Latvijas Nacionālo bruņoto spēku attīstībā, kas sasaucas ar tajā pašā laikā notikušiem notikumiem Baltijā un pasaulē.			Pielikums Nr. 1 Monitors
		1. Atgūstam savu valsti			
	Teksts	Otrais pasaules karš un vairākkārtējās okupācijas iznīcināja neatkarīgu Latvijas valsti un tās armiju. Visu okupācijas periodu latviešu tauta vēlējās atgūt savu valsti. 1983. gadā Nacionālās pretošanās kustības dalībnieks Gunārs Astra savā tiesas prāvā teica: “Es ticu, ka šis laiks izgaiss kā ļauns murgs”. Tas laiks mainījās 1986. gadā, kad sākās tautas Atmoda. 1990. gada 4. maijā mēs pieņemām Latvijas Neatkarības atjaunošanas deklarāciju, 1991. gada janvārī veidojam barikādes, bet 1991. gada 21. augustā, kad Rīgas Doma laukumā atradās Padomju armijas kaujinieki, Latvijas parlaments pieņēma konstitucionālo likumu “Par Latvijas Republikas valstisko statusu”. Mēs parādījām savu spēku nevardarbīgās pretošanās ceļā un nu varējām sākt veidot bruņotos spēkus, lai vajadzības gadījumā sevi aizstāvētu.			
	Video	Uz video hroniku un foto materiāliem balstīts video materiāls par Latvijas vēsturi un tautas pretošanos PSRS okupācijas varai līdz atmodai un Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanai 1991. gadā.			Pielikums Nr.2 Projekcija uz sienas
		2. “Gribi mieru, gatavojies karam!” – Valsts aizsardzība 1991. – 1994. gads			
	Teksts	Pēc Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas radās nepieciešamība izveidot tās bruņotos spēkus. 1991. gada janvārī barikāžu laikā dzima pārliecība un apņēmība, ka savu brīvību un neatkarību Latvija aizstāvēs. 1991. gada 30. aprīlī			

		zvērestu deva pirmā bruņotā vienība, 1. Policijas bataljons, izrādot gatavību aizstāvēt valsti ar ieročiem rokās. Tā paša gada vasarā izstrādāja likumprojektu par Zemessardzes veidošanu, ko pieņēma 1991. gada 23. augustā. Lai arī tobrīd lielākā militārā struktūra, tā bija tikai daļa no veidojamās Latvijas aizsardzības sistēmas. Tā paša gada 10. septembrī sekoja likuma pieņemšana par obligāto valsts dienestu, kas kļuva par pamatu robežsardzei un Aizsardzība spēkiem, kas darbojās un attīstījās paralēli Zemessardzei. Aizsardzības spēkos iekļāva arī atjaunos Jūras un Gaisa spēkus. Līdz vienotu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) izveidei 1994. gadā bija jāpaveic liels darbs, lai šos aizsardzības sistēmas puzzle gabaliņus saliktu vienotā veselumā.			
	Citāts	“Katrai neatkarīgai valstij nepieciešama sava armija. Agri vai vēlu tāda būs arī mums, lai aizstāvētu mūsu demokrātisko valsti.” [Augstākās Padomes priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs 1991. gada 20. februārī]			
	Teksts	Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljons jeb “Baltās beretes” bija pirmā bruņotā vienība, kas par savu mērķi izvirzīja neatkarību atguvušās Latvijas Republikas aizstāvēšanu, godprātīgi pildot savus pienākumus un dotās pavēles. 1992. gada 28. janvārī vienību reorganizēja un pārdēvēja par Latvijas Republikas Drošības dienestu, kas rūpējās par valsts varas un ekonomisko interešu aizsardzību, kā arī Valsts prezidenta apsardzi.			
1.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa berete		Ø 25,5 cm	Uz manekena vitrīnā

		1991. gads	Orīģināls		
2.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa jaka 1991. gads		75,5 x 55,5 cm	Uz manekena vitrīnā
			Orīģināls		
3.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa šalle 1991. gads		111,5 x 29,5 cm	Uz manekena vitrīnā
			Orīģināls		
4.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa vidusjosta ar pleca siksnu 1991. gads		Josta 116 x 5 cm Pleca sikсна 84 x 3 cm	Uz formas tērpa vitrīnā
			Orīģināls		
5.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa pistoles maksts 1991. gads		19 x 14,3 cm	Pie vidusjostas vitrīnā
			Orīģināls		
6.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa cimdi 1991. gads		27,5 x 10 cm	Uz manekena vitrīnā
			Orīģināls		
7.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpa bikses 1991. gads		117 x 45 cm	Uz manekena vitrīnā

			Orģināls		
8.	Priekšmets	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona virsnieka vietnieka Gunāra Rusiņa formas tērpā šņorzābaki 1991. gads		h- 27 cm 30 x 10 cm	Uz manekena vitrīnā
			Orģināls		
9.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas 1. Policijas bataljona vīri 1991. gads			
			Kopija		
		2.1. Zemessardze			
	Teksts	1991. gada 21. augustā Latvijas Republikas Augstākā Padome pieņēma likumu par Latvijas Republikas valstisko statusu. Divas dienas vēlāk sekoja likuma pieņemšana par Latvijas Republikas Zemessardzes izveidi, kurā varēja iestāties jebkurš Latvijas iedzīvotājs, kurš sasniedzis 18 gadu vecumu. Likums noteica, ka Zemessardze ir brīvprātīgs sabiedrības pašaizsardzības formējums, un tās mērķis ir iesaistīt Latvijas iedzīvotājus valsts un sabiedrības aizsardzībā. Daudzi Latvijas iedzīvotāji, izmantojot savu iepriekšējo pieredzi un zināšanas, rada motivāciju iestāties Zemessardzē, veltot savu brīvo laiku, kā arī līdzekļus.			
10.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes zemessarga formas tērpā uzšuve 1992. gads		7,5 x 6,5 cm	
			LKM 6-61344/6127-LP Orģināls		

	Lielformāta izdrukā	Latvijas Republikas Zemessardzes zemessarga formas tērpa uzšuve 1992. gads			Lielformāta izdrukā, lai izceltu salīdzinoši mazāku priekšmetu un simbolizētu Zemessardzes izveidi
		2.1.1. Zemessardzes izveide			
	Teksts	1991. gada vasarā Latvijā valdīja nenoteiktība, jo tajā vēl joprojām atradās PSRS karaspēks. Vēl nebija izdots likums par Zemessardzes izveidi, kad jau formējās atsevišķu topošo Zemessardzes bataljonu vienības. Tas parādīja, ka cilvēkiem bija motivācija aizstāvēt atjaunoto Latvijas valsti, negaidot aicinājumus un rīkojumus no politiskās varas. 1991. gadā izveidoja 35 Zemessardzes bataljonus. 1991. gada 17. oktobrī Augstākās padomes ēkā zemessarga zvērestu deva 60 cilvēki, galvenokārt bataljonu komandieri un štāba darbinieki. Vēlāk šo zvērestu deva jebkurš cilvēks, kurš iestājās Zemessardzē.			
11.	Dokuments	Latvijas Republikas zemessarga zvēresta projekts 1991. gads <i>1991. gadā Zemessardzes izveidošanas darba grupas locekļi Zigfrīda Teikmane un Ģirts Ozoliņš strādāja pie zemessarga zvēresta sagatavošanas. Šis bija viens no pirmajiem variantiem.</i>	 6-121-PF Kopija		
	Teksts	“Es, Latvijas Republikas zemessargs, zvēru, netaupot savus spēkus un dzīvību, aizsargāt Latvijas tautu un Latvijas valsti, tās neatkarību. Apsolos pēc labākās sirdsapziņas pildīt zemessarga pienākumus, stingri ievērot Latvijas Republikas likumus,			

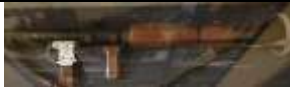
		Zemessardzes dienesta nolikumu un reglamentus.” [Zemessarga zvērests]			
12.	Plakāts	Plakāts ar aicinājumu stāties Latvijas iedzīvotājus iestāties Latvijas Republikas Zemessardzē Ogre, 1991. gads		21 x 30 cm	
			Kopija		
13.	Plakāts	Plakāts ar aicinājumu stāties Latvijas iedzīvotājus iestāties Latvijas Republikas Zemessardzē Vecumnieki, 1991. gads		19,5 x 13,5 cm	
			Kopija		
14.	Dokuments	Izdevums “Latvijas Zemessargs” Nr. 1 1991. gads		19,5 x 13,5 cm	Atvērumā Zemessardzes priekšnieka pavēle Nr. 1
			LKM 6-37376/1610-DK Oriģināls		
15.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes iesnieguma anketa 20. gadsimta 90. gadu sākums <i>Sākotnēji cilvēki, kuri vēlējās iestāties Zemessardzē, rakstīja iesniegumu-lūgumu brīvā formā. Lai atvieglotu uzņemšanas procesu un veidotu vienotu sistēmu, Zemessardzes izstrādāja iesnieguma anketas formu, kas palīdzēja ievākt visus nepieciešamos datus par personu.</i>		20,0 x 14,0 cm	
			LKM 6-474-DK/p Oriģināls		
16.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga vienotā formas tērpa skice 1991. gads		35,0 x 25,0 cm	

			LKM 6-11501/73 DK Oriģināls		
17.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga vienotā formas tērpa cepure ar kokardi 20. gadsimta 90. gadu sākums	 LKM 6-65727/6497-LP Oriģināls	24,0 cm	Uz manekena vitrīnā
18.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga vienotā formas tērpa jaka ar 1. Rīgas apriņķa Zemessardzes pulka 17. bataljona uzšuvēm 20. gadsimta 90. gadu sākums	 LKM 6-65727/6495-LP Oriģināls	80,0 x 50,0 cm	Uz manekena vitrīnā
19.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga vienotā formas tērpa bikses 20. gadsimta 90. gadu sākums	 LKM 6-65727/6496-LP Oriģināls	110,0 x 52,0 cm	Uz manekena vitrīnā
20.	Priekšmets	Latvijas Republikas zemessarga Ginta Čačes puszābaki 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-50908/5100-(1-2)LP Oriģināls	30,0x11,5x24,0 cm	Uz manekena vitrīnā

21.	Priekšmets	Padomju armijas virsnieka ieroču sikсна (portupeja) 20. gadsimta 70. – 80. gadi	 LKM 6-65728/6498-(1-2)LP Oriģināls	36,0 cm	Uz manekena vitrīnā
22.	Priekšmets	Latvijas Republikas zemessarga Imanta Apses dienesta ieroča, pusautomātiskās pistoles “PM” maksts 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-45508/1744-IE Oriģināls	19,0 x 14,0 cm	Pie jostas uz manekena vitrīnā
23.	Priekšmets	Pusautomātiskā pistole “PM” Krievija, 1992. gads <i>“Sākām mēs ar divām Makarova (“PM”) tipa pistolēm, kuras tika nodotas štāba apsargiem no rokas rokā.” [Latvijas Republika Zemessardzes štāba operatīvās daļas pirmais priekšnieks pulkvedis Juris Poļevskis par situāciju ar ieročiem 1991. gada rudenī]</i>	 LKM 6-35025/827-IE Oriģināls	16,5x12,5 cm	
24.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes emblēmas nozīme 20. gadsimta 90. gadi <i>Zemessardzes štāba priekšnieks Ģirts Valdis Kristovskis 1992. gada jūlijā lūdza reklāmas un komercijas uzņēmumam “Advers” izstrādāt Zemessardzes emblēmu, ko paveica grafiķis Māris</i>	 LKM 6-50171/2509-NS Oriģināls	Ø 2,5 cm	

		<i>Sīmansons. Tās pamatā ir tādas latviešu folklorā zināmas zīmes kā zobens, vairogs, auseklis un mēness, ko dēvē par karavīru aizstāvi, kā arī Latvijas Republikas simboli – sarkanbaltsarkanais karogs un trīs zvaigznes.</i>			
25.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes Štāba darbinieki un bataljonu komandieri pēc zvēresta nodošanas Latvijas Republikas Augstākajā Padomē 1991. gada 17. oktobris <i>Par Zemessardzes priekšnieku kļuva Latvijas Republikas Augstākās padomes priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs (1. rindā 6. no labās). Viņš par Zemessardzes štāba priekšnieku iecēla Ģirtu Valdi Kristovski (1. rindā 5. no labās).</i>	 Zemessardzes foto arhīvs Kopija		
26.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 11. Rīgas Centra rajona kājnieku bataljona zemessargi zvēresta ceremonijā Sv. Jāņa baznīcā Rīga, 1991. gada 14. decembris	 LKM 6-68005/3545-FT Kopija		
27.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes Štāba bataljona zemessargi 1992. gads	 LKM 6- 11499/140-FT Kopija		

28.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 11. Rīgas pilsētas Centra rajona kājnieku bataljona zemessargi ar karogu pēc tā iesvētīšanas 1992. gada 20. decembris	 LKM 6-20134/459-2-FT Kopija		
		2.1.2. Zemessargu dalība Latvijas valsts drošības stiprināšanā			
	Teksts	Bija jāpieliek lielas pūles lai aptuveni 12 tūkstošus brīvprātīgo zemessargu iekļautu kaujas spējīgā sistēmā. Zemessardzes vadība dienām un naktīm strādāja pie reglamentu un apmācības sistēmu izstrādes, kā arī citu būtisku vajadzību nodrošināšanas. Zemessargi piedalījās pirmajās organizētajās mācībās, veica Latvijas robežapsardzību, kā arī bija kaujas gatavībā, uzraugot Krievijas armijas vienību darbības Latvijas teritorijā. Vissarežģītākā situācija ar Krievijas armiju bija Liepājā, kur Zemessardze izvērta lielāko operāciju – Liepājas kara ostas blokādi.			
29.	Priekšmets	Rokas ložmetējs DP-27 PSRS, 1943. gads <i>Zemessargi mācībās izmantoja plašu PSRS un citās sociālistiskā bloka valstīs ražotā bruņojum klāstu. Kaujas mācībās pielietoja arī Otrā pasaules kara laikā ražotos rokas ložmetējus DP-27.</i>	 LKM 5-22365/371-IE Oriģināls	126,5 cm	

30.	Priekšmets	Prettanku garnātmētējs RPG-7V PSRS, 1964. gads	 LKM 6-35123/913-IE Oriģināls	96,0 x 19,2 cm.	
31.	Priekšmets	Pārnēsājamā radiostacija R-159 PSRS, 20. gadsimta 80. gadi	 Oriģināls	h- 39,5 cm 30,5 x 18 cm	
32.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes 14. Rīgas Latgales priekšpilsētas bataljona izsniegta apliecība Zigfrīdai Teikmanei par pamatapmācības 1. kursa beigšanu Rīga, 1992. gada 4. janvāris	 LKM 6-69837/7298-DK Oriģināls	15 x 21 cm	
33.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes izdotā “Zemessarga Rokasgrāmata” 1992. gads	 LKM 6-184-DK/p Oriģināls	18,5x13,0 cm	

34.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes 12. Rīgas Ziemeļu rajona bataljona Atbalsta rotas dežūržurnāls 1992. – 1994. gads <i>Dežūržurnālā zemessargi reģistrēja katru savu darbību nakts dežūras laikā. Viens no ierakstiem 1993. gada 11. jūnijā vēsta: “Ieradāties notikuma vietā. Pie dzīvojamās mājas lieveņa dārza pusē redzam sprādziena pēdas, vienam no dzīvokļiem sprādziens izsitis trīs logus. [...] Iedzīvotāji ziņo, ka Krievijas bruņoto spēku jūrnieki siro pa viņu dārziņiem un sprādzieni dzirdami bieži.”</i>	 Origināls	28,1 x 20,8 cm	
35.	Fotogrāfija	Zemessargi mācībās ar rokas ložmetēju DP-27 Ogre, 1993. gada 6. marts	 Zemessardzes foto arhīvs Kopija		
36.	Fotogrāfija	Zemessargs mācībās ar prettanku granātmētēju RPG-7V Ogre, 1993. gada 6. marts	 Zemessardzes foto arhīvs Kopija		

37.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 14. Rīgas Latgales priekšpilsētas bataljona rotas komandieris Ilmārs Baikovs ar pārnēsājamo radiostaciju R-159 mācībās Ādažu poligonā 1993. gada 17. septembris Foto: Anita Vidzidska	 LKM 6-317-FT/p Kopija		
38.	Fotogrāfija	Zemessargi apvienotajās mācībās Ādažu poligonā 1993. gada 17. septembris Foto: Anita Vidzidska	 LKM 6-316-FT/p Kopija		
39.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 19. Saulkrastu bataljona zemessargi apvienotajās mācībās Ādažu poligonā 1993. gada 17. septembris Foto: Anita Vidzidska	 LKM 6-8898-85-FT Kopija		
40.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 46. Ventspils kājnieku bataljona zemessargi Latvijas robežas sardzē 1992. gads <i>Zemessargu nosūtīšana sargāt robežu deva vēlamo rezultātu. Zemessardzes 46. Ventspils kājnieku bataljona vecākais</i>	 LKM 6-5946-RN Kopija		

		zemessargs Ivars Osis raksta: "Kontrabandisti, izdzirdējuši, ka robežu apsargā bruņoti zemessargi, labāk izvēlējās uz turieni nebraukt".			
41.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 54. Ogres bataljona zemessargi veic Latvijas robežapsardzību Bauskas apkārtnē, 1992. gada februāris		Kopija	
42.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 46. Ventspils kājnieku bataljona zemessargi uz Latvijas – Lietuvas robežas 1992. gada 19. marts		Kopija	
43.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas 54. Ogres bataljona zemessargi pie Ķeguma pārbauda Krievijas bruņoto spēku autokolonnu 1993. gada 6. marts		Zemessardzes foto arhīvs Kopija	
44.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas 54. Ogres bataljona zemessargi pie Ķeguma pārbauda Krievijas bruņoto spēku autokolonnu 1993. gada 6. marts		Kopija	

45.	Fotogrāfija	Zemessargs kontrolē satiksmi pār Kalpaka tiltu Liepājā 1992. – 1994. gads	 LKM 6-30114/954-FT Kopija		
		Liepājas kara ostas blokāde			
	Teksts	1992. gadā Liepājā vēl joprojām bija Krievijas armijas militāristi ar bāzi Kara ostā, kuri turpināja savu darbību pēc pašu izstrādātiem likumiem un kārtības. Šī paša gada martā slepenā Zemessardzes sapulcē nolēma Liepājā veikt Krievijas karaspēka blokādi un tādējādi iegūt kontroli. 1992. gada 25. aprīļa rītā sapulcējās 300 zemessargi, lai saņemtu operācijas norādījumus. Ļoti ātri izdevās ieņemt vajadzīgās pozīcijas, izveidot astoņus posteņus un padzīt krievu jūrniekus no Kalpaka tilta, lai noslēgtu blokādi. Sekoja asas un uz draudiem balstītas pārrunas ar Liepājas garnizona pārstāvjiem, kas galu galā vainagojās ar parakstītu memorandu par Latvijas Republikas likumu un muitas noteikumu ievērošanu.			
46.	Priekšmets	Padomju armijas tērauda bruņu cepure SŠ-60 ar trīskrāsu maskēšanās krāsu pārvalku 20. gadsimta 90. gadu sākums	 LKM 6-11503/1084-LP Oriģināls	Ø 28,5 cm	Uz manekena vitrīnā Manekens izceļams

47.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga formas tērpa biezā jaka ar maskēšanās rakstu VSR-84 "Butāns" 1992. gads	 LKM 6-59013/5903-LP Oriģināls	97 x 50 cm	Uz manekena vitrinā Manekens izceļams
48.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes 1991. gada parauga formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu VSR-84 "Butāns" 1992. gads	 LKM 6-58281/5806-LP Oriģināls	110 x 52 cm	Uz manekena vitrinā Manekens izceļams
49.	Priekšmets	Šņorzābaku pāris 20. gadsimta 90. gadu pirmā puse	 LKM 6-24563/2574-(1-2)LP Oriģināls	30 x 11,5 x 24 cm	Uz manekena vitrinā Manekens izceļams
50.	Priekšmets	Bruņuveste ŽZT PSRS, 20. gadsimta 70. gadi	 LKM 6-67350/6610-LP Oriģināls	70 x 58 x 10 cm	Uz manekena vitrinā Manekens izceļams
51.	Priekšmets	Virsnieka ieroču ādas sikсна PSRS, 20. gadsimta 70.-80. gadi	 LKM 6-19994/2184-LP Oriģināls	36 cm	Uz manekena vitrinā

52.	Priekšmets	Brezenta magazīnu soma triecienšautenei "AKM" PSRS, 20. gadsimta 70.-80. gadi	 LKM 6-35239/3853-LP Oriģināls	23 x 23 x7,5 cm	Pie jostas uz manekena vitrīnā
53.	Priekšmets	Blašķe ar apvalku PSRS, 20. gadsimta 60.-80. gadi	 LKM 6-25706/2841-LP Oriģināls	12 x 16 cm	Pie jostas uz manekena vitrīnā
54.	Priekšmets	Nažveida durklis 6x4 (AKM/AK-74) ar maksti, brezenta siksnīņu un ādas cilpu PSRS, 20. gadsimta 70. gadi	 LKM 6-35138/928-IE Oriģināls	6,8 x 33 cm	Pie jostas uz manekena vitrīnā
55.	Priekšmets	Triecienšautene "AK-74" PSRS, 1986. gads	 LKM 6-35099/888-IE Oriģināls	93,5 x 27,0 cm	Manekenam rokās vitrīnā
56.	Priekšmets	Mācību reaktīvais prettanku granātmētējs RPG-18 "Muha" PSRS, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-2429-PF Oriģināls	104,6 x 23,8 cm	Manekenam pār plecu vitrīnā
57.	Video	Fragmenti no Liepājas Kara ostas blokādes operācijas	Zemessardzes video arhīvs		Monitorā

	Karte	Liepājas karte ar kontrolposteņu izvietojumu Liepājas Kara ostas blokādes laikā			Jāsagatavo, attēlam informatīvs raksturs
58.	Fotogrāfija	Zemessargu grupa pie Kalpaka tilta Liepājas Kara ostas blokādes operācijas laikā Liepāja, 1992. gada 25. aprīlis	 LKM 6-389-FT/p Kopija		
59.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes speciālo uzdevumu vienības zemessargu grupa pirms Liepājas Kara ostas blokādes operācijas 1992. gada aprīlis	 LKM 6-11500/141-FT Kopija		
60.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes speciālo uzdevumu vienības leitnants Raimonds Kursītis pie Liepājas Kara ostas blokādes shēmas 1992. gada aprīlis	 LKM 6-388-FT/p Kopija		
61.	Dokuments	Caurlaide ieejai Liepājas ostas apsardzes vienības bāzē 1992. gada aprīlis	 Kopija		

62.	Dokuments	Zemessardzes 54. Ogres bataljona komandiera Jāņa Hartmaņa veiktā Liepājas Kara ostas blokādes operācijas analīze 1992. gada 26. aprīlis <i>Pie plusiem minēts pārsieģuma moments, nodrošinātā slepenība, laba disciplīna, izturības kontaktā ar Krievijas bruņoto spēku pārstāvjiem. Pie lielākiem mīnusiem minēta kavēšanās un pilnvaru pārsniegšana.</i>	 Kopija		
		2.2. Aizsardzības ministrija			
	Teksts	1991. gada janvāra barikāžu notikumi lika pamatus valsts paš aizsardzības sistēmas veidošanai. Šī gada 24. janvārī izveidoja Sabiedrības drošības departamentu (SDD), kas augustā aktīvi rūpējās par robežsardzes formējumu izveidi. Tam sekoja arī darbs pie obligātā valsts dienesta likuma izpildes. 1991. gada 13. novembrī Latvijas Republikas ministru padome pieņēma lēmumu par Aizsardzības ministrijas izveidi uz SDD bāzes. Aizsardzības ministrijas pakļautībā nonāca visi valsts aizsardzības spēki, militārās mācību iestādes un valsts drošības struktūras. Ministrijas galvenie uzdevumi bija organizēt un nodrošināt Aizsardzības spēku darbību Latvijas robežas un gaisa telpas aizsardzībā, kā arī izstrādāt un realizēt valsts aizsardzības plānu.			
63.	Priekšmets	VEF ražotais telefona aparāts TA-72 20. gadsimta 80. gadi		h- 10 cm 19,5 x 14,5 cm	

			RM 5-35412/4566-VI Oriģināls		
64.	Dokuments	Latvijas Republikas aizsardzības ministra Tālava Jundža lietotais ministrijas telefonu saraksts 1992. gada 1. oktobris	 LKM 6-302-DK/p Oriģināls	19,5 x 14 cm	
65.	Dokuments	Latvijas Republikas aizsardzības ministra Tālava Jundža izmantotie dokumentu vāki 1992. gads	 LKM 6-603-DK/p Oriģināls	35 x 25.7 cm	
66.	Dokuments	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas Kadru daļas speciālista Antona Arnicāna apliecība 1991. gada decembris	 LKM 6-53539/4921-DK Oriģināls	6 x 9,5 cm	
67.	Dokuments	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas Kadru daļas speciālista Antona Arnicāna dienesta ieroča nēsāšanas apliecība 1992. gads	 LKM 6-53540/4922-DK Oriģināls	6,5 x 8,5 cm	
68.	Dokuments	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas pārskats par darbu no 1991. gada novembra līdz 1993. gada jūnijam		20,4 x 14,6 cm	

			LKM 6-10101/56-DK Oriģināls		
69.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Sabiedrības drošības departamenta (SDD) direktors Jānis Aivars Baškers (1. rindā 5. no kreisās) ar Valsts dienesta pārvalžu vadītājiem Mālpils, 1991. gada septembris Foto: Jānis Magdaļenoks	 LKM 6-815-FT/p Kopija		
70.	Fotogrāfija	Tālavš Jundzis - Latvijas Republikas pirmais aizsardzības ministrs pēc neatkarības atjaunošanas 1993. gads Foto: Uldis Briedis	 LKM 6-61775 2856-FT Kopija		
71.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas darbinieki 1993. gada jūnijs	 Kopija		
72.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas aizsardzības ministrs Tālavš Jundzis (pa labi) un Polijas aizsardzības ministrs Janušs Onuškēvics paraksta sadarbības līgumu Rīga, 1992. gada septembris Foto: Arnis Blumbergs	 LKM 6-10099/110-FT Kopija		
		2.3. Aizsardzības spēki			
	Teksts	Latvijas Republikas Aizsardzības spēku izveidi grūti saistīt ar vienu konkrētu			

		datumu. Tas bija vairāku paralēli notiekošu procesu kopums, kas sevī ietvēra Robežsardzes un Obligātā valsts dienesta izveidi, kā arī Jūras un Gaisa spēku atjaunošanu. Tomēr 1991. gada 7. novembrī, šeit, Latvijas Kara muzejā, organizēja svinīgu ceremoniju, kurā 61 karavīrs deva karavīra zvērestu. Uz Aizsardzības spēku kā profesionālas militāras struktūras bāzes veidoja Nacionālos bruņotos spēkus.			
73.	Priekšmets	Latvijas Republikas Aizsardzības spēku karavīra formas tērpa uzšuve 1992. gads	 LKM 6-47766/4878-LP Oriģināls	8,6 x 5,8 cm	
74.	Priekšmets	Latvijas Republikas Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karavīra Modra Salceviča formas tērpa uzšuve "LR Aizsardzības spēki" 1993. gads	 LKM 6-49381/4968-LP Oriģināls	2 x 10 cm	
75.	Priekšmets	Robežsargu brigādes komandiera vietnieka pulkveža Rūdolfa Svikļa nēsātā Latvijas Republikas Aizsardzības spēku krūšu zīme 1994. gads	 LKM 6-17562/1267-NS Oriģināls	5,0 x 5,7 cm	
	Lielformāta izdruka	Latvijas Republikas Aizsardzības spēku karavīra formas tērpa uzšuve 1992. gads			Lielformāta izdruka, lai izceltu salīdzinoši mazāku priekšmetu un simbolizētu

					Aizsardzības spēku izveidi
		2.3.1. Robežsardze			
	Teksts	1991. gada 13. decembrī aizsardzības ministrs Tālavš Jundzis parakstīja pavēli par septiņu militāra tipa robežsargu bataljonu izveidi, kam bija jābūt valsts iekšējās un ārējās drošības garantam. Līdz tam Sabiedrības drošības departaments jau bija atlasījis brīvprātīgos, kuri 1991. gada 11. novembrī deva robežsarga zvērestu un tos apmācīja robežsardzes dienestam vairākos mācību centros. Liela daļa šo robežsargu vēlāk pārgāja uz pirmajām Sauszemes spēku vienības. 1993. gada vidū robežsargi atradās 15 sauszemes robežkontroles posteņos. Bez tiem bija arī trīs gaisa, pieci jūras, 11 dzelzceļa un 22 sauszemes vienkāršotie robežkontroles posteņi.			
76.	Priekšmets	Robežstabs 20. gadsimta 90. gadi	 Orīģināls	209 cm ø 17,5 cm	Izceļams
77.	Priekšmets	Robežstaba norāde Nr. 225 "Latvijas Republika / Eesti Vabariik" 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6- Orīģināls	24,5 x 13,5 cm	Izceļams
78.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes ikdienas formas tērpa laiviņcepure 1992. gads		29 x 11,5 cm	Izceļams

			LKM 6-29164/3304-LP Oriģināls		
79.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes leitnanta ikdienas formas tērpa svārki 1992. gads	 LKM 6-6259/409-LP Oriģināls	uz augumu 170 (170-100-82)	Izceļams
80.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes 3. Ludzas robežsargu bataljona vimpelis 20. gadsimta 90. gadu sākums	 LKM 6-19119/42-KV Oriģināls	20,0 x 10,0 cm	
81.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes 6. Liepājas robežsargu bataljona krūšu zīme 1993. gads	 LKM 6-8240/591-NS Oriģināls	Ø 5,5 cm	

82.	Priekšmets	Latvijas Republikas Robežsardzes formas tērpa piedurknes uzšuve 1991. gads	 LKM 6-61351/6134-LP Oriģināls	10,5 x 8 cm	
83.	Priekšmets	Rīgas Atsevišķā robežkontroles punkta robežsarga formas tērpa uzšuve 20. gadsimta 90. gadu 1. puse	 LKM 6-16738/1888-LP Oriģināls	11 x 10,6 cm	
84.	Dokuments	Ziņojums par robežsargu aizturēto kontrabandu no 1993. gada janvāra līdz augustam	 LKM 6-67758/6994-DK Oriģināls	29,7 x 21 cm	
85.	Fotogrāfija	Rīgas atsevišķā kontroles un caurlaides punkta robežsargi pie lidostas "Rīga" 1992. gads Foto: Boriss Koļesņikovs	 LKM 6-59825-2684-FT Kopija		

86.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes 2. Viļakas robežsargu bataljona komandieris pulkvežleitnants Jānis Āboliņš ar saviem dēliem – Rēzeknes robežsardzes mācību centra štāba priekšnieku kapteini Aivaru Āboliņu un mācību centra pasniedzēju virsleitnantu Andri Āboliņu 1992. gads		Kopija	
87.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Robežsargu brigādes robežsargi 1992. gada 6. marts		Kopija	
88.	Priekšmets	Mašīnpistole PM wz. 43 (PPS) Polijas Tautas Republika, 1951. gads <i>Topošie robežsargi, modernu ieroču trūkuma dēļ, mācību centros uzdevumu veikšanai kaujas mācībās pielietoja arī Otrā pasaules kara parauga Polijā ražotās mašīnpistoles PPS-43.</i>	 LKM 5-35064/856-IE Oriģināls	61,8 cm	
89.	Priekšmets	Mašīnpistoles PPS-43 magazīna PSRS, 20. gadsimta 40. gadi	 LKM 5-35525/28-IE Oriģināls	h- 2 cm 22,5 x 5,5 cm	
90.	Priekšmets	Mašīnpistoles PPS-43 magazīnu soma PSRS, 20. gadsimta 40. – 50. gadi		26,5 x 20 cm	

			LKM 5-25132/2743-LP Oriģināls		
91.	Priekšmets	Rokas granāta RGD-5 PSRS, 1969. gads	 LKM 6-59190/2158-IE Oriģināls	Ø 11,3 cm 5,5 x 6,2 cm	
92.	Dokuments	Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas Robežapsardzības karaspēka izdota apliecība Valmieras 1. robežsardzes bataljona robežsargam Raivo Andersonam par tiesībām nēsāt ieroci 1992. gada 31. maijs	 LKM 6-5713/1-DK Oriģināls	7 x 10 cm	
93.	Fotogrāfija	Sabiedrības drošības departamenta Mācību centra kursantu - robežsargu rotas karavīri mācību klasē apgūst ieroču uzbūvi Mālpils, 1991. gada rudens Foto: Jānis Ovsjankovs	 Kopija		
94.	Fotogrāfija	Sabiedrības drošības departamenta Mālpils Mācību centra kursantu – robežsargu rotas karavīri mācībās Mālpils, 1991. gada rudens Foto: Jānis Ovsjankovs <i>Robežsargus mācību centrā sagatavoja ne vien robežsardzes dienestam, bet arī militārai kaujas darbībai. Viena no mācību sastāvdaļām bija militāro uzdevumu izpilde ķīmiskā uzbrukuma gadījumā.</i>	 Kopija		

95.	Fotogrāfija	Sabiedrības drošības departamenta Mālpils Mācību centra kursantu – robežsargu rotas karavīri apgūst tuvcīņu Mālpils, 1991. gada rudens Foto: Jānis Ovsjankovs			
		2.3.2. Sauszemes spēku veidošanās			
	Teksts	Ātri vien kļuva skaidrs, ka Aizsardzības spēkos bez robežsargu bataljoniem nepieciešama Sauszemes spēku vienība, kas gatavota militāru operāciju veikšanai. 1992. gada 30. aprīlī izdeva pavēli par Izlūkdesanta bataljona (IDB) izveidi Aizsardzības spēku sastāvā. Bataljonu izvietoja Rīgas pievārtē, Sužos. Tāpēc to mēdz arī saukt par Sužu bataljonu. Galvenais uzdevums bija obligātā militārā dienesta karavīru sagatavošana.			
	Atmiņu fragments	“Mani iesauca dienestā 1992. gadā Valkā, un pēc jaunkareivju apmācības Lilastē, tiku iedalīts Izlūkdesanta bataljona 3. rotā. Es pats lūdzu, lai mani nozīmē uz Sužiem, jo dienests IDB skaitījās interesants un elitārs.” [Majors Aigars Ozoliņš]			
96.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karogs 1993. gads	 LKM 6-25174/64-(1)KV Oriģināls	190,0 x 100,0 cm	Izceļams
97.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karavīra formas tērpa uzšuve 1993. gads <i>Bataljona emblēmā redzamais lūsis simbolizē gatavību cīņai. Vienības devīze ir “Klusi iet, asi kož!”</i>	 LKM 6-49382/4969-LP	11,0x10,5 cm	

			Origināls		
98.	Priekšmets	Aizsardzības spēku lauka formas tērpa cepure 1992. gads	 LKM 6-6261/411-LP Origināls	Ø 18 cm	
99.	Priekšmets	Triecienšautene "AKMS" PSRS, 1972. gads	 LKM 6-35097/886-IE Origināls	91,5 x 26 cm	
100.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Mācību centra karavīrs mācību laikā Ādažu poligonā 1992. gada vasara Foto: Jānis Ovsjankovs <i>Lai nokļūtu Izlūkdesanta bataljonā, obligātajā militārajā dienestā iesauktajam karavīram vispirms bija jāiziet jaunkareivja apmācība Aizsardzības spēku Mācību centrā.</i>	 Kopija		
101.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku karavīri pie lauka virtuves Lilaste, 1992. gada vasara Foto: Jānis Ovsjankovs	 Kopija		
102.	Priekšmets	Virtuves alumīnija katls 20. gadsimta 80. – 90. gadi <i>Obligātā militārā dienesta karavīrus regulāri norīkoja darbam virtuvē, kas nozīmēja arī kartupeļu mizošanu šādos 50</i>	 Origināls	Ø 40 cm	

		<i>litru katlos, lai pabarotu izsalkušos dienesta biedrus.</i>			
103.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Mācību centra karavīri ar Zviedrijas armijas velosipēdiem Ādažu poligona teritorijā 1993. gada rudens Foto: Jānis Ovsjankovs			
			Kopija		
104.	Priekšmets	Zviedrijas armijas velosipēds 20. gadsimta 90. gadi <i>1993.gada augustā Zviedrijas valdība no savas armijas rezervēm sniedza palīdzību Latvijas Aizsardzības spēkiem. Palīdzības kravā bija arī 3000 Zviedrijas armijas velosipēdi, no kuriem daļu obligātā militārā dienesta karavīri izmantoja mācību procesā.</i>	 LKM 6-42217/4405-LP Oriģināls	h-112 cm 185 cm	
105.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona 2. rotas komandiera virsleitnanta Ivara Pauliņa berete 1995. gads	 Oriģināls	Ø 24,5 cm	
106.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona izpletņlēcēju nozīmīte par trim lēcieniem 1993. – 1994. gads	 Oriģināls		
107.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karavīri 1993. gads	 LKM 6-1315-FT/p Kopija		

108.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karavīri pie Gaisa spēku lidmašīnas L-410 1993. gada 21. septembris		LKM 6-1317-FT/p Kopija		
109.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona karavīri loka izpletņus Spilves lidlaukā pēc dienas otrā mācību lēciena 1993. gada oktobris		LKM 6-1318-FT/p Kopija		
110.	Priekšmets	Desanta vadāmais izpletnis D1-5U PSRS, 20. gadsimta 20. puse		LKM 6-52679/5254-LP Oriģināls	h-74 cm 60 x 26 cm	
		2.3.3. Gaisa spēku atjaunošana				
	Teksts	Pirms Latvijas neatkarības zaudēšanas 1940. gadā Latvijas armijas Aviācijas pulks bija viena no elitārākajām vienībām ar plašu tehnisko arsenālu. Pēc neatkarības atgūšanas vajadzēja atjaunot Gaisa spēkus militārā resora iespēju robežās. 1992. gada 24. februārī izveidoja aviācijas un pretgaisa aizsardzības pārvaldi, bet 17. jūnijā aizsardzības ministrs parakstīja pavēli par Gaisa spēku atjaunošanu. Sākotnēji Gaisa spēku bāze atradās Spilves lidlaukā Rīgā, kur no civilās aviācijas saņēma sešas lidmašīnas An-2 un četrus helikopterus Mi-2. 1993. gadā gaisa floti papildināja divas Vācijas dāvinātās lidmašīnas L-410. Pēc				

		vairāk nekā diviem Spilvē pavadītiem gadiem Gaisa spēki pārcēlās uz Lielvārde lidlauku.			
	Makets	Helikoptera Mi-2 pilota kabīne		h-350 cm 200 x 250 cm	
111.	Priekšmets	Gaisa spēku helikoptera Mi-2 pilota krēsls 20. gadsimta 90. gadi			Ievietots helikoptera Mi-2 kabīnes maketā
112.	Priekšmets	Gaisa spēku helikoptera Mi-2 vadības panelis 20. gadsimta 90. gadi	 Orīģināls	h- 45 cm 66 x 15 cm	Ievietots helikoptera Mi-2 kabīnes maketā
113.	Priekšmets	Gaisa spēku helikoptera Mi-2 pilota jaka 20. gadsimta 90. gadu 1. puse		75 x 54 cm	Uzvilkts pilota manekenam, kas sēž helikoptera Mi-2 kabīnes maketā esošajā krēslā
	Priekšmets	Gaisa spēku helikoptera Mi-2 pilota bikses 20. gadsimta 90. gadu 1. puse		104 x 42 cm	
	Priekšmets	Gaisa spēku Mi-2 pilota austiņas 20. gadsimta 80. gadi		21,5 x 18 cm	

114.	Fotogrāfija	Gaisa spēku helikoptera Mi-2 kabīne 1997. gada 17. jūnijs Foto: Anita Vidzidska	 LKM 6-16659/348-(34)FN Kopija		
115.	Fotogrāfija	Gaisa spēku pilots un pasažieri, Aizsardzības spēku komandieris pulkvedis Dainis Turlais un olimpiskais čempions šķēpa mešanā Jānis Lūsis, pie helikoptera Mi-2 Valmieras Daliņa stadionā Valmiera, 1993. gads Foto: Leons Balodis	 LKM 6-1110-FT/p Kopija		
116.	Fotogrāfija	Latvijas Gaisa spēku lidotāji kopā ar Latvijas un Zviedrijas vēsturniekiem pēc aerofotografēšanas lidojuma 1993. gads <i>Fonā redzama viena no Vācijas dāvinātajām vieglā transporta L-410 lidmašīnām, kas nokrāsota militāra stila kamuflāžas krāsojumā. Pārsvārā lidmašīnu izmantoja militārpersonu un valsts amatpersonu pārvadāšanai, kā arī izpletņlēcēju sagatavošanai.</i>	 LKM 6-1778-FT/p Kopija		
117.	Fotogrāfija	Gaisa spēku lidmašīna An-2 Lielvārdes lidlaukā 1997. gada 17. jūnijs Foto Anita Vidzidska	 LKM 6-16659/348-(28)FN Kopija		

		2.3.4. Jūras spēku atjaunošana			
	Teksts	Jūras spēku atjaunošanas process sākās ar to pārvaldes izveidi 1992. gada 25. janvārī. Ļoti zīmīgs brīdis bija tā paša gada 11. aprīlī, kad Liepājā pacēla Jūras spēku karogu uz kara kuģa KA-04 “Sams”. Bez “Sama” bija vēl divi zivju inspekcijas kuģi, kurus pielāgoja krasta apsardzes vajadzībām – KA-02 “Spulga” un KA-03 “Komēta”. Kopš 1992. gada 20. maija Jūras spēki veic regulāru valsts jūras robežas kontroli, kas ir viens no galvenajiem uzdevumiem. Līdz 1994. gadam Jūras spēku flotili papildināja trīs PSRS ražoti patruļkuģi, Polijā ražots velkonis, pieci Zviedrijā ražoti krasta apsardzes patruļkuģi un divi Vācijā ražoti mīnu kuģi.			
118.	Priekšmets	Jūras spēku karakuģa KA-04 “Sams” karogs 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-47942/112-KV	90,0 x 82,0 cm	
119.	Priekšmets	Jūras spēku karakuģa KA-04 “Sams” signālzvans 20. gadsimta 90. gadi	 Oriģināls	Zvans h – 34,5 cm Virve – 102 cm Ø 32,5 cm	Izceļams Vēlams eksponēt iekārtu

120.	Priekšmets	Jūras spēku matrožu formas tērpa berete 1993. gads	 LKM 6-8209/1213-LP Oriģināls	Ø 26 cm	
121.	Priekšmets	Jūras spēku jūrnieka ziemas formas tērpa cepure 1992. gads	 LKM 6-8192/1225-LP Oriģināls	25 x 11 cm	
122.	Priekšmets	Jūras spēku ikdienas formas tērpa mētelis 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-31945/3540-LP Oriģināls	81,5 x 50 cm	
123.	Fotogrāfija	Jūras spēku karakuģa karoga pacelšana uz karakuģa KA-04 "Sams" Liepāja, 1991. gada 11. aprīlis	 Kopija		
124.	Fotogrāfija	Pirmie obligātā militārā dienesta jūrnieki pēc karavīra zvēresta došanas un Jūras Mācību centra personāls Liepāja, 1992. gada 8. februāris	 LKM 6-32113/1162-FT Kopija		

125.	Fotogrāfija	Jūras spēku jūrnieki parādē pie Brīvības pieminekļa Rīga, 1992. gada 23. augusts Foto: Leons Balodis			
			LKM-6-1153-FT/p Kopija		
126.	Fotogrāfija	Jūras spēku patruļkuģa KA-07 “Ausma” jūrnieki kopā ar kuģa krustmāti Klāru Radziņu uz kuģa klāja karoga pacelšanas dienā Rīga, 1994. gada janvāris Foto: Ilmārs Znotiņš			
			LKM 6-60830/2795-FT Kopija		
		2.4. Atgriešanās pie saknēm			
	Teksts	Atjaunojot bruņotos spēkus Latvijā, militārpersonas nereti skatījās pagātnē un centās atgriezties pie dažādiem Latvijas armijā 20. gadsimta 20. – 30. gados izmantotiem simboliem. Arī vairākas vienības pasludināja sevi kā Latvijas armijas vienību mantinieces vai tradīciju turpinātājas. Latvijas armijas un to vienību simbolika dažādos veidos parādījās gan uz bruņoto spēku formas tērpiem, gan atšķirības zīmēm. Spilgtākie piemēri ir Štāba bataljons un Nacionālā Aizsardzības akadēmija. Viss gan neaprobežojas tikai ar simboliem, jo Nacionālajos bruņotajos spēkos dienējuši un dien karavīri, kuru vecāki un vecvecāki bija Latvijas armijas karavīri, turpinot dzimtas tradīciju – būt karavīram.			

127.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes kokarde 20. gadsimta 90. gadi <i>1991. gada 15. novembrī Zemessardzes priekšnieks Anatolijs Gorbunovs par Zemessardzes simbolu apstiprināja starveidīgo kokardi, tautā sauktu par "saulīti". Šāda tipa kokardes ar Latvijas Republikas pirmā ģerboņa simboliku nēsāja Latvijas armijas karavīri Latvijas Neatkarības kara laikā 1919.-1920. gadā.</i>	 LKM 6-24372/1498-NS Oriģināls	2,7 x 2,0 cm	Izceļams
128.	Priekšmets	Latvijas Republikas Aizsardzības spēku un Nacionālo bruņoto spēku kokarde 20. gadsimta 90. gadi <i>Lai atšķirtos no Zemessardzes, Aizsardzības spēki kā savu kokardi pārņēma 20. gadsimta 20. – 30. gados Latvijas armijā lietoto kokardi ar trim zvaigznēm centrālajā daļā.</i>	 LKM 6-8215/876-(1)NS	2,2 x 1,7 cm	Izceļams
129.	Priekšmets	Zemessardzes ikdienas formas tērpa laiviņcepure 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-20326/2216-LP Oriģināls	13.5 x 30 cm	
130.	Priekšmets	NBS karavīra ziemas formas tērpa laiviņcepure 20. gadsimta 90. gadi <i>Lai arī Nacionālajos bruņotajos spēkos karavīri un zemessargi 20. gadsimta 90. gados biežāk nēsāja cepures ar nagu, tomēr gan vasarā gan ziemā nēsāja arī laiviņcepures. Pēc skata un formas tās ļoti līdzinās Latvijas armijā 20. gadsimta 20. – 30. gados lietotajām vasaras un ziemas darba cepurēm.</i>	 LKM 6-59027/5917-LP Oriģināls	16 x 30 cm	

131.	Priekšmets	Zemessardzes 16. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona bataljona karogs 1993. gads <i>Zemessardzes bataljoni savā simbolikā, karogos un krūšu zīmē, centušies ieviest Latvijas armijas vienību simboliku elementus. Šajā karogā redzama gan kokarde, gan vienības krūšu zīme, kas veidota pēc Latvijas armijas 6. Rīgas kājnieku pulka krūšu nozīmes parauga.</i>	 LKM 6-20323/49-KV Oriģināls	200,0 x 100,0 cm	
132.	Priekšmets	Nozīme "Labākais šāvējs ar šauteni" 20. gadsimta 90. gadi <i>Latvijas armijas vienībās notika regulāras šaušanas mācības un sacensības, kurās noteica labākos šāvējus. Viņi atkarībā no ieroču šķiras saņēma nēsāšanai pie formas tērpa šādu nozīmi. Īslaicīgi, bet 20. gadsimta 90. gados šādas nozīmītes piešķīra arī labākajiem šāvējiem NBS karavīru vidū.</i>	 LKM 6-14313/993-NS Oriģināls	Ø 3,3 cm	
133.	Priekšmets	Nozīme "Labākais šāvējs ar pistoli" 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-14312/992-NS Oriģināls	Ø 3,3 cm	
134.	Priekšmets	Latvijas bruņoto spēku kareivja formas tērpa zīmotnes 1993. gads <i>Zemessargi un karavīri uz formas tērpu apkakles atlokiem 20. gadsimta 90. gadu sākumā lika tādas pašas zīmotnes kādas lietoja Latvijas armijas karavīri. Katram</i>	 LKM 6-8200/1233-(1-2)LP Oriģināls	8 x 3,8 cm	

		<i>spēku veidam zīmotnes bija spēku veidam raksturīgā krāsā. Tā kā NBS ir majora dienesta pakāpe, tad zīmotnes saskanēja ar vēsturisko paraugu līdz kapteiņa dienesta pakāpei.</i>			
135.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas krūšu zīme 1992. gads <i>Kā Latvijas Kara skolas tradīciju mantotāja, Latvijas Nacionālā Aizsardzības akadēmija krūšu zīmei paņēma paraugu no Kara skolas krūšu nozīmes. Galvenā atšķirība ir uz zobena esošās trīs zvaigznes, kas nomainīja ugunskrustu.</i>	 LKM 6-16774/1223-NS Oriģināls	4,5 x 3,5 cm	
136.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas apbalvojums “Atzinības zīme” 1992. gads <i>Nacionālās Aizsardzības akadēmijas “Atzinības zīme” no Latvijas Kara skolas žetona pamatā atšķiras vien ar mācību iestādes abreviatūru centrā, “KS” nomainot pret “NAA”.</i>	 LKM 6-16775/1224-NS Oriģināls	2,3 x 7,5 cm	
137.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas pirmā izlaiduma absolventi pie Brīvības pieminekļa Rīga, 1992. gada 2. oktobris Foto: Valdis Semjonovs <i>Latvijas Nacionālā Aizsardzības akadēmiju atjaunoja 1992. gada 13. februārī un tā sevi pamatoti pasludināja par 1919. gadā</i>	 LKM 6-69559/3661-FT Kopija		

		<i>dibinātās Latvijas Kara skolas tradīciju pārmantotāju. Ar to jāsaprot ne vien virsnieku un speciālistu sagatavošana, bet arī Latvijas Kara skolā iemantoto ārpus mācību tradīciju atjaunošana.</i>			
138.	Fotogrāfija	Mācību process klasē Latvijas Nacionālajā Aizsardzības akadēmijā Rīga, 1993. gads		LKM 6-60762/2783-FT Kopija	
139.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeti pie galda “Melnās kafijas vakarā” Rīga, 2002. gada 30. novembris Foto: Anita Vidzidska <i>Latvijas Neatkarības kara laikā 1919. gada 21. novembrī Latvijas Kara skolas kadeti mēroja ceļu no Jelgavas pievārtes uz Rīgu, kur pēc grūtā pārgājiena vakariņā nebija nekā cita kā vien rupjmaize, marmelāde un miežu kafija. Pieminot kritušos kadetus, radās tradīcija šādas vakariņas ieturēt katru gadu, nosaucot to par “Melnās kafijas vakaru”. Latvijas Nacionālā Aizsardzības akadēmija atjaunoja šo tradīciju, katru gadu vienojoties pie vakariņu galda 30. novembrī.</i>		LKM 6-26937/977-(32)FN Kopija	

140.	Priekšmets	Aizsardzības spēku Štāba bataljona krūšu zīme 1994. gads <i>Vienīgā NBS vienība, kas var teikt, ka ir dibināta 1919. gadā, ir Štāba bataljons. Pēc likvidācijas 1940. gadā vienību atjaunoja 1992. gada 1. februārī, uzticot tos pašus uzdevumus, kādi tie bija 20. gadsimta 20. - 30. gados. Vienība atjaunoja arī vēsturisko krūšu nozīmi, nemainot formu un elementus.</i>	 LKM 6-11880/836-NS Oriģināls	5 x 2,3 cm	
141.	Dokuments	Nacionālo Bruņoto spēku Štāba bataljona karoga reversa skice 1994. gada decembris <i>Štāba bataljons nolēma atjaunot arī vienības vēsturisko karogu, ko darināja pēc izstrādātām skicēm. 1995. gada 31. martā Latviešu biedrības namā vienībai pasniedza atjaunoto karogu.</i>	 LKM 6-12190/84-(3)DK Oriģināls	30 x 42 cm	
142.	Dokuments	Nacionālo Bruņoto spēku Štāba bataljona karoga aversa skice 1994. gada decembris	 LKM 6-12190/84-(2)DK Oriģināls	30 x 42 cm	
143.	Fotogrāfija	Latvijas Aizsardzības spēku Štāba bataljona karavīrs goda sardzē pie Brīvības pieminekļa 1993. gada 25. marts Foto: Igors Vārpa <i>Pēc goda sardzes atjaunošanas pie Brīvības pieminekļa 1992. gada 11. novembrī Štāba bataljona karavīri stāvēja</i>	 LKM 6-22053/644-FT Kopija		

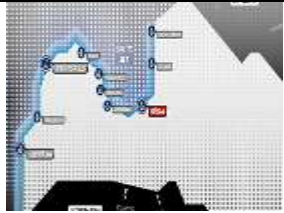
		<i>goda sardzē Latvijas armijas parauga formas tērpa mēteļos vai 1932. gada parauga formas tērpos, galvā sākotnēji bija Latvijas armijā lietotā M16 tipa bruņucepure.</i>			
144.	Fotogrāfija	NBS Štāba bataljona Goda sardzes rotas karavīri pie Brīvības pieminekļa Rīga, 2003. gada 11. novembris Foto: Gunārs Binde			
			LKM 6-4177-FT/p Kopija		
145.	Fotogrāfija	NBS Štāba bataljona karavīri ierindas un soļošanas apmācību laikā 1995. gads Foto: Indulis Spuldzenieks			
			LKM 6-62079/2964-FT Kopija		
146.	Fotogrāfija	NBS Štāba bataljona karavīri Rīgas pils sardzes posteņu atjaunošanas ceremonijā 2002. gada 11. novembris Foto: Anita Vidzidska			
			LKM 6-6336-(10)RN Kopija		
147.	Video	Intervija ar NBS karavīru par dzimtas saistību ar militāro dienestu Latvijas armijā			
	Citāts	“Laikā no 1935. gada novembra līdz 1940. gada jūnijam viens no neatkarīgās Latvijas Republikas valstiskiem rituāliem bija karavīru Godasardze pie Latvijas Republikas Brīvības pieminekļa. To nodrošināja Latvijas			

		armijas štāba bataljons. [...] Lai atjaunotu Latvijas Republikas valstiskās un militārās tradīcijas un rituālus, Pavēlu: atjaunot Godasardzi pie Latvijas Republikas Brīvības pieminekļa. ” [Aizsardzības ministra Tālava Jundža pavēle par Godasardzes atjaunošanu pie Brīvības pieminekļa 1992. gada 20. aprīlī]			
148.	Priekšmets	NBS Štāba bataljona karavīra parādes cepure	 LKM 64663/6817-LP Oriģināls	Ø 24 cm h-10 cm	Uz manekena vitrīnā
149.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa mētelis ar NBS Štāba bataljona zīmognēm			Uz manekena vitrīnā
150.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa bikses			Uz manekena vitrīnā
151.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa ādas cimdi			Uz manekena vitrīnā
152.	Priekšmets	Stulma zābaki		48,8 x 35,5 cm	Uz manekena vitrīnā
153.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa ādas josta			Uz manekena vitrīnā
154.	Priekšmets	Triecienšautene M16A1 ASV, 1984. gads	 LKM 6-35091/880-IE Oriģināls	98,4 x 26 cm	Manekenam pie sāna vitrīnā
155.	Priekšmets	Durklis M7 ASV, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-57161/2076-IE Oriģināls	30 x 2,1 cm	Uz triecienšautenes vitrīnā

156.	Priekšmets	NBS Štāba bataljona karavīra parādes cepure			Uz manekena vitrīnā
157.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa frencis ar NBS Štāba bataljona zīmognēm			Uz manekena vitrīnā
158.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa bikses			Uz manekena vitrīnā
159.	Priekšmets	Stulma zābaki		48,8 x 35,5 cm	Uz manekena vitrīnā
160.	Priekšmets	NBS kareivja formas tērpa ādas josta			Uz manekena vitrīnā
161.	Priekšmets	Šautene Lee-Enfield No. 4 Mk I			Manekenam pie sāna vitrīnā
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS Štāba bataljona goda sardzes formas tērpā, stāvēt goda sardzē.			Vertikālā 180 cm monitorā
		3. “Kur vienotība, tur uzvara!” – Nacionālie bruņotie spēki			
	Teksts	Nacionālie bruņotie spēki (NBS) ir Latvijas aizsardzības sistēmas pamats. 1993. gada martā sākās darbs pie vienas bruņoto spēku struktūras. 1994. gada 24. novembrī process noslēdzās, kad apvienoja Aizsardzības spēkus un Latvijas Republikas Zemessardzi. NBS pamatu			

		veido trīs spēku veidi: Sauszemes spēki, Gaisa spēki un Jūras spēki. Šie spēku veidi nodrošina NBS galveno uzdevumu, valsts sauszemes teritorijas, jūras akvatorijas un gaisa telpas aizsardzību. NBS vēsturiski balstījuši savu spēku obligātajā militārajā dienestā, lai vēlāk pārietu uz profesionālo militāro dienestu. NBS galvenā vērtība ir to karavīrs, kurš tiek sagatavots un apmācīts, balstoties uz viņa spējām, profesionālās militārās karjeras izvēlēm un bruņoto spēku vajadzībām.			
	Digitālā interaktīvā platforma	Latvijas karte ar NBS vienību izvietojumu, informācija par NBS vienībām. Saturu iespējams mainīt un papildināt, pievienojot vizuālo materiālu.			Pielikums Nr. 3 Lielformāta monitors
	Digitālā interaktīvā platforma	Informatīvs vizuālais materiāls par NBS un to vienību apbalvojumiem.			Pielikums Nr. 4 Monitors
		NBS komandieri			
	Teksts	NBS komandieris ir valsts augstākā militārā amatpersona. Pēc Valsts prezidenta priekšlikuma Latvijas Saeima apstiprina NBS komandieri amatā uz četriem gadiem. NBS komandieris ir pakļauts aizsardzības ministram, tā pienākumos ir rūpēties par NBS militāro sagatavotību, kaujas un mobilizācijas gatavību, nepārtrauktu vadību, kā arī atbildēt par Valsts aizsardzības operatīvā plāna un NBS gatavību valsts aizsardzībai.			
1.	Priekšmets	NBS komandiera Zemessardzes pulkveža Jura Dalbiņa viesību formas tērpa smokinga tipa žakete 1996. gada novembris <i>Šis bija pirmais viesību formas tērps kādam NBS virsniekam. To šuva pēc Zemessardzes pulkveža Jura Dalbiņa individuāla</i>		64,2 x 53 cm	Vitrīnā, tālākajā malā

		<i>pasūtījuma dodoties līdz Latvijas Valsts prezidentam Guntim Ulmanim pirmajā Valsts vizītē uz Lielbritāniju.</i>	LKM 6-68348/6741-LP Oriģināls		
2.	Priekšmets	NBS komandiera Zemessardzes pulkveža Jura Dalbiņa viesību formas tērpa bikses 1996. gada novembris	 LKM 6-68349/6742-LP Oriģināls	104 x 48 cm	Vitrīnā, tālākajā malā
3.	Priekšmets	Starptautisko drošības atbalsta spēku Afganistānā komandiera ASV armijas ģenerāļa Stenlija Makkristala dāvinātais šaha dēlītis NBS komandierim ģenerālmajoram Jurim Maklakovam Afganistānā, 2010. gada marts	 LKM 6-45318/4604-LP Oriģināls	h- 29 cm 24,5 x 23,3 cm	Vitrīnā, priekšpusē
4.	Priekšmets	Lietuvas Speciālo uzdevumu vienības NBS komandierim ģenerālleitnantam Raimondam Graubem dāvinātais nazis, kas simbolizē Lietuvas un Latvijas karavīru ieroču brālību Afganistānā, 2012. gads	 Deponēts Oriģināls		Vitrīnā, priekšpusē
5.	Fotogrāfija	NBS komandieri Latvijas armijas 100. gadadienas pasākumā 2019. gads	 LKM 6-1924-FT/p Oriģināls	36 x 45 cm	Vitrīnas centrālajā daļā

6.	Priekšmets	NBS komandiera piemiņas monēta 2015. – 2017. gads	 Oriģināls	ø 5 cm	Vitrīnas priekšpusē, izcelt, rast iespēju aplūkot no abām pusēm
7.	Priekšmets	NBS komandiera ģenerālleitnanta Leonīda Kalniņa piemiņas monēta 2017. – 2022. gads	 Oriģināls	ø 4,8 cm	Vitrīnas priekšpusē, izcelt, rast iespēju aplūkot no abām pusēm
	Digitālā informatīvā platforma	Informatīvs vizuālais materiāls par NBS komandieriem			Pielikums Nr. 5 Monitors
		3.1. Jūras spēki			
	Teksts	Jūras spēku pamats ir karakuģu flote. Ar dienestu uz karakuģiem jebkurš asociē dienestu jūras spēkos. NBS Floti veido 17 dažādas klases kuģi, kas iedalīti Mīnu un Patruļkuģu eskadrā, kā arī daļa kuģu veic krasta apsardzes dienesta funkcijas. Jūras spēku uzdevums ir aizsargāt Latvijas 498 kilometrus garo jūras robežu un 28 500 kvadrātkilometru plašo akvatoriju. Dienests uz karakuģa prasa īpašu specializāciju. Uz kuģa dienestu aizvada mehāniķi, elektriķi, stūresvīri, sakarnieki un citi speciālisti.			
	Vizuāls risinājums	Latvijas jūras ostas <i>NBS Jūras spēku kuģi ikdienā izmanto bāzes ostas Rīgā un Liepājā, kā arī 24 stundu režīmā dežurē Ventspils ostā. Vajadzības gadījumā, vai arī piedaloties kādos svētku pasākumos piejūras pilsētās un ciemos, NBS Jūras spēku kuģi izmanto arī Latvijas septiņas mazās ostas Rojā, Mērsragā, Engurē, Jūrmalā, Skultē un Salacgrīvā.</i>			Karte, kurā norādītas Latvijas ostas. Attēlam ilustratīva nozīme

8.	Priekšmets	NBS Jūras spēku darba formas tērpa cepure ar Patruļkuģu eskadras simboliku 2000.-2010. gads	 LKM 6-44145/4527-LP Oriģināls	27 x 20 x 13 cm	Vitrīnā uz manekena
9.	Priekšmets	NBS Jūras spēku darba formas tērpa jaka 2004.-2012. g.	 LKM 6-62527/6300-LP Oriģināls	74 x 44 cm	Vitrīnā uz manekena
10.	Priekšmets	NBS Jūras spēku bocmaņa dienesta pakāpju uzpleču tunelī 2022. gads	Oriģināls		Vitrīnā uz darba formas jakas uzplečiem
11.	Priekšmets	NBS Jūras spēku darba formas tērpa bikses 2004.-2012. gads	 LKM 6-62526/6299-LP Oriģināls	107 x 42 cm	Vitrīnā uz manekena
12.	Priekšmets	NBS Jūras spēku darba formas tērpa puszābaki 2006. gads		h- 14,7 27,5 cm	Vitrīnā uz manekena

			LKM 6-62525/6298-LP Oriģināls		
13.	Priekšmets	NBS Jūras spēku Patruļkuģu eskadras uzšuve <i>Emblēmā redzamais lūsis simbolizē veiklību un ātrumu, vairogs un zobens – neatlaidīgu cīņas sparū, bet trīs viļņi – pagātņi, tagadņi un nākotņi.</i>	 LKM 6-62445/6297-LP Oriģināls	ø 7,4 cm	
14.	Priekšmets	NBS Jūras spēku Mīnu kuģu eskadras uzšuve <i>Emblēmā redzama mīna, kura caurdurta ar harpūnu, kas norāda uz eskadras galveno uzdevumu – meklēt un iznīcināt sprādzienbīstamus objektus Latvijas ūdeņos.</i>	 Inv.nr. Oriģināls	7 cm	
15.	Priekšmets	Paralēlais lineāls atzīmju veikšanai uz kartes	 Oriģināls	38 x 7,8 cm	Varētu būt uzlikts uz jūras kartes attēla vai atdarinājuma
16.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku mīnu meklētājs M-03 “Namejs” 1999. gads Foto: Gunārs Binde <i>1999. gadā iegūtais “Lindau” klases kuģis bija pirmais Jūras spēku mīnu meklētājs, kas speciāli aprīkots sarežģītu atsevišķu mīnu atklāšanai un iznīcināšanai.</i>	 LKM 6-19979/449-FT Kopija		

17.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-05 “Skrunda” virsnieki un instruktori un kuģa klāja Salacgrīva, 2011. gada 1. augusts Foto. Gatis Dieziņš	 Kopija		
18.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku mīnu kuģa A-53 “Virsaitis” jūrnieki uz komandtiltiņa 2017. gada 11. aprīlis Foto: Gatis Dieziņš <i>Mīnu kuģis A-53 “Virsaitis” ir Mīnu kuģu eskadras štāba un apgādes kuģis. No tā tiek koordinēta pārējo eskadras kuģu darbība un tas uzskatāms par Jūras spēku flagmani.</i>	 Kopija		
19.	Priekšmets	PAP 104 mīnu identifikācijas sistēma	 Oriģināls	95 x 312 cm	
20.	Priekšmets	Jūras mīna	 LKM 4-22376/382-IE Oriģināls		

21.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-02 “Lode” zvans <i>Pēc Latvijas un Norvēģijas valdību vienošanās 2001. gada jūnijā NBS Jūras spēkus papildināja trīs “Storm” klases patruļkuģi. Vienu no tiem nodēvēja par “Lodi”, bet citu par “Lingu” un izmantoja līdz 2012. gadam.</i>	 Origināls	ø 16,5 cm 43 cm	
22.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-02 “Lode” taure <i>Kuģa taure ir viens no kuģa un tās komandas simboliem. Vēsturiski taure izmantota, lai sasauktu komandu vai dotu signālu no kuģa.</i>	 Origināls	30 x 10,2 cm	
23.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-03 “Linga” dienesta dēlis ar klātbūtnes atzīmēm <i>Kādā no kuģa telpām izvietots kuģa komandas speciālistu saraksts, lai varētu redzēt, kurš speciālists ir uz kuģa, un kurš nav. Uz patruļkuģa “Linga” šāds saraksts izveidots ar pārbīdāmiem skaitļošanas kauliņiem.</i>	 Origināls	55 x 30 cm	
24.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-03 “Linga” glābšanas riņķis ar kuģa simboliku	 Origināls	Ar statīvu h – 180 cm ø 77 cm x 108 cm	Izceļams

25.	Priekšmets	Patruļkuģa P-03 "Linga" nosaukuma plāksne		79,8 x 22 cm	
			Orīģināls		
26.	Priekšmets	Gerdas Stūres glezna "Spēks un jūra" 2009. gads		60 x 80 cm	
			LKM 6-43672a/533-MA Orīģināls		
27.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-03 "Linga" jūrnieki kopā ar grupas "Linga" mūziķiem un filmēšanas komandu. 2002. gads <i>Dziesmas videoklipa filmēšana ilga divas dienas, un tā notika ne vien uz patruļkuģa "Linga", bet arī uz patruļkuģa "Lode".</i>			
			Orīģināls		
28.	Video	Grupas "Linga" mūzikas videoklips dziesmai "P-03" 2002. gads <i>"Vārdi tapa pēc tam, kad mēs uzzinājām par kuģi P-03 "Linga" un iepazināmies ar to. Tas notika šā patruļkuģa dzimšanas dienā, uz kuru bijām uzaicināti." (Gvido Linga)</i>			Monitorā, iespējams klausīties austiņās

29.	Priekšmets	Vācijas kuģu būvētavas “CUTTING OF HULLPLATING” dāvināta plakete, kas veltīta patruļkuģa P-05 “Skrunda” būvniecības uzsākšanai 2009.gada 29. septembris <i>Lai papildinātu patruļkuģu eskadru, 2008. gadā NBS pasūtīja piecu patruļkuģu būvniecību. Trīs no tiem būvēti Vācijā, bet divi Latvijā. Pirmo ūdenī nolaida P-05 “Skrunda” 2011. gada 20. janvārī.</i>	 LKM 6-59794/5960-LP Oriģināls	23 x 21,5 cm	
30.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-05 “Skrunda” stūres māja 2015. gada 2. jūlijs	 LKM 6-6070-(2)RN Kopija		Lielformāta foto izdruka radot iespaidu, ka esi uz komandtiltiņa
31.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-05 “Skrunda” stūres māja 2015. gada 2. jūlijs	 LKM 6-6070-(3)RN Kopija		Lielformāta foto izdruka radot iespaidu, ka esi uz komandtiltiņa
32.	Priekšmets	NBS Jūras spēku Patruļkuģu eskadras komandiera komandkapteiņa Naura Lakševica formas tērpa berete 2020. – 2023. gads	 Oriģināls		
33.	Priekšmets	NBS Jūras spēku matroža svinību formas tērpa cepure <i>Vēsturiski kara jūrnieku var atšķirt pēc tā formas tērpa. Viens no elementiem ir jūrnieka cepure, ko mūsdienās pamatā</i>	 LKM 6-35488/3895-LP Oriģināls	ø 24 cm h- 9 cm	

		<i>valkā vien pie svinību formas tērpa, bet ikdienā lieto praktiskākas galvas segas.</i>			
34.	Priekšmets	NBS Jūras spēku kontradmirāļa Gaida Andreja Zeibota formas tērpa uzpleči 2000. gads <i>Gaidis Andrejs Zeibots komandēja Jūras spēkus no 1992. līdz 1999. gadam, bet 1996. gadā un no 2003. līdz 2006. gadam bija NBS komandieris. Kontradmirāļa dienesta pakāpi G. A. Zeibots saņēma 1999. gadā.</i>	 LKM 6-42702/4474-(1-2)LP Oriģināls	10 x 6 cm	
35.	Priekšmets	NBS Jūras spēku krūšu nozīme	 LKM 6-17000/1244-NS Oriģināls	ø 5 cm	
36.	Priekšmets	NBS Jūras spēku komandiera apbalvojums “Par nopelniem”, 1. pakāpe 1999. gads	 LKM 6-36017-2054-NS Oriģināls	ø 3,8 cm	

37.	Priekšmets	NBS Jūras spēku komandiera apbalvojums “Par nopelniem”, 2. pakāpe 1999. gads		ø 3,8 cm	
			LKM 6-36018- 2055-NS Orģināls		
38.	Priekšmets	NBS Jūras spēku komandiera apbalvojums “Par nopelniem”, 3. pakāpe 1999. gads		ø 3,8 cm	
			LKM 6-36018-2056-NS Orģināls		
39.	Priekšmets	NBS Jūras spēku kuģa krustmātes šalle <i>Viena no Jūras spēku tradģcijām ir katram kuģim iecelt krustmāti, kuras tiesģbas un pienākumi noteikti speciālā nolikumā. Krustmāšu atģķģrģbas zģme ir balta šalle ar Jūras spēku logo.</i>			
40.	Fotogrāģģja	NBS komandģris viceadmirāģģis Gaidģs Andrejs Zeģģbots Alģģksne, 2003. gads			
			LKM 6-2062-FTp Kopģģja		

41.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-08 “Jelgava” krustmāte Inta Eglande pie kuģa stūres Liepāja, 2013. gada 24. jūlijs Foto: Normunds Mežiņš		Inv.nr. Kopija		
42.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku kuģi jūrā mācību “Flotex” laikā 2019. gada 27. septembris Foto: Gatis Dieziņš <i>Centrā mīnu kuģis A-53 “Virsaitis”, kam blakus mīnu meklētāji M-08 “Rūsiņš” un M-04 “Imanta”, kā arī četri “Skrunda” tipa patruļkuģi. Kopā Jūras spēku rīcībā 2024. gadā bija 17 karakuģi.</i>		Inv.nr. Kopija		
43.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku mīnu kuģa A-53 “Virsaitis” jūrnieki šauj no L70 zenītliekgabala “Flotex” mācību laikā 2019. gada 27. septembris Foto: Gatis Dieziņš		Inv.nr. Kopija		
44.	Fotogrāfija	Mīnas sprādziens mācību “Hod ops” laikā Irbes jūras šaurumā, labajā pusē NBS Jūras spēku mīnu meklētājs M-06 “Tālivaldis” 2019. gada 14. novembris Foto: Gatis Dieziņš		Inv.nr. Kopija		
45.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-08 “Jelgava” jūrnieks meklēšanas darbu laikā uz komandtiltiņa 2020. gada 29. decembris Foto: Gatis Dieziņš		Inv.nr. Kopija		

		<i>Patruļkuģi P-08 "Jelgava" nosūtīja uz Latvijas un Lietuvas jūras robežu, lai novērotu situāciju ar naftas noplūdi Lietuvā, bet pēc tam piedalījās pazudušās naftas caurules meklēšanā.</i>			
		3.2. Sauszemes spēki			
	Teksts	Sauszemes spēki ir NBS mugurkauls, kas aptver lielāko daļu bruņoto spēku vienību. Vēstures gaitā Sauszemes spēku balsts bijis divi kājnieku bataljoni, kā arī Zemessardzes brigādes. Pēc Latvijas iestāšanās NATO 2004. gadā Sauszemes spēkus reorganizēja, kā rezultātā izveidoja Sauszemes spēku Kājnieku brigādi. Reorganizēja arī Zemessardzi, pielāgojot to vienotai NBS struktūrai. NBS attīstība un militārie izaicinājumi prasīja karavīru padarīt mobilu. Tādējādi Sauszemes spēkus pakāpeniski mehanizēja un modernizēja, lai veicinātu kaujas spēju pieaugumu.			
46.	Priekšmets	NBS lietotā Norvēģijas armijas karavīru ballistikā bruņucepure "Cato-Ringstadt-Soldat 2000" 2004. - 2010. gads	 LKM 6-66492/6573-LP Oriģināls	h-18 cm ø 23,5 cm	Vitrīnā uz manekena
47.	Priekšmets	NBS aizsardzības līdzekļu komplekta 2015. gada parauga bruņucepures pārvalks ar maskēšanās rakstu "MultiLatPat"		33,5 x 21 cm	Vitrīnā uz manekena bruņucepures

		2015. - 2020. gads	LKM 6-66504/6585-LP Oriģināls		
48.	Priekšmets	NBS ekipējuma "Wileyx Spear – SP29B" aizsargbrilles 2016. gads	 LKM 6-66505/6586-(1)LP Oriģināls	24 x 10 cm	Vitrīnā uz manekena bruņucpures
49.	Priekšmets	NBS 2015. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu "MultiLatPat" 2015. - 2019. gads	LKM 6-66487/6568-LP Oriģināls	74 x 44 cm	Vitrīnā uz manekena
50.	Priekšmets	NBS 2015. gada parauga kaujas formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu "MultiLatPat" 2015. - 2019. gads	 LKM 6-66488/6569-LP Oriģināls	107 x 44 cm	Vitrīnā uz manekena
51.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa "BATES M9" šņorzābaku pāris 2007. - 2014 gads	 LKM 6-66484/6565-(1)LP Oriģināls	31 x 11 x 26 cm	Vitrīnā uz manekena
52.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 2015. gada parauga veste ar modulāro somu un kabatu pamata komplektu un maskēšanās rakstu "MultiLatPat" 2015. - 2020. gads	 LKM 6-66515/6596-(1)LP	49 x 50 cm	Vitrīnā uz manekena

			Orģināls		
53.	Priekšmets	NBS kaujas formas tēpa kaprāļa dienesta pakāpes uzšuve 2010. - 2020. gads	 LKM 6-66457/6538-(1)LP Orģināls	13 x 3 cm	Vitrģnā uz manekena formas tēpa jakas
54.	Priekšmets	NBS kaujas formas tēpa 2009. gada parauga karavģra identitātes atšķirģbas zģme ar uzrakstu "J.Bģrģziņš" 2010. - 2020. gads	 LKM 6-66457/6539-(1)LP Orģināls	13 x 3 cm	Vitrģnā uz manekena formas tēpa jakas
55.	Priekšmets	NBS kaujas formas tēpa piedurknes uzšuve "Latvģjas karogs" 2010. - 2020. gads	 LKM 6-66457/6540-(1)LP Orģināls	7 x 4,5 cm	Vitrģnā uz manekena formas tēpa jakas
56.	Priekšmets	NBS kaujas formas tēpa Sauszemes spēku Mehanizģtās kģjnieku brigādes 1. mehanizģtā kģjnieku batalģjona uzšuve 2015. - 2020. gads	 LKM 6-69503/6761-LP Orģināls	7 x 9,7 cm	Vitrģnā uz manekena formas tēpa jakas

57.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 1. mehanizētā kājnieku bataljona 1. rotas uzšuve 2015. - 2020. gads	 LKM 6-69510/6765-LP Oriģināls	4,7 x 10 cm	Vitrīnā uz manekena formas tērpa jakas
		3.2.1. NBS Sauszemes spēku Mehanizētā kājnieku brigāde			
	Teksts	Brigāde izveidota uz Sauszemes spēku 1. un 2. kājnieku bataljona bāzes. 1. kājnieku bataljons jeb LATBAT kļuva par redzamāko NBS vienību, jo tā karavīri aktīvi piedalījās starptautiskajās mācībās un operācijās. Tīkmēr 2. bataljons pēc izveides 2002. gadā rūpējās par obligātā militārā dienesta karavīru sagatavošanu NBS rezervei. 2004. gadā sākās vienību reorganizācija, lai ieviestu brigādes struktūru. 2006. gadā izveidoja kājnieku brigādi, bet 2016. gadā uz mehanizācijas pamata tā kļuva par mehanizēto kājnieku brigādi. 2023. gada jūlijā notika pirmais Valsts aizsardzības dienesta iesaukums, karavīriem izejot dienestu Mehanizētajā kājnieku brigādē.			
	Makets	Bruņutransportieris Patria 6x6		h- 250 cm 750 x 290 cm	

58.	Priekšmets	“Browning M2HB” ložmetējs ASV, 20. gadsimta 80. - 90. gadi	 LKM 5-56158/1969-IE Oriģināls	Garums 166 cm	Bruņutransportiera maketa tornī
59.	Priekšmets	Bruņumašīnas CVR(T) “Scimitar” (“Zobens”) modelis <i>NBS pirmos četrus CVR(T) bruņutransportierus saņēma 2015. gada septembrī. Kopā Latvija iegādājās 123 bruņutehnikas vienības. “Scimitar” tipa bruņutransportiera 30 mm automātiskais lielgabals spēj veikt 80 šāvienus minūtē.</i>	 Oriģināls		
60.	Video	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 2. mehanizētā kājnieku bataljona karavīri, veicot kaujas šaušanas vingrinājumus Ādažu poligonā 2020. gada jūnijs			
61.	Priekšmets	“M109” pašgājējartilērijas sistēmas haubices modelis <i>Vairākus desmitus “M109” haubiču Latvija iegādājās no Austrijas bruņotajiem spēkiem 2017. gadā. Haubicei ir 155 mm kalibra lielgabals, kas var veikt līdz sešiem šāvieniem minūtē.</i>	 Oriģināls		

62.	Video	Latvijas karavīri Austrijā apgūst "M109" A (Austrijas) tipa haubiču apkalpošanas speciālistu prasmes 2017. gada 10. maijs			
63.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 1. kājnieku bataljona karavīra formas tērpa berete 2020. – 2023. gads	 Origināls		
64.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes krūšu zīme 2013. gads	 LKM 6-69501/3050-NS Origināls	ø 5,5 cm	
65.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 1. mehanizētā kājnieku bataljona krūšu zīme 2002. gada 8. maijs	 LKM 6-69504/3052-NS Origināls	4,5 x 5,0 cm	
66.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 2. mehanizētā kājnieku bataljona krūšu zīme 2003. gada 4. augusts	 LKM 69518/3055-NS Origināls	ø 4,5 cm	

67.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes Artilērijas divizona izaicinājuma monēta 2001. gada 19. aprīlis <i>Artilērijas divizionu izveidoja 1996. gada 1. septembrī, bet 2004. gadā apvienoja ar Zemessardzes 34. kājnieku bataljonu. Kā patstāvīga vienība Mehanizētajā kājnieku brigādē Artilērijas divizionu atjaunoja 2018. gada 1. septembrī līdz ar "M109" haubiču saņemšanu.</i>	 LKM 6-69527/3063-NS Oriģināls	ø 4 cm	
68.	Priekšmets	Triecienšautene "Heckler&Koch" G-36 Vācija, 2006.-2015. gads <i>Kopš 2006. gada šī triecienšautene ir NBS karavīru standarta ierocis, ar kuru var sašaut mērķi vairāk nekā 2,5 kilometru attālumā. Tobrīd tā bija modernākā triecienšautene pasaulē. Salīdzinājumā ar iepriekš lietotajām ASV ražotajām M16A1 triecienšautenēm šis ierocis karavīriem ir parocīgāks un nav bieži jātīra.</i>	 Oriģināls	99,8 cm	
69.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku 1. bataljona kājnieku atbalsta rotas standarts 2003. gads <i>NBS aktīvajām vienībām ir sava simbolika – karogs vai standarts, kas glabājas pie vienības. NBS Sauszemes spēku 1. bataljona kājnieku atbalsta rotai tās vēstures gaitā radīti divi standarti – šis standarts, kas lietots līdz vienības</i>	 Oriģināls		

		<i>izformēšanai, un jaunais standarts pēc vienības atjaunošanas.</i>			
70.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīrs lauka mācībās 2000. gads	 LKM 6-2141-FT/p Kopija		
71.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona karavīri mācību laikā Ādažu poligonā 2000. gads	 LKM 6-4070-FT/p Kopija		
72.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīri mācību laikā 2003. gads	 LKM 6-2397-FT/p Kopija		
73.	Fotogrāfija	NBS Artilērijas divizionā T-55 tanks mācību laikā Ādažu poligonā 2000. gads <i>NBS 2000. gada martā saņēma trīs Čehijas dāvinātos "T-55" tankus. Šos tankus iekļāva Artilērijas divizionā, bet izmantoja reti. Tas izsauca rezonansi sabiedrībā, ar šiem tankiem asociējot NBS kaujas spējas.</i>	 LKM 6-2143-FT/p Kopija		

74.	Fotogrāfija	Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 1. Mehanizētā kājnieku bataljona CVR(T) bruņutransportieri “Zobens” un “Pērkons” taktiskās kaujas šaušanas mācībās 2019. gada 27. marts Foto: Ēriks Kukutis	 Inv.Nr. Kopija		
75.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes bruņumašīna “Patria”. 2022. gada 19. aprīlis Foto: Armīns Janiks	 Inv.Nr. Kopija		
76.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās brigādes 2. mehanizētā bataljona karavīrs mācībās “Sudraba Bulta 2019”. 2019. gada 2. oktobris Foto: Armīns Janiks	 Inv.Nr. Kopija		
77.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās brigādes Štāba un sakaru rotas kareive Berešu marša pārbaudījumu laikā 2021. gada 27. oktobris Foto: Ēriks Kukutis	 Inv.nr. Kopija		
		Valsts aizsardzības dienests			
	Teksts	No 1991. gada 10. septembra Latvijā ieviesa Obligāto militāro dienestu, bet 2007. gada 1. janvārī NBS pilnībā pārgāja uz profesionālo militāro dienestu. Militāri politiskā situācija pasaulē Latvijai likusi			

		atgriezties pie regulāriem karavīru iesaukumiem, lai stiprinātu NBS. 2023. gada 1. jūlijā 11 mēnešu dienestu uzsāka 254 jaunieši Sauszemes spēku Mehanizētajā kājnieku brigādē, bet ar katru gadu jauniesaucamo skaits augs ar iespēju izvēlēties dienesta vietu NBS vienībās un Aizsardzības ministrijas struktūrās.			
78.	Video	Piesakies valsts aizsardzības dienestam!			
79.	Foto	Valsts aizsardzības dienesta pirmā iesaukuma karavīri pēc ierašanās Ādažu bāzē. 2023. gada 1. jūlijs Foto: Gatis Dieziņš	 Kopija		
80.	Foto	Valsts aizsardzības dienesta pirmā iesaukuma karavīri fizisko aktivitāšu laikā. 2023. gada 5. jūlijs Foto: Mehanizētā kājnieku brigāde	 Kopija		
81.	Foto	Valsts aizsardzības dienesta pirmā iesaukuma karavīri pamatapmācības laikā Sauszemes spēku Mehanizētajā kājnieku bataljonā.			
82.	Foto	Valsts aizsardzības dienesta pirmā iesaukuma karavīri pamatapmācības laikā Sauszemes spēku Mehanizētajā kājnieku bataljonā.			
		3.2.2. Zemessardze			
	Teksts	Zemessardze pēc NBS izveides palika uz brīvprātības principa veidota militārā			

		struktūra un tāda ir vēl joprojām. Zemessargi pildījuši un pilda savas ikdienas funkcijas, palielinot kaujas spējas. No 2000. gada sāka apvienot Zemessardzes bataljonus un brigādes, bet atsevišķas vienības integrēja NBS struktūrās. Zemessardzes struktūru vajadzēja pielāgot NATO standartiem, kā arī organizēt centralizētu apmācību zemessargiem un profesionālā militārā dienesta karavīriem. Šobrīd Zemessardzes pamatu veido četras reģionālas brigādes, kurās ietilpst 22 zemessargu bataljoni.			
83.	Priekšmets	Zemessardzes 18. Jūrmalas bataljona karogs 1997. gads <i>NBS un Zemessardzes reorganizācijas gaitā Zemessardzes 18. Jūrmalas bataljonu 2002. gada 2. jūlijā likvidēja, bet personālsastāvu pievienoja 17. kājnieku (šobrīd kaujas atbalsta) bataljonam.</i>	 LKM 6-25476/65-KV Oriģināls	120 x 180 cm	Izceļams
84.	Priekšmets	Zemessardzes 18. Jūrmalas bataljona karoga kāts ar uzgali 1997. gads	LKM 6-25477/2821-LP Oriģināls	300 cm ø 4 cm	
85.	Priekšmets	“Carl Gustav M48 MT” prettanku granātmetējs Zviedrija, 1960. gads <i>Ātrākais un efektīvākais granātmetēja izmantošanai ar to operē divi karavīri - viens pielādē, otrs šauj. Lai sašautu mērķi, tam jāatrodas ne vairāk kā 400 metru attālumā.</i>	 LKM 6-57347/2096-IE Oriģināls	113,1 x 11 x 7,5 cm	

86.	Priekšmets	Lokveida formas divkāju balsts 84 mm prettanku granātmetējam "Carl Gustav M48 MT" Zviedrija, 1960. gads	 LKM 6-57485/2113-IE Oriģināls	26,4 x 24,2 cm	
87.	Priekšmets	"KSP 58 B" ložmetējs ar atlokāmu divkāju balstu Zviedrija, 20. gadsimta 70. gadi <i>Ložmetējniekam ir sava darbības specifika, tāpēc Zemessardzē ir iespēja iziet apmācības kursu darbībai ar "KSP 58B" ložmetēju, kas ietver teoriju (2 stundas) un praksi (77 stundas).</i>	 LKM 6-57346/2095-IE Oriģināls	Garums 126 cm	
88.	Priekšmets	Zemessardzes virsseržanta Rolanda Oinasa NBS formas tērpa berete ar Zemessardzes kokardi 2006. gads	 LKM 6-57477/5760-LP Oriģināls	ø 23 cm	
89.	Priekšmets	Zemessardzes Speciālo uzdevumu vienības "Vanags" berete	 LKM 6-24577/2584-LP Oriģināls	ø 19,5 cm	
90.	Priekšmets	Zemessardzes ikdienas formas tērpa džemperis, zemessardzes Rūtas Apses 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-41222/4348-LP	74 x 44 cm	

			Origināls		
91.	Priekšmets	Zemessardzes ikdienas formas tērpa Zemessardzes virsniekvietnieka dienesta pakāpēs uzšuve Ap 2000. gadu <i>Līdz 2004. gadam Zemessardzes augstākā instruktora dienesta pakāpe bija Zemessardzes virsniekvietnieks, kuru varēja saņemt pēc speciālu kursu beigšanas. NBS pārgāja uz NATO valstu standartu un likvidēja šo dienesta pakāpi, instruktoriem saņemot dažāda veida virsseržanta pakāpi.</i>	 LKM 6-24371/2533-(6)LP Origināls	16 x 3 cm	
92.	Priekšmets	Zemessardzes diennakts norīkojuma amatpersonu rokas apsējs 2010. gads	 LKM 6-52223/5217-LP Origināls	26x22 cm	
93.	Dokuments	Zemessardzes 24. Alūksnes bataljona apvienotās rotas slēpņu darbības plāns mācību "Sagaidīšana" ietvaros Alūksnes rajons, 1998. gada 29. augusts	 Kopija		
94.	Dokuments	Latvijas Republikas Zemessardzes 3. Zemessardzes novada komandiera vietas izpildītāja pulkvežleitnanta Guntara Skrējāna pavēle par Zemessardzes izlūk vadu kvalifikācijas kursu Rīga, 2009. gada 27. jūlijs	 LKM 6-1595-DK/p Kopija		

95.	Priekšmets	Zemessardzes organizētā militārā vingrinājuma “Zemessardzes izlūkpatruļa” vimpelis. Pasniegts NBS leitnantam Edvīnam Ozolam 2005. gads	 LKM 6-64475/141-KV Oriģināls	19,5 x 12,5 cm	
96.	Priekšmets	Karavīra ekipējuma katliņš 20. gadsimta 90. gadi <i>Labs karavīrs ir paēdis karavīrs. Katliņš ir zemessarga neatņemama ekipējuma sastāvdaļa, kas kalpoja gan kā trauks, no kura ēst, gan kā trauks, kurā sildīt ēdienu un ūdeni.</i>	 6-24360/2522-LP Oriģināls	15 x 17 x 12 cm	
97.	Priekšmets	NBS kaujas sistēmas ēdampiederumu komplekts 2010. - 2018. gads	 LKM 6-66509-6590-(1)LP Oriģināls	19 x 2 cm	
98.	Fotogrāfija	Latvija Republikas Zemessardzes 18. Jūrmalas bataljona zemessargi ar bataljona karogu pirms tā svinīgas nodošanas Latvijas Kara muzejam Jūrmala, 2002. gada 30. augusts Foto. Anita Vidzidska	 LKM 6-6319-(2)RN Kopija		

99.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 46. kājnieku bataljona zemessargs pie “KSP 58 B” ložmetēja mācībās Ventspils, 2010. gads	 LKM 6-5960-(1-6)RN Kopija		
100.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas zemessargi darbībā ar “Carl Gustav M48 MT” prettanku granātmetēju mācībās “Sudraba bulta” 2015. gada 28. septembris Foto: Normunds Mežiņš	 Inv.Nr. Kopija		
101.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas zemessargi mācībās Ādažu poligonā 2006. gads	 LKM 6-959-FT/p Kopija		
102.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 65. Atsevišķā studentu bataljona zemessargi pusdienu lauka nometnē 2002. gada jūlijs Foto: Anda Kukemilka	 LKM 6-1990-FT/p Kopija		
103.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes zemessargi militārās pamatapmācības laikā Alūksnes apkārtnē, 2020. gada 22. februāris Foto. Armīns Janiks	 Inv.Nr. Kopija		
	Teksts	Zemessargi iegūst un papildina savas iemaņas regulārās mācībās. Lielākā daļa zemessargu ikdienā studē vai strādā civilajā darbā, bet nedēļas nogalēs vai atvaļinājuma laikā dodas uz mācībām.			

104.	Video	Artūrs Špaks par ieguvumiem un izaicinājumiem, dienot Zemessardzē 2017. gada 13. jūlijs			Monitorā
	Citāts	“Agra sestdienas rīts, zemessargi. Vakar beidza darbu un savas brīvdienas viņi velta Latvijas aizsardzībai. Neviens nesūdzas un nečīkst. Apkārt valda klusums, skan pavēles un visi kā pulksteņa mehānisms tās izpilda.” (seržants Gatis Indrēvics)			
105.	Video	3. Zemessardzes novada pamatapmācības nometne Ādažu poligonā 2016. gada 18. augusts			Monitorā
	Teksts	Andris Juškāns – Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 54. kaujas atbalsta bataljona kaprālis Kāpēc es iestājos Zemessardzē? 1991. gadā - Barikāžu laikā mans tētis Jānis Juškāns kopā ar draugu Vari Resni, kā arī citiem kolēģiem un paziņām devās uz Zaķusalu, kur sargāja televīzijas torni un televīzijas ēku. Es ļoti vēlējos doties līdzī, kaut arī man bija tikai 10 gadi. Tā bija mana vēlēšanās, kuru nevienam neteicu un klusībā turēju pie sevis. Tieši tolaik es sapratu, ka kaut kad savu vēlēšanos piepildīšu. Tikai nezināju, kad un kā tieši. Tas nebija pamatmērķis, tomēr vēlme saistīt turpmāko dzīvi ar militāro jomu palika manī. Mana grūtākā diena Zemessardzē Morāli smags pārbaudījums piemeklēja mani “Jaunākā instruktora kursa” laikā 2017. gada augustā. Bija pēdējā pārgājiena			

		diena pirms kursa absolvēšanas, kad viena zemessardze no manas nodaļas guva mugurkaula traumu. Tajā brīdī es, pēc nodaļas komandiera pavēles, pildīju mediķa funkcijas. Bija ļoti grūti saglabāt vēsu prātu un sniegt pirmo palīdzību līdz ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde. Cietusī mocījās lielās sāpēs, elpošana bija ļoti sekla. Sajūtas bija briesmīgas – redzēt kā tavš biedrs mokās, kamēr tu īsti nevari palīdzēt. Emocijas bija jānoliek malā un ar vēsu prātu jāpalīdz. Pēc mācību kursa bija patīkami dzirdēt, ka meitene ir izārstējusies un turpina dienestu Zemessardzē! Mana labākā diena Zemessardzē Tas notika 2020. gada ziemas/pavasara pamatapmācību laikā, kas norisinājās “Strautiņos” Alūksnē. Tur es biju instruktors. Sev biju pieņēmis lēmumu, ka pamatapmācības laikā būšu kopā ar savu nodaļu no sākuma līdz beigām visos apmācību blokos. Labākais mirklis bija tad, kad apmācāmie nāca pie manis un teica “paldies”. Viņi pateicās par tiem brīžiem, kad pēc pusnakts biju kopā ar viņiem - sēdējis, atbalstījis, palīdzējis, kā arī, meklējis individuālo pieeju katram no viņiem. Tas palīdzēja apmācāmajiem tikt galā ar asarām un emocijām, kopīgiem spēkiem sasniedzot rezultātu. Apziņa, ka es spēju kādam palīdzēt, kad tas ir nepieciešams, ir patiesi superīga! Kā dienests Zemessardzē ietekmēja manu personību Dienests Zemessardzē man ir ļāvis darīt daudz vairāk sabiedrības labā. Tas man			
--	--	---	--	--	--

		dod pārliecību, ka esmu uz pareizā ceļa. Tas savukārt man liek darīt pareizās lietas ar pilnu atdevi. Jā, esmu palicis arī drošāks un pārliecinātāks par sevi. Turklāt esmu arī sapratis, ka par taisnību ir jācīnās un jāpalīdz citiem ne tikai grūtos brīžos, bet arī ikdienā. Visbeidzot, pateicoties dienestam, esmu atradis to, ko meklēju, un to, kas man patīk. Esmu apvienojis militāro jomu ar pedagoģisko jomu. Esmu gan jaunsargu instruktors, gan instruktors Zemessardzē. Man patīk dot otram pašu labāko, kas man ir - to ko es zinu un protu.			
106.	Fotogrāfija	Andris Juškāns – Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 54. kaujas atbalsta bataljona kaprālis	 Zemessardzes arhīvs kopija		
107.	Fotogrāfija	Andris Juškāns – Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 54. kaujas atbalsta bataljona kaprālis	 Zemessardzes arhīvs kopija		
	Teksts	Inita Hirša – Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes 44.kājnieku bataljona vecākā zemessardze Kāpēc es iestājos Zemessardzē?			

		Militārā karjera piesaistīja jau studiju laikā, bet, kad studiju laikā uzsāku dalību Studentu rotā, tomēr veselības problēmas neļāva šo ceļu turpināt. Lai arī tuvi ģimenes locekļi jau ilgstoši ir saistīti ar militāro jomu, par dienēšanu NBS aizmirsu līdz brīdim, kad kādā rekrutēšanas stendā joka pēc aizpildīju anketu, atstājot kontaktinformāciju un izsakot vēlmi kļūt par zemessargu. Pārlicības par to, ko daru, nebija līdz brīdim, kad pirmszvēresta apmācībā satiku sava iesaukuma kolēģus un instruktorus. Mana grūtākā diena Zemessardzē Par grūtāko dienu uzskatu dienu dažus mēnešus pēc pamatapmācību beigšanas. Tā diena bija oktobra beigās - lietus, vējš, nakšņošana mežā un bāzes aizsardzība no ierakumu pozīcijām. Nebiju paņēmusi pret lietus bikses, kā rezultātā, kad bija jāieņem pozīcija no ceļa, bez samirkušo bikšu atlipināšanas no kājām, tas nebija iespējams. Gribēju izstāties, lai ved mani mājās. Tomēr mācību komandieris pateica vienkārši: "Jūs esat nodaļa! Atrisiniet!". Par laimi, uzspīdēja saulīte, un neviena cita bikses nevajadzēja vilkt. Toties pirmdienā, ierodoties ikdienas darbā, es atkal jutos kā varone. Mana labākā diena Zemessardzē Patiesībā ir tā, ka es nemaz neturpinātu aktīvu dienestu Zemessardzē, ja pildot dienestu, nebūtu labas vai jautras dienas. Protams, tas ir ļoti			
--	--	---	--	--	--

		atkarīgs no kolēģiem, kuri piedalās mācībās, un no instruktoriem. Zināms, ka mācībās nekādi joki nav, bet brīvbrīžos var atrast daudz lietas vai gadījumus, par ko papriecāties. Kā dienests Zemessardzē ietekmēja manu personību Esmu kļuvusi par sevi pārliecinātāka dažādās dzīves situācijās – ja ir gūta trauma, ja ir notikusi hipotermija vai ir jāpaliek kādā vietā ilgāk par plānoto laiku. Esot Zemessardzē, esmu apguvusi spējas un pārliecību, ka varēšu aizsargāt ģimeni, tuviniekus un valsti. Un šeit nav runa tikai par ārēju fizisku uzbrukumu - zemessargs ir cilvēks, kurš ir sagatavots palīdzēt iedzīvotājiem arī pie dažādām dabas katastrofām vai cilvēku izraisītām problēmām.			
108.	Fotogrāfija	Inita Hirša – Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes 44.kājnieku bataljona vecākā zemessardze	 Zemessardzes arhīvs kopija		
109.	Fotogrāfija	Inita Hirša – Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes 44.kājnieku bataljona vecākā zemessardze			

			Zemessardzes arhīvs kopija		
	Teksts	Natalja Orlova - Zemessardzes 1. Rīgas brigādes Aizsardzības no masveida iznīcināšanas ieročiem rotas vecākā zemessardze Kāpēc es iestājos Zemessardzē? Par iestāšanos Zemessardzē es nekad nebiju domājusi. Viss mainījās, kad manā darba vietā, ar savu prezentāciju, ieradās AMIIR (Aizsardzības no masu iznīcināšanas ieročiem rota) pārstāvji. Tas ieinteresēja mani, jo pēc izglītības esmu ķīmiķis. Sapratu, ka tā ir pilnībā cita sfēra, kurā es varu pielietot savas zināšanas un prasmes. Mana grūtākā diena Zemessardzē Zemessardzē esmu tikai 2 gadus un nevaru teikt, ka dienēt šeit ir grūti. Visgrūtākais man bija pierast pie fiziskās slodzes pamatapmācību pirmajās dienās. Turēt rokās un nest līdz 5 kg smagu ieroci manas rokas nebija gatavas. Bet tās bija tikai pirmo dienu mocības, vēlāk es pieradu pie slodzes un pabeigt 21 dienu garo pamatapmācības kursu man nesagādāja problēmas. Mana labākā diena Zemessardzē Es uzskatu, ka visinteresantākais Zemessardzē ir piedalīties starptautiskajās un vietējās lielā mēroga mācībās. Šogad tās bija Zemessardzes mācības "Zobens". Šīs mācības ir pietuvinātas realitātes notikumiem un dod iespēju atstrādāt iemaņas, ko pirms tam apguvām			

		teorētiskajās nodarbībās. Rodas lielāka saprašana, kas jādara, un kā jārikojas dažādas situācijās. Tas ir ļoti interesanti un aizraujoši. Kā dienests Zemessardzē ietekmēja manu personību Noteikti uzlabojās fiziskā izturība. To sekmē gan NBS peldbaseins, kuru zemessargi var izmantot bezmaksas, gan arī dažas mācības brīvdienās. Domāju, ka no rakstura viedokļa man uzlabojas atbildības sajūta un vēlme pilnveidoties. Esmu nolēmusi, ka turpināšu pilnveidoties Zemessardzē, vēl aktīvāk iesaistoties mācībās un karjeras izaugsmesursos.			
110.	Fotogrāfija	Natalja Orlova - Zemessardzes 1. Rīgas brigādes Aizsardzības no masveida iznīcināšanas ieročiem rotas vecākā zemessardze	 Zemessardzes arhīvs kopija		
111.	Fotogrāfija	Natalja Orlova - Zemessardzes 1. Rīgas brigādes Aizsardzības no masveida iznīcināšanas ieročiem rotas vecākā zemessardze	 Zemessardzes arhīvs kopija		
	Teksts	Gundars Kucenčēirs – Zemessardzes 3. Latgales brigādes 35. kājnieku bataljona zemessargs Kāpēc es iestājos Zemessardzē?			

		Piecus gadus strādāju Rožupes pamatskolā par direktoru, kur centos jauniešos audzināt patriotismu un mīlestību pret savu valsti. Kā tradīcija tika organizētas starpnovadu militarizēto elementu stafetes. Par godu Lāčplēša dienai skolēniem tika organizētas ierindas skates, uz kurām tika pieaicināti arī Zemessardzes bataljona karavīri. Vienā no šīm skatēm, tajā piedaloties Preiļu 35. kājinieku bataljona komandierim, tiku uzrunāts pats iestāties Zemessardzē. Un tikai tad pats apjautu, ka tas varētu būt mans nelielais ieguldījums valsts aizsardzības nodrošināšanā un savu patriotisko jūtu apliecinājums. Mana grūtākā diena Zemessardzē Ikdienā grūtākais ir pārslēgties no ikdienas rutīnas un komforta zonas, bet ir arī gandarījums pārkāpt tam pāri un nodoties lietai, kas ir patiesi sirdij tuva. Ir arī bijuši brīži, kad uznāk pārdomas, vai tas, ko daru, ir pareizi un pietiekoši labi, bet apdomājot, saprotu, ka tas ir mans aicinājums un visu daru pēc tīrākās sirdsapziņas. Mana labākā diena Zemessardzē Labākās dienas Zemessardzē ir būt kopā ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem, kuru vēlme ir būt labākiem, lojālākiem un profesionālākiem savam dienestam, biedriem, vietai un valstij. Kā dienests Zemessardzē ietekmēja manu personību Esmu kļuvis pārliecinātāks, atbildīgāks, lepņāks un drosmīgāks par to, ko daru.			
--	--	---	--	--	--

		Spēja sadarboties un izjust biedru un komandu, iet uz mērķi ir lietas, ko izjūtu arī ārpus Zemessardzes. Esmu tēvs diviem dēliem un ikdienā strādāju par skolotāju. Man ir ko stāstīt un rādīt ar piemēru – ko nozīmē ielikt savu artavu mūsu valsts drošībā un stiprināšanā, ko nozīmē darīt, ne tukši plāpāt. Cieņa, mīlestība un lepnums ir trīs lietas, kas ir mani stūrakmeņi manai šodienai!			
112.	Fotogrāfija	Gundars Kucenčēirs – Zemessardzes 3. Latgales brigādes 35. kājnieku bataljona zemessargs	 Zemessardzes arhīvs kopija		
113.	Fotogrāfija	Gundars Kucenčēirs – Zemessardzes 3. Latgales brigādes 35. kājnieku bataljona zemessargs	 Zemessardzes arhīvs kopija		
114.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes komandiera apbalvojums medaļa “Par kalpošanu Zemessardzei” 1. pakāpe 2001. gads	 LKM 6-46595/2371-NS Oriģināls	3,5 x 3,5 cm	Izceļama vitrīna ar Zemessardzes apbalvojumiem un krūšu zīmēm

115.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes komandiera apbalvojums medaļa "Par kalpošanu Zemessardzei" 2. pakāpe 2001. gads	 LKM -646596/2372-NS Oriģināls	3,5 x 3,5 cm	
116.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes komandiera apbalvojums medaļa "Par kalpošanu Zemessardzei" 3. pakāpe 2001. gads	 LKM 6-646597/2373-NS Oriģināls	3,5 x 3,5 cm	
117.	Priekšmets	Zemessardzes komandiera apbalvojums "Zemessarga izdienas zīme – 5 gadi Zemessardzē"	 LKM 6-29525/1786-NS Oriģināls	3,8 x 2,8 cm	
118.	Priekšmets	Zemessardzes komandiera apbalvojums "Zemessarga izdienas zīme – 10 gadi Zemessardzē"	 LKM 6-42906/2246-NS Oriģināls	3,8 x 2,8 cm	

119.	Priekšmets	Zemessardzes komandiera apbalvojums “Zemessarga izdienas zīme – 15 gadi Zemessardzē”	 LKM 6-42903/2245-NS Oriģināls	3,8 x 2,8 cm	
120.	Priekšmets	Zemessardzes komandiera apbalvojums “Zemessarga izdienas zīme – 20 gadi Zemessardzē”	 LKM 6-46599/2374-NS Oriģināls	3,8 x 2,8 cm	
121.	Priekšmets	Zemessardzes Štāba krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-46590/2368-NS Oriģināls	6,0x4,3 cm	
122.	Priekšmets	Zemessardzes Štāba bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22123/1373-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
123.	Priekšmets	Zemessardzes 1. Rīgas brigādes krūšu zīme Apstiprināta 1992. gadā	 LKM 6-22123/1373-NS Oriģināls	6,5x4,5 cm	

			LKM 6-26732/1716-NS Oriģināls		
124.	Priekšmets	Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes krūšu zīme.			
125.	Priekšmets	Zemessardzes 3. Latgales brigādes krūšu zīme			
126.	Priekšmets	Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes krūšu zīme			
127.	Priekšmets	Zemessardzes 5. brigādes krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā	 LKM 6-20571/1346-NS oriģināls	4,5x4,5 cm	
128.	Priekšmets	Zemessardzes 11. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1992. gadā	 LKM 6-22124/1374-NS Oriģināls	4,5x4,5 cm	
129.	Priekšmets	Zemessardzes 12. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1996. gadā	 LKM 6-22128/1378-NS Oriģināls	4,9x4,9 cm	
130.	Priekšmets	Zemessardzes 13. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22129/1379-NS	5,0x5,0 cm	

			Oriģināls		
131.	Priekšmets	Zemessardzes 14. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā	 LKM 6-11085/775-NS Oriģināls	5,3x4,5 cm	
132.	Priekšmets	Zemessardzes 15. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22127/1377-NS Oriģināls	4,5x4,5 cm	
133.	Priekšmets	Zemessardzes 16. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22126/1376-NS Oriģināls	6,0x4,3 cm	
134.	Priekšmets	Zemessardzes 17. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1994. gadā	 LKM 6-22125/1375-NS Oriģināls	4,5x4,5 cm	

135.	Priekšmets	Zemessardzes 18. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā	 LKM 6-22131/1381-NS Oriģināls	4,5x4,5 cm	
136.	Priekšmets	Zemessardzes 19. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1996. gadā	 LKM 6-46590/2368-NS Oriģināls	4,6x4,6 cm	
137.	Priekšmets	Zemessardzes 22. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1993. gadā	 LKM 6-22123/1373-NS Oriģināls	4,1x4,1 cm	
138.	Priekšmets	Zemessardzes 23. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1994. gadā	 LKM 6-22130/1380-NS Oriģināls	6,5 x 5,0 cm	
139.	Priekšmets	Zemessardzes 25. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22132/1382-NS Oriģināls	6,5x5,0 cm	

140.	Priekšmets	Zemessardzes 26. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā		LKM 6-22133/1383-NS Oriģināls	5,1x5,1 cm	
141.	Priekšmets	Zemessardzes 27. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1996. gadā		LKM 6-26280/1704-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
142.	Priekšmets	Zemessardzes 31. kājnieku bataljona krūšu zīme				
143.	Priekšmets	Zemessardzes 33. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1997. gadā		LKM 6-25903/1700-NS Oriģināls	4,3x4,3 cm	
144.	Priekšmets	Zemessardzes 35. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1997. gadā		LKM 6-22136/1386-NS Oriģināls	5,2x5,2 cm	

145.	Priekšmets	Zemessardzes 36. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gados	 LKM 6-7551/503-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
146.	Priekšmets	Zemessardzes 41. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2002. gadā	 LKM 6-22137/1387-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
147.	Priekšmets	Zemessardzes 42. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2002. gadā	 LKM 6-22138/1388-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
148.	Priekšmets	Zemessardzes 43. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1992. gadā	 LKM 6-22139/1389-NS Oriģināls	4,6x4,6 cm	
149.	Priekšmets	Zemessardzes 44. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā	 LKM 6-22140/1390-NS Oriģināls	4,6x4,5 cm	

150.	Priekšmets	Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona krūšu zīme			
151.	Priekšmets	Zemessardzes 46. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1997. gadā	 LKM 6-25730/1666-NS Oriģināls	5,2x4,3 cm	
152.	Priekšmets	Zemessardzes 47. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22141/1391-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
153.	Priekšmets	Zemessardzes 51. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-7552/504-NS Oriģināls	5,6x4,0 cm	
154.	Priekšmets	Zemessardzes 52. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 2000. gadā	 LKM 6-22143/1393-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	

155.	Priekšmets	Zemessardzes 53. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1996. gadā	 LKM 6-22144/1394-NS Oriģināls	4,7x4,7 cm	
156.	Priekšmets	Zemessardzes 54. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gados	 LKM 6-25901/1698-NS Oriģināls	4,0x4,0 cm	
157.	Priekšmets	Zemessardzes 55. bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1992. gadā	 LKM 6-22145/1395-NS Oriģināls	5,0x5,0 cm	
158.	Priekšmets	Zemessardzes 56. kaujas nodrošinājuma bataljona krūšu zīme			
159.	Priekšmets	Zemessardzes 61. pasniedzēju rotas krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22146/1396-NS Oriģināls	4,0x4,0 cm	

160.	Priekšmets	Zemessardzes 62. Padomnieku rotas krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-22147/1397-NS Oriģināls	6,5x4,0 cm	
161.	Priekšmets	Zemessardzes 65. Atsevišķā Studentu bataljona krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu sākumā	 LKM 6-27065/1720-NS Oriģināls	7,1x5,7 cm	
162.	Priekšmets	Zemessardzes speciālo uzdevumu vienības "Vanags" krūšu zīme Apstiprināta 1990. gadu vidū	 LKM 6-31156/1855-NS Oriģināls	4,0x4,0 cm	
		3.2.3. Speciālo uzdevumu vienība			
	Teksts	Jebkuru mūsdienu bruņoto spēku elite ir speciālo uzdevumu vienība (SUV). Tajā var iekļūt tikai paši spējīgākie un vislabāk apmācītie karavīri, jo to militārie uzdevumi prasa speciāli izstrādātu taktiku un paņēmienus, kas nav raksturīgi citiem militārajiem formējumiem. Speciālo uzdevumu vienības karavīru pavada noslēpumainība, jo operācijas, kuras veic			

		tās karavīri ierasti ir īpaši slepenas. Ne velti SUV devīze ir “Drošais uzvar”, jo vienības karavīram allaž jābūt pārliecinātam par savām spējām izpildīt sarežģītos uzdevumus.			
	Citāts	“Izdzīvošanas kurss bija īsts pārbaudījums. Vajadzēja izmantot visas zināšanas, kas man bija, lai ekstrēmos apstākļos spētu izdzīvot. Bija grūtāk, nekā biju iedomājies, bet izturēju.” (Speciālo uzdevumu vienības apmācību izdzīvošanas posma dalībnieks)			
	Citāts	“Atlases posmā es sevi iepazīnu pa īstam. Es iemācījos kontrolēt savas bailes no dažādām fobijām, par kurām pat nenojautu. Visa kursa laikā tieši biedra plecs ļāva izturēt visus pārbaudījumus. Šis posms man deva pārliecību par savām spējām un mērķiem.” (Speciālo uzdevumu vienības apmācību atlases posma dalībnieks)			
	Citāts	“Grūtākais redzēt biedrus ejam prom, tādējādi atsakoties no izvirzītā mērķa, un censties viņus pārliecināt, lai paliek. Zinu, ka visiem ir grūti. Pastāvīgi gribās ēst, gulēt, ir nogurums. Daudzi aizgājuši. Jāturpina cīnīties! Šobrīd no visiem, kuri sākotnēji pieteicās, esam palikuši mazāk nekā četri procenti – šis ir rādītājs tam, ka šajā vienībā dien labākie! ” (Speciālo uzdevumu vienības kandidāts)			
					Trīs manekeni vitrīnā
163.	Priekšmets	NBS SUV kaujas tērpa kombinezons			Uz 1. manekena

164.	Priekšmets	NBS SUV kaujas tērpa veste			Uz 1. manekena
165.	Priekšmets	NBS SUV kaujas tērpa cimdi			Uz 1. manekena
166.	Priekšmets	NBS SUV kaujas tērpa maska			Uz 1. manekena
167.	Priekšmets	Gāzmaskas soma			Uz 1. manekena
168.	Priekšmets	Medicīnas soma			Uz 1. manekena
169.	Priekšmets	Pistoles maksts			Uz 1. manekena
170.	Priekšmets	NBS SUV kaujas tērpa šnorzābaki			Uz 1. manekena
171.	Priekšmets	NBS SUV karavīra civilā apģērba krekls			Uz 2. manekena
172.	Priekšmets	NBS SUV karavīra civilā apģērba jaka			Uz 2. manekena
173.	Priekšmets	NBS SUV karavīra civilā apģērba bikses			Uz 2. manekena
174.	Priekšmets	NBS SUV karavīra šņorzābaki			Uz 2. manekena
175.	Priekšmets	Snaipera ghillie kostīms			Uz 3. manekena
176.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības karogs 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-29515-76-KV Oriģināls	78 x 204 cm	
177.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības formas tērpa berete <i>Pēc mācību komandas apmācību sekmīgas beigšanas SUV karavīram svinīgi pasniedz zaļas krāsas bereti, kas ir SUV kaujinieka augstākais novērtējums.</i>			Izceļams

178.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības vimpelis par teicamu dienestu 2005. gads	 LKM 6-64476/142-KV Origināls	23,5 x 16,5 cm	
179.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības formas tērpa piedurknes uzšuve 2000.-2010. gads	 LKM 6-50173/5028-LP Origināls	ø 8 cm	
180.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības lauka formas tērpa uzšuve 2010.-2015. gads	 LKM 6-62104/6233-LP Origināls	7 x 6,2 cm	
181.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības nozīme “Kaujas peldētājs” <i>Pēc SUV kaujinieka kvalifikācijas iegūšanas, kaujinieks tālāk attīsta prasmes tādās specialitātēs kā snaiperis, ielaušanās speciālists, inženieris - spridzinātājs, kinologs, kaujas peldētājs u.c.</i>	 LKM 6-15264/1065-NS Origināls	25 x 35 cm	

182.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības identifikācijas žetons 1990. gadi <i>Uz karavīra identifikācijas žetona ierasti norādīti personas dati. Speciālo uzdevumu vienībā, lai saglabātu slepenību, lietots vien numurs.</i>	 LKM 6-23732/2454-LP Oriģināls	4,2 x 2,3 cm ķēde – 25 cm	
183.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības komandiera goda zīme “Par Nopelniem” 1. pakāpe 2010. gads	 LKM 6-49950/2502-NS Oriģināls	ø 4,3 cm Ar lenti – 8,5 cm	
184.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības komandiera goda zīme “Par Nopelniem” 2. pakāpe 2010. gads	 LKM 6-49951/2503-NS Oriģināls	ø 4,3 cm Ar lenti – 8,5 cm	
185.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības komandiera goda zīme “Par Nopelniem” 3. pakāpe 2010. gads	 LKM 6-49952/2504-NS Oriģināls	ø 4,3 cm Ar lenti – 8,5 cm	

186.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības 5 gadu piemiņas medaļa, 1. pakāpe 1996. gads	 LKM 6-15261/1062-NS Origināls	ø 4 cm Lente – 5 x 5 cm	
187.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības 5 gadu piemiņas medaļa, 2. pakāpe 1996. gads	 LKM 6-15261/1062-NS Origināls	ø 4 cm Lente – 5 x 5 cm	
188.	Priekšmets	NBS Speciālo uzdevumu vienības 5 gadu piemiņas medaļa, 3. pakāpe 1996. gads	 LKM 6-15261/1062-NS Origināls	ø 4 cm Lente – 5 x 5 cm	
189.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīri militāro mācību laikā 2000. – 2001. gads	 LKM 6-2152-FT/p Kopija		

190.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīri paraugdemonstrējumu laikā Alūksne, 2003. gada 2. augusts				
			LKM 6-3572-FT/p Kopija			
191.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīrs paraugdemonstrējumu laikā Alūksne, 2003. gada 2. augusts				
			LKM 6-3574-FT/p Kopija			
192.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīri mācībās “ <i>Flaming Sword</i> ” 2015. gada 2. jūnijs Foto Gatis Dieziņš				
			Kopija			
193.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīri mācību laikā				
			Kopija			
194.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīrs salutē				
			Kopija			
	Teksts	Vai tu vari pievilkties pie stieņa 12 reizes? Vai tu vari 50 minūtēs nopeldēt 1500 metrus? Vai tu vari noskriet 10 km krosu 50				

		minūtēs? Šī ir tikai daļa no fiziskajiem pārbaudījumiem, lai piedalītos SUV atlasē.			
195.	Fotogrāfija	Un cik ilgi ieroci vari noturēt tu? Pamēģini! <i>Viens no NBS Speciālo uzdevumu vienības pārbaudījumiem, lai pārbaudītu izturības spējas un psiholoģisko noturību augsta noguruma apstākļos.</i>	 Kopija		Iespēja pamēģināt. Ietupienā ar muguru pie sienas sev priekšā vai virs galvas jānotur ieroča replika atbilstošā svarā
196.	Priekšmets	Triecienšautenes “Heckler & Koch” G36 imitācija			Atbilstošā svarā vingrinājuma izpildei
		3.2.4. Militārā policija			
	Teksts	Viena no NBS vienībām, kas pilda specifiskas funkcijas, ir Militārā policija. NBS bija nepieciešama vienība, kas veiktu kaujas atbalsta uzdevumus, kā arī pildītu kārtības nodrošināšanas funkcijas bruņotajos spēkos. Kopš 1990. gada 26. novembra daļu militārās policijas funkciju pildīja Latvijas Republikas Drošības dienests (dibināts kā Atsevišķais milicijas patruļdienesta bataljons). Militāro policiju izveidoja 1997. gada 1. jūlijā, bet uz Drošības dienesta bāzes izveidoja Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienestu. Abas struktūras apvienoja 2009. gadā.			

197.	Fotogrāfija	Romas pāvests Jānis Pāvils II iesvēta Drošības dienesta karogu Rīga, 1993. gada 10. septembris <i>NBS Militārā policija, kā Drošības dienesta vēstures un tradīciju pārmantotāja, lepojas, ka tās karogu iesvētījis Romas pāvests. Drošības dienesta karavīri apsargāja Jāni Pāvilu II viņa viesošanās laikā Rīgā.</i>	 Kopija		
198.	Priekšmets	NBS Militārās policijas dibināšanas 15. gadadienai gatavota vāze Rīga, 2012. gads	 LKM 6-69834/6853-LP Orģināls	h – 30,5 cm ø 10 cm	
199.	Priekšmets	NBS Militārās policijas formas tērpa berete 1999. gads	 LKM 6-23113/2391-LP Orģināls	ø 26 cm	
200.	Priekšmets	NBS Militārās policijas atstarojošā veste ar vienības atšķirības zīmēm 2015.-2020. gads	 Orģināls	59 x 56 cm	
201.	Priekšmets	Pistoļu maksts ieroča nēsāšanai uz kājas 2015.-2020. gads	 Orģināls	28 x 26 cm	

202.	Priekšmets	Airsoft pistole "Glock 17" Japāna, 2015. gads	 LKM 6-57488/2116-IE Oriģināls	h – 13,6 cm 18,6 x 3,3 cm	Ievietota pistoles makstī
203.	Priekšmets	NBS Militārās policijas karavīra svilpes turētājs ar svilpi 21. gadsimta sākums <i>Vēsturiski viens no policista ekipējuma elementiem bijusi svilpe, ar ko dod signālu likumpārkāpuma gadījumā. Arī militārajiem policistiem svilpe ir viens no formas tērpa neatņemamiem elementiem, kas atšķir militāro policistu no citiem NBS karavīriem.</i>	 Oriģināls	57 cm	Izceļams
204.	Priekšmets	NBS Militārās policijas karavīra formas tērpa uzšuve ar uzrakstu "MP" 2020. – 2022. gads <i>20. un 21. gadsimta militārajā vēsturē galvenā militārā policista atpazīšanas zīme ir uzšuve vai rokas apsējs ar uzrakstu "MP".</i>	 Oriģināls	10 x 10,5 cm	
205.	Priekšmets	NBS Militārās policijas karavīra ekipējuma rokudzelži 2010. – 2020. gads <i>Ņemot vērā, ka Militārās policijas uzdevumos ietilpst likumpārkāpumu novēršana un personu aizturēšana, tā ir vienīgā NBS vienība, kuras ekipējumā ir rokudzelži, bet dažāda parauga steki</i>	 Oriģināls	13 x 11 cm	

		<i>vajadzības gadījumā lietojami aizstāvoties pret uzbrucējiem.</i>			
206.	Priekšmets	Izvelkams spogulis transportlīdzekļu pārbaudei 2010. – 2020. gads	 Oriģināls	61 x 14,7 cm	
207.	Priekšmets	Zizlis transportlīdzekļu vadītāju koordinēšanai ASV, 20. gadsimta 90. gadi	 Oriģināls	52,2 x 14,8 cm	
208.	Priekšmets	NBS Militārās policijas automašīnas bākugunis 2000. – 2010. gads			
209.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas karavīrs ar zizli koordinē transportlīdzekļu satiksmi 2000. gada 5. augusts Foto: Ainārs Meiers	 LKM 6-2199-FT/p Kopija		
210.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas karavīri veic dokumentu pārbaudi militārajam transportam mācību laikā Ādažu poligons, 2000. gada rudens Foto: Gunārs Binde <i>NBS Militārās policijas uzdevumos ietilpst militāro kolonnu pavadīšana un objektu apsardzība, kā arī likumpārkāpumu novēršana bruņoto spēku vienībās.</i>	 LKM 6-4084-FT/p Kopija		
211.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas karavīri automašīnā pavada militārās tehnikas pārvešanas kolonnu 2001. gada janvāris Foto: Ainārs Meiers	 LKM 6-2200-FT/p Kopija		

212.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas karavīrs veic automobiļa pārbaudi mācību laikā 2023. gada 3. aprīlis Foto: Ēriks Kukutis		Kopija	
213.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas karavīrs patrulē ārvalstu viesu viesošanās laikā Rīga, 2022. gada 8. februāris Foto: Edgars Grundšteins		Kopija	
214.	Priekšmets	NBS Militārās policijas Valsts prezidenta apsardzes karavīru formas tērpa uzšuve 2019. gads	 LKM 6-62401/6253-LP Origināls	ø 8 cm	
215.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Drošības dienesta karavīri veic apsardzes uzdevumus Velsas prinča Čārlza vizītes laikā Latvijā Rīga, 1995. gada 17. novembris Foto: Igors Vārpa <i>Pirms Militārās policijas izveides par Valsts prezidenta un ārvalstu viesu drošību rūpējās Latvijas Republikas Drošības dienests.</i>	 LKM 6-22056/649-(2)FT Kopija		
216.	Priekšmets	NBS Militārās policijas Valsts prezidenta apsardzes karavīru ekipējuma sakaru austiņa slēptai nēsāšanai 2020. – 2022. gads		228 cm	

		<i>Pildot apsardzes pienākumus, militārais policists sakaru ierīci novieto apģērbā, bet informāciju saņem caur austiņu.</i>	Origināls		
217.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas Valsts prezidenta apsardzes karavīrs veic apsardzes funkcijas ārvalstu viesu viesošanās laikā Rīga, 2022. gada 8. februāris Foto: Edgars Grundšteins	 Kopija		
218.	Priekšmets	NBS Militārās policijas dienesta suņa veste 2015. – 2022. gads	 Origināls	42 x 41,4 cm	Uz "caurspīdīga suņa" manekena
219.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas Militārās meklēšanas vada Kinoloģijas nodaļas virsseržants Raimonds Basliks un dienesta suns Dora. Rīga, 2021. gada 15. decembris Foto: Armīns Janiks <i>Vieni no militāro policistu lielākajiem palīgiem darbā ir dienesta suņi, kas palīdz veikt Valsts prezidenta apsardzi un aizsardzību, kā arī sprādzienbīstamu priekšmetu un ieroču meklēšanu.</i>	 Kopija		
220.	Fotogrāfija	Militārās policijas instruktors ar dienesta suni meklēšanas apmācību laikā 2021. gada aprīlis Foto: Gatis Miķelšteins	 Kopija		

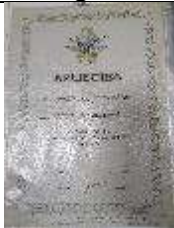
		3.3. Gaisa spēki			
	Teksts	Mūsdienu militārajā taktikā Gaisa spēkiem un gaisa atbalstam ir nenovērtējama nozīme. Pastāv uzskats, ka tas, kurš kontrolē debesis, iegūst lielu priekšrocību kaujas laukā. NBS Gaisa spēki kopā ar sabiedrotajiem kontrolē drošību Latvijas un visas Baltijas gaisa telpā. Gaisa spēku karavīri gadu gaitā paaugstinājuši savas profesionālās spējas, kā arī apguvuši jaunākās tehnoloģijas. Audzis tehniskais nodrošinājums, Gaisa spēkus papildinot jaunām apmācības lidmašīnām “Tarragon”, kā arī helikopteriem UH-60M “Black Hawk”. Gaisa spēki rūpējas arī par gaisa telpas novērošanu un pretgaisa aizsardzību.			
221.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku leitnantes Lindas Circenes ikdienas formas tērpa laiviņcepure	 Orīģināls	h 12,1 cm 27 cm	Vitrīnā uz manekena
222.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku leitnantes Lindas Circenes ikdienas formas tērpa krekls	 Orīģināls	70 x 44 cm	Vitrīnā uz manekena

223.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku Aviācijas bāzes štāba sieviešu ikdienas formas tērpa kaklasaite 2012. gads	 LKM 6-50008/5007-LP Oriģināls	43 x 8 cm	Vitrīnā uz manekena
224.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku leitnantes Lindas Circenes ikdienas formas tērpa žakete	 Oriģināls	70 x 44 cm	Vitrīnā uz manekena
225.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku leitnantes Lindas Circenes ikdienas formas tērpa svārki	 Oriģināls	52,5 x 49 cm	Vitrīnā uz manekena
226.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku leitnantes Lindas Circenes ikdienas formas tērpa kurpes	 Oriģināls	h 12 x 26 x 9 cm	Vitrīnā uz manekena
		3.3.1. Gaisa spēku speciālists gaisā un uz zemes			
	Teksts	Gaisa spēku pamatu veido Aviācijas eskadriļa un Gaisa telpas novērošanas eskadriļa. Šīs vienības rūpējas par Latvijas gaisa telpas drošību gaisā un uz zemes. Aviācijas eskadriļa miera laikā ir gatavībā veikt meklēšanas un glābšanas darbus, kā			

		arī cietušo transportēšanu. Šos uzdevumus pilda “Mi-17” un UH-60M “Black Hawk” helikopteru apkalpes, kas dežūras režīmā spēj būt gatavas 20 minūšu laikā. Speciālisti uz zemes rūpējas par gaisa telpas novērošanu, ko palīdz veikt modernākā tehnika un radari.			
227.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku speciālā formas tērpa kombinezons 2020. – 2022. gads	 Oriģināls	185x63 cm	Metāla drēbju skapītī
228.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku formas tērpa Aviācijas eskadriļas uzšuve, liekama uz piedurknes	 Oriģināls		Uz NBS Gaisa spēku formas tērpa kombinezona
229.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku formas tērpa Aviācijas eskadriļas uzšuve, liekama krūšu labajā pusē	 Oriģināls		Uz NBS Gaisa spēku formas tērpa kombinezona
230.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku formas tērpa apkalpes identifikācijas uzšuve, liekama krūšu kreisajā pusē	Oriģināls		Uz NBS Gaisa spēku formas tērpa kombinezona
231.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku tehniskā formas tērpa lidotāju ķivere	Oriģināls	h-26 cm ø 29,5 cm	Metāla drēbju skapītī
	Video	NBS Gaisa spēku lidojums ar Mi-17 helikopteru virtuālajā realitātē			Pie skapīša Virtuālās realitātes brilles ar video materiālu
	Video	NBS Gaisa spēku lidojums ar “Tarragon” lidmašīnu virtuālajā realitātē			Pie skapīša Virtuālās realitātes

					brilles ar video materiālu
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS Gaisa spēku pilota kombinezonā un ķiverē. Aicina doties līdzī uzdevumā.			Vertikālā 180 cm monitorā
232.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku helikopters “Mi-2” 1996. gada 30. jūlijs Foto: Gatis Rozenfelds	 LKM 6-62252/3036-FT Kopija		
233.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku helikopters “Mi-17” 2000. gada marts <i>2023. gada janvārī vairākus “Mi-17” helikopterus uzdāvināja Ukrainas bruņotajiem spēkiem, palīdzot karā pret Krievijas armiju. Latvijā šos helikopterus rezerves daļu trūkuma dēļ vairs nebija iespējams izmantot.</i>	 LKM 6-2212-FT/p Kopija		
234.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku pilots pie UH-60M “Black Hawk” helikoptera Lielvārde, 2022. gada 15. decembris Foto: Ēriks Kukutis	 Inv.Nr. Kopija		
235.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku pulkvedis Viesturs Masulis un citi karavīri uz skrejceļa pie “Tarragon” lidmašīnām Lielvārde, 2022. gada 2. decembris Foto. Edgars Grundšteins	 Inv.Nr. Kopija		

236.	Video	Gaisa spēku Aviācijas eskadriļas helikopters "Mi-17" veic mācību ugunsgrēka dzēšanas lidojumu 2020. gada 8. maijs			Monitorā
237.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku lidotāja krūšu zīme 2002. gads	 LKM 6-25400/1635-NS Origināls	5,5 x 7 cm	
238.	Priekšmets	UH-60M "Black Hawk" modelis, pasniegta kā dāvana Latvijas aizsardzības ministram Raimondam Bergmanim 2018. gada 2. oktobris	 Inv.Nr. Origināls	h-22,5 x 66,5 x 54 cm	Izceļams
239.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku komandiera apbalvojums goda zīme "Par nopelniem", 1. pakāpe 2002. gads	 LKM 6-25401-1636-NS Origināls	9 x 4,5 cm	
240.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku komandiera apbalvojums goda zīme "Par nopelniem", 2. pakāpe 2002. gads	 LKM 6-25402/1637-NS Origināls	9 x 4,5 cm	

241.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku komandiera apbalvojums goda zīme 3. pakāpe 2002. gads	 LKM 6-25403-1638-NS Oriģināls	9 x 4,5 cm	
242.	Dokuments	NBS Gaisa spēku lidotāja krūšu zīmes apliecība	 LKM 6-25405/543-DK Oriģināls	21 x 14,5 cm	
243.	Dokuments	NBS Gaisa spēku komandiera apbalvojuma Goda zīmes "Par nopelniem" 2. pakāpes apliecība, pulkvežleitnanta Valda Klinklāva 2004. gada 15. jūnijs	 LKM 6-64844/6624-DK Oriģināls	29,5 x 21 cm	
244.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku karavīra formas tērpa berete 2008. gads	 LKM 6-69643/6797-LP Oriģināls	ø 23,4 cm	
245.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku aviācijas bāzes Gaisa telpas novērošanas eskadriļas formas tērpa kokarde 2012. gads		ø 4 cm	

			LKM 6-50010-2507-NS Oriģināls		
246.	Dokuments	Aizsardzības ministrijas un NBS Gaisa spēku sagatavotā informatīvā lapa “To der zināt! Radiolokators TPS-117” 2002. gads	 LKM 6-25111/528-DK Oriģināls	29,5 x 21 cm	
247.	Fotogrāfija	Gaisa telpas novērošanas radiotehniskais postenis Ventspils novada Vārves pagastā 2015. gada 14. maijs Foto: Gatis Dieziņš <i>Radiolokators “AN/TPS-77” nomainīja novecojušo radiolokatoru Ventspils lidostas teritorijā. Tas uzlabo gaisa telpas un civilo lidojumu drošību, kā arī palīdz vadīt glābšanas meklēšanas darbus.</i>	 Kopija		
		3.3.2. Pretgaisa aizsardzība			
	Teksts	Pretgaisa aizsardzībai ir izšķiroša nozīme militāra konflikta gadījumā. Gaisa spēki uzsāka pretgaisa aizsardzības spēju stiprināšanu 1999. gadā, kad neliela karavīru grupa devās uz apmācībām Zviedrijā. Gadu vēlāk izveidoja Pretgaisa aizsardzības divizionu un iegādājās bruņojumu – radarus, uguns vadības sistēmas un 40 mm lielgabalus L-70. Modernizējot bruņojumu, šos lielgabalus nodeva Zemessardzei. Tā vietā no 2004. gada pārgāja uz daudz efektīvākajām RBS-70 raķešu sistēmām. Ar tām paredzēts			

		sniegt atbalstu kājniekiem, kā arī aizsargāt stratēģiski svarīgo infrastruktūru.			
248.	Priekšmets	Pretgaisa aizsardzības kompleksa RBS-70 raķešu sistēmas konteiners <i>Ar RBS-70 raķešu sistēmu iespējams iznīcināt mērķus 250 metru līdz 9 kilometru attālumā. Izšautā raķete mērķi kilometra attālumā sasniedz 0.4 sekundēs.</i>	 LKM 6-29865/544-IE Oriģināls	171,2 cm ø 178 mm	
249.	Video	RBS-70 raķešu sistēmas uzstādīšana lauka apstākļos			Monitorā
250.	Priekšmets	Mācību pārnēsājamā pretgaisa aizsardzības sistēma FIM-92 "Stinger" 2020. – 2023. gads	 Oriģināls	h-34 x 168 cm	Izceļams
251.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku Pretgaisa aizsardzības divizona uzšuve	 LKM 6-25392/2796-LP Oriģināls	ø 9,5 cm	
252.	Priekšmets	Gaisa spēku Pretgaisa aizsardzības divizona beretes kokarde	 LKM 6-49609-2494-NS Oriģināls	ø 40 mm	

253.	Priekšmets	“Ericsson” firmas dāvinājums saistībā ar “PS-70 Giraffe AMB” novērošanas radaru iegādi NBS	 Oriģināls	h 7,9 cm 7,9 x 5 cm	
254.	Priekšmets	Radara “PS-70” darba stacija	 Oriģināls	h-70 cm 90 x 90 cm	
255.	Priekšmets	Radara “PS-70” darba stacijas krēsls	Oriģināls	h-83 cm 45 cm	
256.	Priekšmets	Radara “PS-70” darba stacijas krēsls	Oriģināls	h-83 cm 45 cm	
257.	Priekšmets	Radara “PS-70” darba stacijas krēsls	Oriģināls	h-83 cm 45 cm	
258.	Fotogrāfija	Zenītlielgabala L70 apkalpe mācībās Šķēdē 2003. gada 6. maijs	 LKM 6-2274-FT/p Kopija		
259.	Fotogrāfija	Zenītlielgabala L70 apkalpe mācībās Šķēdē 2003. gada 6. maijs	 LKM 6-2289-FT/p Kopija		
260.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku Pretgaisa aizsardzības divizona karavīri pie RBS-70 raķešu sistēmas mācību laikā 2022. gada 26. februāris Foto: Edgars Grundšteins	 Inv.Nr. Kopija		

261.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku karavīri Gaisa spēku Mācību centra apmācībās darbojas ar pārnēsājamo pretgaisa aizsardzības sistēmu FIM-92 “Stinger” 2022. gada 31. marts Foto: Edgars Grundšteins			
262.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku Pretgaisa aizsardzības divizionā kaprāļi pie radara mācībās “Baltic Zenith” 2012. gada 29. maijs Foto: Gatis Dieziņš	 Inv. Nr. Kopija		
		3.4. Mācību vadības pavēlniecība			
	Teksts	Labs karavīrs var būt tikai apmācīts karavīrs, par ko NBS rūpējas Mācību vadības pavēlniecība. Pēc NBS izveides vajadzēja arī vienotu apmācības sistēmu, bet tās ieviešana nebija vienkārša. Pavēlniecības dažāda līmeņa struktūrās karavīri apguvuši NATO standartiem atbilstošas teorētiskas zināšanas, kuras pēc tam pielieto praksē. Karavīri vispirms iziet pamatapmācības kursu Kājnieku skolā vai savā vienībā, bet nākamie militārie līderi zināšanas gūst un papildina Instruktoru skolā un Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā. Aizsardzības ministrijas paspārnē izveidota arī Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola, ar mērķi piesaistīt jaunus profesionāļus NBS.			
		3.4.1. Nacionālā Aizsardzības akadēmija			
	Teksts	Vienīgā augstākās militārās izglītības iestāde Latvijā ir Nacionālā Aizsardzības			

		akadēmija (NAA), kas izveidota 1992. gadā un ir 1919. gadā izveidotās Latvijas Kara skolas tradīciju mantiniece. NAA ir Mācību vadības pavēlniecības stūrakmens. Tās galvenais uzdevums ir Sauszemes, Jūras un Gaisa spēku virsnieku sagatavošana dienestam NBS. Akadēmijas beidzējam, NBS virsniekam, jāspēj ne vien pildīt militārie uzdevumi, bet arī jāparāda organizatoriskās, vadības un pētnieciskās spējas valsts aizsardzības un drošības jomā. Akadēmija sagatavo garīgi un fiziski attīstītus līderus ar augstu morāli, godu un pienākumu apziņu.			
263.	Priekšmets	NBS virsnieka zobens <i>Sākotnēji zobenu pasniedza kursa labākajam kadetam, bet tagad zobenu saņem katrs Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas absolvents.</i>	 LKM 6-39181/1462-IE Oriģināls	96,3 x 2,1 cm	Izceļams
264.	Fotogrāfija	Latvijas Valsts prezidents Egils Levits pasniedz virsnieka zobenu Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas absolventei 2023. gada 15. februāris Foto: Gatis Dieziņš	 Oriģināls		
265.	Priekšmets	Leitnanta dienesta pakāpes uzšuve ar maskēšanās rakstu "Wood LatPat" (5x)		13 x 3 cm	Uz dekoratīva spilventiņa vitrīnā

			Orģināls		
266.	Priekšmets	Leitnanta dienesta pakāpes uzpleču zīme (10x)	 Orģināls		Uz dekoratīva spilventiņa vitrīnā
267.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeta ikdienas parādes formas tērpā cepure 2002. gads	 LKM 6-25062/2705-LP Orģināls	h- 15 cm ø 14 cm	
268.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeta Raimonda Rozenfelda uzpleču tuneļi 1997. gads	 LKM 6-33495-3736-(1-2)LP Orģināls	8 x 6 cm	
269.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeta Raimonda Rozenfelda piedurknes uzšuve 1997. gads	 LKM 6-33496/3737-LP Orģināls	10,5 x 6 cm	
270.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas ikdienas formas tērpā uzšuve 2019. gads	 LKM 6-61963/6223-LP	9,7 x 7,6 cm	

			Orīnāls		
271.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeta formas tērpa beretes kokarde 2014. gads	 LKM 6-54099/2641-NS	ø 4,5 cm	
272.	Priekšmets	Pildspalva ar Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas simboliku 2010.-2015. gads	 LKM 6-53855/5329-LP Orīnāls	14,9 x 2 cm	
273.	Priekšmets	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas krūšu nozīme 2014. gads	 LKM 6-54096/2638-NS Orīnāls	4,5 x 3,7 cm	
274.	Dokuments	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas sertifikāts par Jaunākā štāba virsnieka kursa beigšanu, izsniegts Andrejam Feldmanim Rīga, 2004. gada 10. decembris <i>NAA iespējams apgūt virkni dažādu kursu, kā, piemēram, Virsnieka speciālista kursu, Zemessardzes vada komandiera kursu, Štāba virsnieka kursu u.c.</i>	 LKM 6-50820/4702-DK Orīnāls	21 x 29,5 cm	
275.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeti dod kadeta solījumu pie bijušās Latvijas Kara skolas ēkas Rīga, 2022. gada 28. aprīlis			

		Foto: Ēriks Kukutis	Inv. Nr. Kopija		
276.	Fotogrāfija	Kadeti Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas bibliotēkas lasītavā 2003. gads Foto: Andris Kļaviņš	 LKM 6-2252-FT/p Kopija		
277.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeti pilnveido individuālās un kolektīvās lauka kaujas iemaņas 2017. gada 19. augusts Foto: Gatis Dieziņš	 Inv. Nr. Kopija		
278.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas vēstures pasniedzējs Kārlis Dambītis iepazīstina kadetus ar “Nāves salas” vēsturi 2020. gada 15. septembris <i>Kadeti ar akadēmijas vēstures pasniedzējiem regulāri veic braucienus uz vēsturiskajām kauju vietām, lai labāk izprastu savas valsts militāro vēsturi.</i>	 Inv. Nr. Kopija		
279.	Priekšmets	Pie kreisās kājas zābaka liekama nozīmīte par Kaujas izturības kursa beigšanu 2022. – 2023. gads <i>NAA kadets nevar pabeigt akadēmiju, neizejot Kaujas izturības kursu, kas ir pats smagākais fiziskais un emocionālais pārbaudījums. Pēc tā izešanas kadets saņem šādu nozīmīti, ko valkāt uz kreisās kājas zābaka.</i>	Oriģināls		

280.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeti Kaujas izturības kursa laikā 2022. gada 21. maijs Foto: Anna Zara		Kopija		
281.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeti purvā Kaujas izturības kursa laikā 2021. gada 25. maijs Foto: Armīns Janiks		Kopija		
282.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas rektors pulkvežleitnants Māris Utināns ar rokas spiedienu pasniedz kadetam “KIK” nozīmīti par Kaujas izturības kursa beigšanu 2021. gada 26. maijs Foto: Armīns Janiks		Kopija		
283.	Audio	NAA kadetu radītā “Kājnieku dziesma”				
284.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās Aizsardzības akadēmijas kadeti pie klāta galda “Melnās kafijas” vakarā. 2014. gada 30. novembris Foto: Gatis Dieziņš		Inv.Nr. Kopija		
285.	Fotogrāfija	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeti ar lāpām “Melnās kafijas vakarā” 2022. gada 30. novembris Foto: Armīns Janiks <i>Kadeti stāv aiz 1919. gadā Latvijas Neatkarības karā kritušo Latvijas Kara</i>		Kopija		

		<i>skolas kadetu fotogrāfijām, godinot viņu piemiņu.</i>			
286.	Fotogrāfija	Klātais galds “Melnās kafijas vakarā” 2022. gada 30. novembris Foto: Armīns Janiks <i>Tradīcija paredz Melnās kafijas vakarā cienāties vien ar rupjmaizi un ievārījumu, līdzīgi, kā to darīja Latvijas Kara skolas kadeti 1919. gadā.</i>	 Kopija		
		3.4.2. NBS Kājnieku skola			
	Teksts	Par karavīru pamatapmācības kursa īstenošanu, speciālistu un rezervistu apmācību rūpējas NBS Kājnieku skola Alūksnē. Kājnieku skolas vēsture saistīta ar 1992. gadā izveidoto Mobilo strēlnieku bataljonu, kurš vairākus gadus rūpējās par obligātā militārā dienesta karavīru pamatapmācību, bet 2004. gada oktobrī uzsāka NBS profesionālā dienesta karavīru apmācību. NBS Kājnieku skolas kursanti pēc kursu beigšanas patstāvīgi spēj iekļauties militārajā vidē un vienībā, uz kuru tiek nosūtīts turpmākam dienestam.			
	Teksts	<i>Pašaizliedzība, Profesionalitāte, Drosme, Taisnīgums, Cieņa, Uzticamība, Mīlestība</i>			Izkaisīti izcelti vārdi – vērtības
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies civilā apģērbā, saņem rokās apģērba un ekipējuma komplektu, ierodoties NBS Kājnieku skolā.			Vertikālā 180 cm monitorā

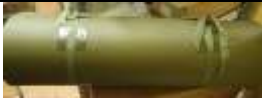
287.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa “BATES M9” šņorzābaku pāris 2007.-2014. gads	 LKM 6-66484/6565-(3)LP Oriģināls	31 x 11 x 26 cm	Apģērba un ekipējuma komplekts vitrīnā
288.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu “LatPat” 2007. - 2014. gads	 LKM 6-66485/6566-LP Oriģināls	74 x 44 cm	Salocīta vitrīnā
289.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kaujas formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu “LatPat” 2007. - 2014. gads	 LKM 6-66486/6567-LP Oriģināls	107 x 44 cm	Salocītas vitrīnā
290.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 1. līmeņa apakšveļas komplekts – T-krekls un apakšbikses 2007. gada parauga	 LKM 6-66473/6554-(1)LP Oriģināls	T-krekls 70 x 44 cm Apakšbikses 36 x 33 cm	Komplekts vitrīnā

291.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 2. līmeņa apakšveļas komplekts – kreklis un apakšbikses 2007. gada parauga	 LKM 6-66474-6555-(2)LP Oriģināls	Krekls 70x40 cm Apakšbikses 100 x 30 cm	Komplekts vitrīnā
292.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 2007. gada parauga vasaras cepure ar nagu un maskēšanās rakstu “LatPat” 2007. - 2014. gads	 LKM 6-69656/6810-LP Oriģināls	29 x 17 x 12 cm	Uz salocītā formas tērpa vitrīnā
293.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 2009. gada parauga karavīra identitātes atšķirības zīme ar uzrakstu “J.Bērziņš” 2010. - 2020. gads	 LKM 6-66457/6539-(2)LP Oriģināls	13 x 3 cm	Uz salocītā formas tērpa vitrīnā
294.	Priekšmets	NBS Kājnieku skolas lauka formas tērpa uzšuve 2019. gads	 LKM 6-61960/6220-LP Oriģināls	8,5 x 6,3 cm	Uz salocītā formas tērpa vitrīnā

295.	Dokuments	Buklets “NBS karavīra vērtības un standarti”	 LKM 6-49378/4345-DK Oriģināls	10,5 x 14,3 cm	Uz salocītā formas tērpa vitrīnā
296.	Fotogrāfija	NBS karavīrs pielaiko izsniegto apģērbu pēc ierašanās NBS Kājnieku skolā uz pamatapmācības kursu Alūksne, 2016. gada 22. janvāris Foto: Armīns Janiks <i>Ierodoties pirmajā dienesta vietā, karavīram jānododas pie apgādes speciālistiem, kur tam izsniedz visu vajadzīgo militāro ekipējumu, lai pilnvērtīgi pildītu dienesta pienākumus.</i>	 Kopija		
297.	Fotogrāfija	NBS Obligātā militārā dienesta kareivis sniedz karavīra zvērestu Alūksne, 2002. gada 24. marts <i>Karavīru zvērestu kareivji deva pēc galveno pienākumu un militārās disciplīnas reglamenta apgūšanas – sešas nedēļas pēc ierašanās Mobilo strēlnieku bataljonā.</i>	 LKM 6-4215-FTp Kopija		
298.	Fotogrāfija	NBS Obligātā militārā dienesta karavīri tīra ieročus Mobilo strēlnieku bataljona kazarmās Alūksne, 2005. gada 18. augusts Foto: Mārtiņš Mitenbergs	 LKM 6-5586-(25)RN Kopija		

299.	Fotogrāfija	NBS Obligātā militārā dienesta karavīrs un instruktors mācību laikā Alūksne, 2003. gads		LKM 6-2324-FT/p Kopija	
300.	Fotogrāfija	NBS Kājnieku skolas karavīri pamatapmācības kursa ietvaros Alūksnes apkārtnē, 2020. gada 17. aprīlis Foto: Armīns Janiks <i>NBS Kājnieku skolā karavīri vispirms iziet pamatapmācības kursu, kas sevī ietver tādas prasmes kā ieroču apmācība, šaušanas apmācība, lauka kaujas iemaņas, topogrāfija, fiziskā sagatavotība, psiholoģiskā noturība, medicīna u.c.</i>		Kopija	
301.	Video	NBS Kājnieku skolas vēsture			Monitorā
	Digitāla platforma	1) Iespēja salikt izjauktu ieroci 2) Iespēja apgērbt karavīru 3) Iespēja iziet zināšanu testu par NBS un karavīra ikdienu, kas sevī ietver kibernetikas pārskatuma simulāciju un iespēju to atrisināt.			Lielformāta monitors
		3.4.3. NBS Instruktoru skola			
	Teksts	2000. gadā uz Zemessardzes Kājnieku mācību centra bāzes izveidoja Instruktoru skolu, kur apmācīt spējīgākos karavīrus un			

		zemessargus. Pēc dažādu kursu, piemēram, Kājnieku nodaļas komandiera, Kājnieku vada seržanta, Instruktoru speciālista kursa beigšanas karavīri iegūtās zināšanas nodod savās vienībās, kā arī pielieto ikdienas darbā atbilstoši amatam.			
302.	Priekšmets	Zaļas krāsas lakats			Uz manekena vitrīnā Izceļams
303.	Priekšmets	PSRS VDK robežsardzes un Gaisa desanta karaspēka vienību 1957. gada parauga maskēšanās kombinezons ar kamuflāžas rakstu "Bērzs"/"Sudraba lapa"	 LKM 6-69707/6842-LP Oriģināls	180 x 50 cm	Uz manekena vitrīnā Izceļams
304.	Priekšmets	Latvijas Republikas Zemessardzes lauka formas tērpa veste 1994. gads	 LKM 6-22307/2380-LP Oriģināls	68 x 51 cm	Uz manekena vitrīnā Izceļams
305.	Priekšmets	NBS un Zemessardzes lauka formas tērpa šņorzābaki 1999.-2006. gads	 LKM 6-67555-6676-(1-2)LP Oriģināls	29 x 11 x 24,7 cm	Uz manekena vitrīnā Izceļams

306.	Priekšmets	Tūrisma paklājiņš 2003. gads	 LKM 6-29685/3377-LP Oriģināls	190 x 61 cm	Zem manekena vitrinā
307.	Priekšmets	Vācijas Bundesvēra karavīra ekipējuma guļammaiss, lietojis Latvijas Republikas Zemessardzes 42. Tukuma bataljona Zemessardzes virsseržants Māris Pildīņš VFR, 1983. gads	 Inv.Nr.	30 x 37 cm	Uz paklājiņa vitrinā
308.	Priekšmets	Triecienšautene SA vz.58P Čehoslovākija, 1964. gads	 LKM 6-35108/898-IE Oriģināls	84,5 x 25,5 cm	Manekenam rokās vitrinā
309.	Priekšmets	ASV armijas ražojuma bruņucepure PASGT 20. gadsimta 80.-90. gadi	 LKM 6-10014/957-LP Oriģināls	ø 52 cm	Uz guļammaisa vitrinā
310.	Priekšmets	Bruņucepures kamuflāžas pārvalks “Woodland” 20. gadsimta 80.-90. gadi	LKM 6-54422-5371-LP Oriģināls	h 20 cm ø 35 cm	Uz manekena bruņucepures vitrinā
311.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas Zemessardzes 42. Tukuma bataljona zemessargs Māris Pildīņš Zemessardzes Kājnieku mācību centra nodaļas komandiera kursa noslēguma mācībās 2000. gada aprīlis			Manekens veidots uz šī foto bāzes

		<i>No 1992. gada Zemessardzes un vēlāk NBS topošie un esošie instruktori varēja iziet plašu mācību kursu klāstu Zemessardzes Kājnieku mācību centrā. Uz tā bāzes 2000. gada 1. novembrī dibināja NBS Instruktoru skolu.</i>	Kopija		
312.	Priekšmets	NBS Instruktoru skolas cepure ar nagu 2006. gads	 LKM 6-36884/4070-LP Oriģināls	30 x 20 cm	
313.	Priekšmets	NBS Jaunākā instruktora kvalifikācijas zīme 2001. gads	 LKM 6-25190/1633-NS Oriģināls	4,5 x 2,8 cm	
314.	Priekšmets	NBS Instruktoru kvalifikācijas zīme 2001. gads	 LKM 6-25188/1631-NS Oriģināls	4,5 x 2,8 cm	
315.	Priekšmets	NBS Vecākā instruktora kvalifikācijas zīme 2001. gads	 LKM 6-25189/1632-NS Oriģināls	4,5 x 2,8 cm	

316.	Priekšmets	NBS Instruktoru skolas uzšuve 2001. gads	 LKM 6-25187/2754-LP Oriģināls	9,5 x 7,0 cm	
317.	Fotogrāfija	NBS Instruktoru skolas kadeti mācību laikā 2003. gads	 LKM 6-2919-FT/p Kopija		
318.	Fotogrāfija	NBS Instruktoru skolas virsnieki mācību laikā 2003. gads	 LKM 6-3919-FT/p Kopija		
319.	Fotogrāfija	NBS karavīrs lien zem dzeloņdrātīm NBS Instruktoru skolas vada līmeņa apakšvienības komandiera kursa laikā 2021. gada 24. novembris Foto: Ēriks Kukutis	 Kopija		
320.	Fotogrāfija	NBS Instruktoru skolas Augstākā instruktora kursa klausītāji mācību klasē 2021. gada 28. oktobris Foto: Zanda Puče	 Kopija		
		4. “Mācies no labākajiem – kļūsti par labāko” – Starptautiskā sadarbība			
	Teksts	Latvijai pēc neatkarības atgūšanas vajadzēja attīstīt savus bruņotos spēkus,			

		atbrīvojoties no PSRS dotā mantojuma. Skatu vērša rietumu un ziemeļu virzienā ar mērķi kļūt par NATO dalībvalsti. Virkne Rietumu valstu bija gatavas palīdzēt ar karavīru apmācību un materiāli tehnisko nodrošinājumu. Zemessargi un Aizsardzības spēku karavīri, no 1994. gada NBS karavīri, varēja apgūt vajadzīgās teorētiskās un praktiskās zināšanas ārzemju instruktoru un virsnieku vadībā kā Latvijā, tā ārvalstīs. Sadarbības rezultātā mainījās arī karavīru bruņojums un ekipējums, atsakoties no PSRS ražotā. Latvija kopā ar Lietuvu un Igauniju sāka aktīvu sadarbību Baltijas telpas aizsardzības stiprināšanā, izveidojot kopīgu militāru vienību – Baltijas miera uzturēšanas spēku bataljonu jeb BALTBAT.			
		4.1. NBS karavīru sagatavošana Rietumu standartiem			
	Teksts	Lai bruņotos spēkus sagatavotu Rietumu standartiem, viens no sarežģītākajiem uzdevumiem bija virsnieku un instruktoru apmācība, jo esošie galvenokārt savas zināšanas bija apguvuši PSRS militārajās izglītības iestādēs. 20. gadsimta 90. gadu pirmajā pusē Latvijas militārpersonas izmantoja izdevību braukt mācīties uz Zviedriju, Dāniju un Vāciju, bet lielu zināšanu bagāžu uz Latviju atveda virsnieki un instruktori no Lielbritānijas. Ar katru gadu iespējas kļuva arvien lielākas. 2000. gadā NBS karavīri piedalījās sadarbības projektos ar 22 valstīm. Ļoti būtisks			

		pavērsiena punkts bija sadarbības izveidošana ar Mičiganas Nacionālo gvardi.			
	Citāts	“Es nebiju saindēts ar krievu taktikām, jo dienēju Sporta rotā. Mums neko tādu nemācīja. Līdz ar to man nevajadzēja jaukt mācīto. [...] Mums bija vairāki kursi britu instruktoru vadībā un mēs ļoti ātri apēdām visu, ko mums deva – informāciju, taktiku, tās visas lietas.” [Majors Sergejs Čevers]			
1.	Dokuments	Zemessardzes štāba bataljona Operatīvās grupas komandiera Raimonda Graubes apliecība par sekmīgu militāro kursu beigšanu 1992. gada septembris <i>Kursus vadīja Lielbritānijas armijas majors Eduards Bovens, bet ar Latvijas karavīriem strādāja britu instruktori. Briti izskaidroja NATO karavīru apmācības koncepciju un tad to demonstrēja kursantiem dabā.</i>	 LKM 6-67190/6899-DK Oriģināls	13,1 x 9,5 cm	
2.	Fotogrāfija	Lielbritānijas bruņoto spēku instruktors skaidro mācību uzdevuma izpildi zemessargiem Cēsu rajons, Drabešu pagasts, 1994. gada marts	 Kopija		
3.	Fotogrāfija	Zemessargi veido slēpni britu karavīru vadītāja instruktoru sagatavošanas kursā Cēsu apkārtnē, 1994. gada marts	 Kopija		

4.	Fotogrāfija	Zemessardzes pārstāvji un instruktoru kandidāti ar Lielbritānijas armijas instruktoriem Zemessardzes bāzē Cēsis, 1994. gada aprīlis <i>Darbs vairāku gadu garumā ar britu instruktoriem ļāva NBS 1995. gadā izstrādāt principus, kādam jābūt NBS karavīram un pēc kādiem principiem karavīrs jā sagatavo, par pamatu ņemot britu jūras kājnieku ekspertīzi.</i>	 Kopija		
5.	Fotogrāfija	Lielbritānijas bruņoto spēku brigādes ģenerālis Jānis Kažociņš veic instruktāžu karavīriem, pirms došanās uz apmācībām Dānijā Rīga, 1995. gads	 Kopija		
6.	Fotogrāfija	NBS Izlūkdesanta bataljona kaprālis Aivars Trušelis mācībās Zviedrijā apgūst prettanku granātmetēju AT-4 1995. gads <i>Zviedrija bija viena no valstīm, kas aktīvi centās sadarboties ar Latviju bruņojuma un ekipējuma jomā. NBS karavīri un zemessargi no 1995. gada regulāri devās uz mācībām Zviedrijā, lai iegūtu iemaņas darbībā ar zviedru ieročiem.</i>	 Kopija		
7.	Priekšmets	NBS Izlūkdesanta bataljona kaprālim Aivaram Trušelim pasniegtā piemiņas medaļa par dalību programmas “Partnerattiecības mieram” rīkotajās mācībās “Cooperative Jaguar” Dānijā 1995. gads	 LKM 6-69993/3088-NS	10 x 3 cm	

		<i>NBS karavīriem vēl lielākas iespējas papildināt savas zināšanas mācībās ārzemēs radās pēc programmas “Partnerattiecības mieram” izveides. Šīs NATO veidotās programmas ietvaros NBS karavīri līdz 2000. gadam piedalījās vismaz 17 mācībās Eiropā un ASV, lai tālāk nodotu zināšanas un veicinātu NBS atbilstību NATO standartiem.</i>	Orīgināls		
8.	Priekšmets	NBS Izlūkdesanta bataljona kaprālim Aivaram Trušelim dāvinātā izaicinājuma medaļa no ASV armijas ģenerāļa Džona H. Tileli juniora pēc dalības programmas “Partnerattiecības mieram” rīkotajās mācībās “Cooperative Jaguar” Dānijā 1995. gads	 6-69996/3091-NS Orīgināls	ø 3,8 cm	
9.	Priekšmets	“Partnerattiecības mieram” programmas ietvaros rīkoto mācību “MEDCEUR 02” piedurknes lenta. Paldiski, Igaunija, 2002. gada jūlijs	 Orīgināls	10 x 17 cm	
10.	Fotogrāfija	NBS Izlūkdesanta bataljona karavīri postenī programmas “Partnerattiecības mieram” rīkotajās mācībās “Cooperative Nugget 95” ASV, 1995. gada augusts <i>Mācības Luiziānas štata Fortpolkas poligonā risinājās vairāk nekā 40 grādu karstumā un lielā mitrumā, kas NBS karavīriem bija liels un līdz tam nebijis izaicinājums.</i>	 Kopija		

11.	Dokuments	Zemessardzes 54. Ogres bataljona virsseržantam Normundam Norbertam pasniegtais sertifikāts par dalību programmas “Partnerattiecības mieram” rīkotajās mācībās “Cooperative Nugget 95” ASV, 1995. gada augusts		Kopija	
12.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku komandieris jūras kapteinis Gaidis Andrejs Zeibots un atvaļinātais ASV bruņoto spēku pulkvedis Pauls Koreckis 1999. gads <i>Pauls Koreckis bija pirmais latvietis, kurš absolvēja ASV armijas Kara koledžu 1984. gadā, uz ko norāda absolventu plāksnē. Trimdas latviešu virsnieku kontakti pavēra NBS virsniekiem ceļu uz ASV militārajām mācību iestādēm.</i>		LKM 6-2711-FT/p Kopija	
13.	Dokuments	NBS Jūras spēku komandiera jūras kapteiņa Gaida Andreja Zeibota caurlaide, mācoties ASV armijas Kara koledžā 1998. gada 23. septembris		LKM 6- 67569/6980-DK Oriģināls	10,6 x 6,8 cm
14.	Dokuments	NBS Jūras spēku komandiera jūras kapteiņa Gaida Andreja Zeibota diploms par ASV armijas Kara koledžas absolvēšanu 1999. gads		Kopija	
	Teksts	Pēc neatkarības atgūšanas jauniešiem no Baltijas, izturot starptautisku konkursu, bija iespēja studēt ASV militārajā akadēmijā Vestpointā. Pirmais students no Latvijas			

		šajā prestižajā akadēmijā uzsāka studijas 1997. gadā. Iespēju studēt Vestpointā izmantojuši vairāki Latvijas jaunieši, iegūstot leitnanta dienesta pakāpi un turpinot dienestu NBS vienībās.			
15.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas “Dress Gray” formas tērpa cepure. 2015. gads		Origināls	Uz manekena vitrīnā
16.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas “Dress Gray” formas tērpa jaka. 2015. gads		Origināls	Uz manekena vitrīnā
17.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas “Dress Gray” formas tērpa bikses. 2015. gads		Origināls	Uz manekena vitrīnā
18.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas auduma josta. 2015. gads		Origināls	Uz manekena vitrīnā
19.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas formas tērpa berete. 2015. gads		Origināls	Uz manekena vitrīnā

20.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas “Summer as for class” formas tērpa kreklis. 2015. gads			Uz manekena vitrīnā
			Oriģināls		
21.	Priekšmets	ASV militārās akadēmijas Vestpointa absolventa Māra Sabas “Dress Gray” formas tērpa bikses. 2015. gads			Uz manekena vitrīnā
			Oriģināls		
		NBS un Mičiganas Nacionālā gvarde			
	Teksts	Ar mērķi palīdzēt Latvijai pēc neatkarības atgūšanas attīstīt Nacionālos bruņotos spēkus, bet īpaši Zemessardzi, 1993. gada aprīlī Latvija izveidoja sadarbību ar Mičiganas Nacionālo gvardi. Sākotnēji Mičiganas Nacionālās gvarde veidoja Zemessardzes struktūru un apmācības programmas, kā arī aicināja zemessargus uz mācībām ASV. Gadu gaitā sadarbība izvērtās, aptverot arvien jaunas militārās jomas, kas bija viens no faktoriem, kas pozitīvi ietekmēja Latvijas iestāšanos NATO. Mičiganas Nacionālā gvarde vēl joprojām ir vadošais NBS sadarbības partneris.			
22.	Dokuments	Mičiganas Nacionālās gvardes ģenerālleitnanta Gordona Stampa ielūgums Latvijas Aizsardzības ministrijas Valsts sekretāram Jānim Davidovičam 1993. gada augusts		11,2 x 14,6 cm	

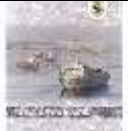
			LKM 6-67278-6935-DK Oriģināls		
23.	Priekšmets	Mičiganas Nacionālās gvardes štāba dāvinājums NBS par 10 gadu kopīgu sadarbību 2003. gada 7. augusts	 Oriģināls	26 x 19,8 cm	Izceļams
24.	Priekšmets	Mičiganas Nacionālās gvardes komandiera ģenerālmajora Pola Rodžersa dāvinājums NBS par kopīgu sadarbību 2022. gada maijs	 Oriģināls	22,4 x 22,4 cm	
25.	Priekšmets	Mičiganas Nacionālās Gvardes un NBS sadarbībai veidota izaicinājuma monēta 2012. gads	 LKM 6-61544/2923-NS Oriģināls	ø 5 cm	
26.	Priekšmets	Mičiganas Gaisa gvardes lidmašīnas "A- 10" mācību "Saber Strike 2012" laikā Ādažu poligonā izšautā šāviņa čaulīte 2012. gads	 Oriģināls		
27.	Fotogrāfija	Mičiganas Nacionālās gvardes virsleitnants Ivars Sīka izskaidro cietušā aprūpi Zemessardzes mācībās 1993. gads <i>Mičiganas štatā ir liela latviešu kopiena. No turienes nāk arī vairāki trimdas latviešu</i>	 LKM 6-62221/3005-FT Kopija		

		<i>ASV armijas virsnieki. Ar pirmo Mičiganas Nacionālās gvardes grupu uz Latviju atbrauca virsleitnants Ivars Sīka, kurš dalījās pieredzē ar zemessargiem un palika ilgāku laiku strādāt Latvijā.</i>			
28.	Fotogrāfija	Aizsardzības spēku karavīri ASV armijas formas tērpos kopā ar Mičiganas Nacionālās gvardes instruktoru mācību lakumā ASV, 1993. – 1994. gads		Kopija	
29.	Fotogrāfija	Mičiganas Nacionālās gvardes ģenerālleitnants Gordons Stamps viesojas Zemessardzes Kājnieku mācību centrā 1994. gada 13. jūlijs <i>“Jūsu Zemessardze ir liels spēks, visiem zemessargiem ir jābūt apmācītiem un apgādātiem ar visu nepieciešami. Tā ir Latvijas nākotne – ir jābūt cilvēkiem, kas gatavi rīkoties ārkārtas situācijā.”</i> [Ģenerālleitnants Gordons Stamps. “Latvijas Vēstnesis”, 1997. gada 2. aprīlis]	 Zemessardzes štāba arhīvs Kopija		
30.	Fotogrāfija	ASV Gaisa spēku lidmašīna ”A-10” mācību “Saber Strike 2012” laikā 2012. gada 17. jūnijs Foto: Gatis Dieziņš		Kopija	
31.	Fotogrāfija	Zemessargi kopā ar Mičiganas Nacionālās gvardes karavīriem šaušanas mācībās ar M777 lielgabalu Ādažu poligons, 2016. gada 28. aprīlis Foto: Raimonds Lauskis		Kopija	

32.	Fotogrāfija	Mičiganas Nacionālās gvardes karavīri demonstrē kājnieku vienības kustību mācībās “Lielais Zobens 2016” Tukuma apkārtnē, 2016. gada 12. augusts Foto: Gatis Dieziņš			
33.	Fotogrāfija	Mičiganas nacionālās gvardes karavīrs vada NBS gaisa atbalsta kontrolieru grupu mācībās “Northen Strike 19” Greilingas poligons, ASV 2019. gada 22. jūlijs Foto: Gatis Indrēvics <i>NBS un Mičiganas Nacionālās gvardes sadarbības rezultātā radīja gaisa atbalsta kontrolieru programmu. Pateicoties šai programmai, NBS gaisa atbalsta kontrolieri sasnieguši augstāko līmeni un ir vieni no profesionālākajiem pasaulē.</i>			
		4.2. Baltijas valstu sadarbība reģiona drošības stiprināšanā			
	Teksts	Baltijas valstis pēc neatkarības atjaunošanas ne vien strādāja pie savu bruņoto spēku izveides, bet arī domāja par visa reģiona kopējo drošību, cenšoties veidot sadarbību kaimiņvalstu starpā. Vispirms kopīgu valodu atrada Zemessardze ar līdzīgām militārajām organizācijām Igaunijā un Lietuvā. Tam sekoja Aizsardzības spēku Izlūkdesanta bataljona iesaistīšana Baltijas miera uzturēšanas spēku bataljona izveidē. Tuvojoties jaunajam gadu tūkstošim, Baltijas kopējos projektos iesaistījās arī Gaisa un Jūras spēki, kā arī tika dibināta Baltijas Aizsardzības koledža.			

34.	Fotogrāfija	Latvijas, Lietuvas un Igaunijas militārpersonas Zviedrijā pirmo Baltijas valstu augstāko virsnieku apmācību kursa ietvaros 1992. gada februāris	 LKM 6-60759-2780-FT Kopija		
35.	Fotogrāfija	Latvijas Jūras spēku komandieris jūras kapteinis Gaidis Andrejs Zeibots kopā ar Baltijas kolēģiem 1993. gads <i>Baltijas valstu Jūras spēki par savu prioritāti izvirzīja personāla apmācību ārzemēs. Flotiles saņēma karakuģus, ko sagaidīja sagatavotas apkalpes. 1998. gadā Latvija, Igaunija un Lietuva izveidoja kopīgu Jūras spēku vienību BALTRON, kas veido kopīgas mācības un piedalās jūras atmiņēšanas operācijās.</i>	 Kopija		
36.	Fotogrāfija	NBS Mobilo strēlnieku bataljona virsleitnants Aivars Vizulis mācībās Igaunijā Viru, Igaunija, 1994. gada 19. novembris Foto: Māris Rudzītis	 LKM 6-61980/2867-FT Kopija		
37.	Fotogrāfija	Gaisa telpas novērošana lidostā Rīga 2003. gada 25. augusts Tēvijas sarga arhīvs <i>No 1998. gada attīstās vienota Baltijas valstu gaisa telpas novērošanas sistēma BALTNET projekta ietvaros. Latvijā darbu ar BALTNET sistēmu nodrošina NBS Gaisa spēku speciālisti.</i>	 LKM 6-2036-FT/p Kopija		

38.	Fotogrāfija	Baltijas valstu militārpersonas pilda uzdevumus Baltijas Aizsardzības koledžas kursa “Štāba darbs” ietvaros Tartu, Igaunija, 2004. gads	 LKM 6-1651-FT/p Kopija		
39.	Priekšmets	Gaisa telpas novērošanas darba stacija darbam BALTNET sistēmā 2000. – 2005. gads	 Oriģināls	h-72 x 57 x 52 cm	
40.	Priekšmets	Baltijas Aizsardzības koledžas galda karodziņš 2000. gads <i>Lai kvalitatīvi sagatavotu lielāku skaitu Baltijas valstu virsnieku starptautiskā mācību iestādē, Igaunija, Latvija un Lietuva 1999. gada 25. februārī Tartu dibināja Baltijas Aizsardzības koledžu. Tajā bez Baltijas valstu pārstāvjiem izglītību ieguvušas un strādā militārpersonas no visas pasaules.</i>	 LKM 6-23269/54-KV Oriģināls	46 x 8 cm	
41.	Priekšmets	Baltijas Aizsardzības koledžas pasniedzēja krūšu zīme 2000. gads	 LKM 6-23267-1422-NS Oriģināls	3,2 x 2,6 cm	
42.	Priekšmets	Baltijas Aizsardzības koledžas absolventa krūšu zīme 2000. gads	 LKM 6-23266-1421-NS Oriģināls	3,7 x 4 cm	

43.	Priekšmets	Baltijas Aizsardzības koledžas formas tērpa uzšuve 2000. gads	 LKM 6-23268/2397-LP Origināls	ø 5,7 cm	
44.	Dokuments	Buklets par Baltijas valstu jūras spēku eskadru (BALTRON) 2000. gads	 LKM 6-43663/3261-DK Origināls	21 x 14,7 cm	
		4.2.1. Baltijas miera uzturēšanas spēku bataljons (BALTBAT)			
	Teksts	Lai veicinātu Baltijas valstu Sauszemes spēku attīstību un kaujas spēju veicināšanu, 1993. gada beigās triju Baltijas valstu bruņoto spēku komandieri vienojās par kopēja miera uzturēšanas spēku kājnieku bataljona (BALTBAT) izveidi, kas būtu gatavs piedalīties miera uzturēšanas operācijās. Lai karavīrus nodrošinātu ar vienādu bruņojumu, ekipējumu un apmācību sistēmu, baltieši lūdza atbalstu ASV un Skandināvijas valstīm. Bataljonā ietilpa viena sauszemes spēku rota no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Latviju bataljonā pārstāvēja Izlūkdesanta, vēlāk 1. kājnieku bataljona (LATBAT) karavīri.			
45.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsleitnanta Ivo Mūrmaņa formas tērpa cepure ar maskēšanās rakstu "Woodland"		h 9 cm ø 21,5 cm	Uz manekena vitrinā

			Orīģināls		
46.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsleitnanta Ivo Mūrmaņa formastērpa svārki ar maskēšanās rakstu "Woodland"	 Orīģināls	82,5 x 49 cm	Uz manekena vitrīnā
47.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsleitnanta Ivo Mūrmaņa formastērpa bikses ar maskēšanās rakstu "Woodland"	 Orīģināls	105 x 43 cm	Uz manekena vitrīnā
48.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsleitnanta Ivo Mūrmaņa formastērpa šņorzābaki	 Orīģināls	h 25,5 cm 30 x 10 cm	Uz manekena vitrīnā
49.	Priekšmets	Uzkabes josta Itālija, 2003. gads	 LKM 6-29670/3362-LP Orīģināls	104 x 6 cm	Uz manekena vitrīnā
50.	Priekšmets	BALTBAT karogs 1995. gads	 LKM 6-27310-73-KV Orīģināls	90 x 40 cm Kāts – 290 cm	Karogs ar kātu manekenam rokā Izceļams
51.	Fotogrāfija	Lietuvas Valsts prezidents Aļģirts Brazausks, Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis un Igaunijas prezidents Lenarts Meri kopā ar BALTBAT			

		karavīriem vienības karoga pasniegšanas ceremonijā 1995. gada 8. februāris	Kopija		
52.	Dokuments	BALTBAT dibināšanas dokuments 1995. gada 8. februāris	 LKM 6-32082/1146-DK Oriģināls	30,5 x 26,5 cm	
53.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsleitnanta Ivo Mūrmaņa berete	 Oriģināls	ø 24 cm	
54.	Priekšmets	BALTBAT seržanta Viļņa Pavloviča identifikācijas zīme 1995. gads	 Oriģināls	2,5 x 8,5 cm	
55.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas virsseržanta Ziedoņa Ločmeļa formas tērpa uzšuve 1995. – 2000. gads <i>Rotas simbolikā redzamais sikspārnis simbolizē karavīru vienību, kas ir gatava kaujai pat ar pieticīgu bruņojumu, prot izmantot pārsteiguma momentu un spēj darboties patstāvīgi, bet akas zīme simbolizē spēju atšķirt labo no ļaunā.</i>	 LKM 6-61346/6129-LP Oriģināls	8,5 x 7,8 cm	
56.	Priekšmets	BALTBAT Igaunijas rotas karavīra formas tērpa uzšuve 1996. - 1998. gads	 LKM 6-61347/6130-LP Oriģināls	9,5 x 7 cm	

57.	Priekšmets	BALTBAT formas tērpa uzšuve 2000. gads	 LKM 6-21066/2304-LP Oriģināls	9,5 x 7 cm	
58.	Priekšmets	Ložmetējs M60B1 ASV, 20. gadsimta 60. – 90. gadi <i>BALTBAT karavīru bruņojumu un ekipējumu nodrošināja ASV. Galvenie strēlnieku ieroči bija triecienšautene M16A1 un ložmetējs M60B1. Ap 2000. gadu karavīra formastērps un ekipējums sastāvēja no 56 elementiem, kuru kopējā vērtība bija 1944,77 ASV dolāri.</i>	 LKM 6-68331/2303-IE Oriģināls	h- 21 cm 111 cm	
59.	Priekšmets	Munīcijas kārba M19A1 ložmetēju patronlentām ASV, 1987. gads	 LKM 6-56498/1973-IE Oriģināls	h- 18 cm 28 x 9,8 cm	
60.	Priekšmets	Mīnmetējs M-51 Zviedrija, 20. gadsimta 2. puse <i>Šāda tipa mīnmetējs ietilpa BALTBAT bruņojumā. Mobilu mīnmetēja komandu veidoja divi karavīri, kuri, līdzīgi kā ložmetēja komanda, ātri varēja uzstādīt ieroci un atklāt uguni arī neatrodoties speciāli izveidotā mīnmetēja pozīcijā.</i>	 LKM 6-68334/2306-IE Oriģināls	h- 65,5 cm balsta platums – 33 cm plātne - 30 x 32 cm	

61.	Fotogrāfija	BALTBAT Latvijas rotas 3. kājnieku vada seržants Edgars Joksts – Bogdanovs mācību laikā 1995. gada oktobris	 LKM 6-4695-FTp Kopija		
62.	Fotogrāfija	BALTBAT Latvijas rotas karavīri ierindā pirms mācību uzdevuma izpildes 1999. - 2000. gads	 Kopija		
63.	Fotogrāfija	BALTBAT Latvijas rotas karavīri mācībās 2000. gads	 Kopija LKM 6-2121-FT/p		
64.	Fotogrāfija	BALTBAT virsnieki un triju Baltijas valstu militārie un civilie pārstāvji pēc bataljona karoga svinīgās nodošanas Latvijas Kara muzejam Ādaži, 2003. gada 26. septembris Foto: Gunārs Binde <i>BALTBAT pārtrauca savu darbību 2003. gada 26. septembrī. Viens no likvidācijas galvenajiem iemesliem bija saņemtais uzaicinājums iestāties NATO, kā arī bataljona pastāvīga uzturēšana un pilnveidošana prasīja pārāk lielus resursus. Vienības likvidēšanas simbolisks</i>	 LKM 6-4339-FT/p Kopija		

		<i>noslēgums bija tās karoga nodošana Latvijas Kara muzejam.</i>			
		4.2.2. Mācības “Baltic Challenge”			
	Teksts	Pēc vairāku Baltijā notikušo militāro mācību cikla 1995. gadā, gadu vēlāk sākās pirmo mācību organizēšana Latvijā programmas “Partnerattiecības mieram” ietvaros, kam deva nosaukumu “Baltic Challenge”. Mērķis bija veidot sapratni un savienojamību starp dažādu valstu militārajām vienībām miera uzturēšanas operācijas apstākļos. Mācībās piedalījās 650 karavīri no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un ASV. Attiecīgi 1997. un 1998. gadā mācības “Baltic Challenge” risinājās Igaunijas pilsētā Paldiskos un Lietuvas pilsētā Klaipēdā. Šajās mācībās iesaistījās arī Skandināvijas valstu militārpersonas.			
65.	Priekšmets	Militāro mācību “Baltic Challenge 96” karavīra rokas apsējs 1996. gada jūlijs <i>Katrās “Baltic Challenge” mācībās karavīri nēsāja speciāli mācībām sagatavotus rokas apsējus. Tie norādīja uz valstu pārstāvniecību konkrētajās mācībās. Uz Latvijā un Lietuvā notikušo mācību apsējiem redzami dalībvalstu karogi, bet igauņi uz apsēja iespieda dalībvalstis rakstiski.</i>	 LKM 6-63264/6349-LP Oriģināls	9,5 x 17 cm	Izceļams

66.	Priekšmets	Militāro mācību “Baltic Challenge 96” nozīme 1996. gada jūlijs	 LKM 6-15827/1125-NS Origināls	ø 2,6 cm	
67.	Dokuments	Militāro mācību “Baltic Challenge 96” programma 1996. gada jūlijs	 LKM 6-15828/127-DK Origināls	28,3 x 20,4 cm	
68.	Priekšmets	Militāro mācību “Baltic Challenge 97” piemiņas monēta, pasniegta NBS Izlūkdesanta bataljona virsnieka vietniekam Aivaram Trušelim Paldiski, Igaunija, 1997. gads	 LKM 6-69994/3089-NS Origināls	ø 3,8 cm	
69.	Priekšmets	Militāro mācību “Baltic Challenge 98” piemiņas monēta, pasniegta NBS Izlūkdesanta bataljona virsnieka vietniekam Aivaram Trušelim Klaipēda, Lietuva, 1998. gads	 LKM 6-69995/3090-NS Origināls	ø 3,5 cm	
70.	Fotogrāfija	Lietuvas, Igaunijas, ASV un Latvijas bruņoto spēku karavīri ar savu valstu karogiem mācību “Baltic Challenge 96” atklāšanā 1996. gada jūlijs	 LKM 6-22174/719-FT Kopija		

71.	Fotogrāfija	ASV armijas karavīri postenī mācībās “Baltic Challenge 96” Ādažu poligons, 1996. gada jūlijs <i>Karavīri mācību laikā veica novērošanas un patruļas uzdevumus, veidoja kontrolpostēņus un mācījās pavadīt eskortus.</i>	 LKM 6- 22178/723-FT Kopija		
72.	Fotogrāfija	NBS Apvienotā štāba kapteinis Normunds Aleksis un leitnants Uldis Davidovs pie mācību “Baltic Challenge 96” plāna Ādažu poligons, 1996. gada jūlijs	 Zemessardzes foto arhīvs Kopija		
73.	Fotogrāfija	NBS Izlūkdesanta bataljona karavīri apgūst pirmās palīdzības sniegšanu mācībās “Baltic Challenge 97” Paldiski, Igaunija, 1997. gads	 Kopija		
74.	Priekšmets	Bruņucepure ar ASV meža kamoflāžas un maskēšanās tīkla pārvalkiem 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-24362/2524-LP Oriģināls	ø 25 cm h-15 cm	
75.	Fotogrāfija	BALTBAT Latvijas rotas komandieris majors Andis Dilāns mācībās “Baltic Challenge Klaipēda, Lietuva, 1998. gads	 LKM 6-2122-FT/p Kopija		

76.	Fotogrāfija	BALTBAT Latvijas rotas karavīri mācībās “Baltic Challenge 98” Klaipēda, Lietuva, 1998. gads		22,2 x 29,5 cm	
			Orīģināls		
		4.3. NBS bruņojuma un ekipējuma nomaiņa atbilstoši NATO standartiem			
	Teksts	Veidojoties Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem viena no lielākajām problēmām bija bruņojuma un ekipējuma trūkums. Zemessargi un NBS karavīri pārsvarā lietoja PSRS vai citās Austrumeiropas valstīs ražotos ieročus, munīciju un ekipējumu. Viens no priekšnosacījumiem virzībā uz NATO bija pāreja uz tās standartiem atbilstošiem ieročiem, munīciju un ekipējumu.			
		4.3.1. Bruņojuma nomaiņa			
	Teksts	Līdz ar BALTBAT izveidi un dalību starptautiskajās operācijās Balkānos, NBS bruņojumu papildināja ieroči no ASV un Zviedrijas, kas atbilda NATO standartiem un sāka nomainīt iepriekš lietotos. Līdz Latvijas uzņemšanai NATO NBS karavīri pamatā bija apbruņoti ar Zviedrijā ražotajām triecienšautenēm “AK-4”, bet lietošanā bija arī 1997. gadā saņemtās ASV ražotās triecienšautenes “M16A1”.			
77.	Priekšmets	Triecienšautene “AKM” PSRS, 1974. gads	 LKM 6- 35094/883-IE Orīģināls	89,2 cm	
78.	Priekšmets	Triecienšautene “M16A1” ASV, 20. gadsimta 80. gadi		98,6 x 26 cm	

			LKM 6- 57167/2028-IE Oriģināls		
79.	Priekšmets	Triecienšautene “AK-4” Zviedrija, 1968. gads	 LKM 6-35086/876-IE LKM 6-1220-PF Oriģināls	104,2 cm	
80.	Priekšmets	Pistole “TT” PSRS, 1953. gads	 LKM 4-35022/824-IE Oriģināls	h-13,7 cm 19,5 cm	
81.	Priekšmets	Pistole “Colt M1911A1” ASV, 20. gadsimta 2. puse	 LKM 6-35049/844-IE Oriģināls	h-13,4 cm 21,8 cm	
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS karavīra formas tērpā ar maskēšanās rakstu “Woodland”. Rokās cilā ieročus, pārbauda tos un norāda uz rietumvalstu bruņojuma plusiem.			Vertikālā 180 cm monitorā
	Teksts	Līdz ar ieročiem mainījās arī lietotā munīcija, jo NATO dalībvalstīs visiem strēlnieku ieročiem bija atšķirīgs munīcijas kalibrs. PSRS ražoja dažādu kalibru munīciju, kas pielāgota dažādu modifikāciju ieročiem, kamēr NATO valstīs munīcijas standarti bija striktāki un tādējādi arī munīcijas veidu mazāk.			
82.	Priekšmets	Mazkalibra unitārā patrona – 5,6 x 15,6 mm R, PSRS	 LKM 6-39735/1540-IE Oriģināls	2,3 cm	

83.	Priekšmets	Unitāra pistoļu patrona - 7,62 x 25 mm TT, PSRS	 LKM 5-56802/1982-IE Oriģināls	3,47 cm	
84.	Priekšmets	Unitāra pistoļu patrona - 9 x 18 mm PM, PSRS	 LKM 6-56809/1989-IE Oriģināls	2,48 cm	
85.	Priekšmets	Unitāra mazimpulsa starpposma patrona – 5,45 x 39 mm, PSRS	 LKM 6-56812/1992-IE Oriģināls	5,67 cm	
86.	Priekšmets	Unitāra starpposma patrona – 7,62 x 39 mm, PSRS	 LKM 6-56813/1993-IE Oriģināls	5,58 cm	
87.	Priekšmets	Unitāra šauteņu patrona – 7,62 x 54 mm R, PSRS	 LKM 5-35396-1020-IE Oriģināls	7,7 cm	
88.	Priekšmets	Unitāra lielkalibra (smago) ložmetēju patrona ar bruņusitēja-aizdedzinošo trasējošo lodi BZT-44 – 12,7 x 108 mm, PSRS	 LKM 6-56830/2010-IE Oriģināls	15,6 cm	
89.	Priekšmets	Unitāra lielkalibra (smago) ložmetēju un prettanku šauteņu patrona ar bruņusitēja-aizdedzinošo lodi B-32 – 14,5 x 114 mm, PSRS	 LKM 6-56833/2013-IE Oriģināls	16,5 cm	
90.	Priekšmets	Unitāra pistoļu patrona – 9 x 19 mm, NATO standarts	 LKM 6-56805/1985-IE Oriģināls	2,92 cm	

91.	Priekšmets	Unitāra pistoļu patrona - .45 ACP, 11,43 x 23 mm, NATO standarts	 LKM 6-56811/1991-IE Oriģināls	3,22 cm	
92.	Priekšmets	Unitāra mazimpulsa starpposma patrona – .223 Remington, 5,56 x 45 mm, NATO standarts	 LKM 6-39729/1534-IE Oriģināls	5,7 cm	
93.	Priekšmets	Unitāra mazimpulsa standarta patrona – M855, 5,56 x 45 mm, NATO standarts	 Oriģināls	5,7 cm	
94.	Priekšmets	Unitāra šauteņu patrona – 7,62 x 51 mm, NATO standarts	 LKM 6-39728/1533-IE Oriģināls	7,6 cm	
95.	Priekšmets	Unitāra lielkalibra (smago) ložmetēju patrona - .50 BMG, 12,7 x 99 mm, NATO standarts	 LKM 6-51839/1865-(5)IE Oriģināls	13,8 cm	
		4.3.2. Karavīra ekipējuma nomaiņa			
	Teksts	Sākotnēji zemessargi paši rūpējās par sava ekipējuma sagādāšanu, bet Obligātā militārā dienesta karavīri saņēma to ekipējuma minimumu, ko varēja izsniegt. Pamatā tas bija PSRS ražotais karavīra ekipējums, bet ar ekipējuma piegādēm no ASV un Zviedrijas pamazām no PSRS ražotā ekipējuma atteicās.			
96.	Priekšmets	Bruņucepure SŠ68 PSRS, 20. gadsimta 70. gadi	 LKM 6-11642/1091-LP	h-14 cm ø 27 cm	

			Orģināls		
97.	Priekšmets	ASV armijas raģojuma bruņucepure PASGT 20. gadsimta 80.-90. gadi	 LKM 6-56505/5577-LP Orģināls	ø 52 cm	
98.	Priekšmets	Gāzmaska PMK-1 ar filtru GP-5 PSRS, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-2426-PF Orģināls	26 x 23,5 cm	
99.	Priekšmets	Zviedrijas armijas filtrējošā gāzmaska “Forsheda” ar filtru GP-5 1994. gads	 LKM 6-51469/5177-(1-3)LP Orģināls	24 x 16 cm	
100.	Priekšmets	Karavīra katliņš PSRS, 20. gadsimta 2. puse	 LKM 6-20741/2259-LP Orģināls	14,5 x 15,5 cm	
101.	Priekšmets	Karavīra katliņš ar krāsniģas čaulu Zviedriģa, 20. gadsimta 80. gadi		15 x 15 cm 13,7 x 15,5 cm	

			LKM 47993/4892-LP Oriģināls		
102.	Priekšmets	Spirta lampiņa Zviedrija, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-47994/4893-LP Oriģināls	5,5 x 9,5 cm	
103.	Priekšmets	Degspirta pudele Zviedrija, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-47995/4894-LP Oriģināls	15 x 8 cm	
104.	Priekšmets	Padomju armijas karavīru uzkabes blašķe ar kamuflāžas krāsas auduma apvalku, NBS virsnieka Jāņa Kaminska PSRS, 1968. gads	 LKM 6-60369/6049-LP Oriģināls	190 x 120 cm	
105.	Priekšmets	ASV armijas karavīru uzkabes blašķe ASV, 20. gadsimta 70. gadi	 LKM 6-13804/1399-(2)LP Oriģināls	20 x 10 cm	
106.	Priekšmets	ASV armijas karavīru uzkabes blaškes apvalks ASV, 20. gadsimta 70. gadi	 LKM 6-13804/1399-(1)LP Oriģināls	17 x 19 cm	

107.	Priekšmets	Brezenta magazīnu soma triecienšautenei "AKM" PSRS, 20. gadsimta 70.-80. gadi	 LKM 6-25081/2724-LP Oriģināls	26,5 x 20,5 cm	
108.	Priekšmets	ASV armijas karavīra uzkabes soma LC-1 triecienšautenes M16 magazīnām un divām rokas granātām ASV, 21. gadsimta sākums	 LKM 6-67343/6609-LP Oriģināls	20 x 23 cm	
109.	Priekšmets	Karavīra lāpstīņa MPL-50 PSRS, 1988. gads	 LKM 6-24363/2525-LP Oriģināls	50 x 14,5 cm	
110.	Priekšmets	Metāla saliekamā lāpsta "Fāltspade" (KLAS) Zviedrija, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 47243/4836-LP Oriģināls	73 x 18 cm	
		5. "Viens par visiem, visi par vienu!" - Latvija NATO			
	Teksts	Latvija savu ceļu uz NATO sāka 1994. gadā ar pievienošanos NATO programmai "Partnerattiecības mieram". Pagāja astoņi gadi, kad NATO aicināja Latviju un citas kandidātvalstis uz 2002. gada NATO samitu Prāgā, kur oficiāli aicināja iestāties aliansē. Vairāk nekā gadu ilga pēdējie sagatavošanās darbi. 2004. gada 29. martā			

		Latvija kļuva par pilnvērtīgu NATO dalībvalsti. Sākās jauns posms NBS attīstībā, turpinot ieviest NATO militāros standartus un integrējoties NATO struktūrās, lai veidotu kopīgu alianses aizsardzības sistēmu. Lai stiprinātu alianses austrumu robežu, Latvijā 2017. gadā izvietoja starptautisku NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu Kanādas kontingenta vadībā. Sabiedroto valstu karavīri Latvijā plecu pie pleca ar NBS karavīriem ikdienā pilnveido savas kaujas spējas un ar sabiedriskajām aktivitātēm veicina drošības sajūtu Latvijas sabiedrībā.			
1.	Video	Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas runa 2002. gada NATO samitā Prāgā (0:08 – 1:25)			Izceļams
	Citāts	“Mēs esam gatavi strādāt cītīgāk nekā jebkad, lai sasniegtu tos pašus standartus, tos pašus līmeņus, lai dotu savu vispilnīgāko ieguldījumu. [..]Šajā vēsturiskajā un svinīgajā brīdī mēs svinīgi solām un apņemamies, ka centīsimies darīt visu, kas ir mūsu spēkos, lai ne tikai dotu savu ieguldījumu Alianses stiprināšanā, bet arī darītu visu, kas darāms, lai veidotu tādu pasauli, kurā taisnība un brīvība ir pieejamas visiem.” [Vaira Vīķe-Freiberga 2002. gada 21. novembrī NATO samitā Prāgā]			
		Kas ir NATO?			

	Teksts	NATO jeb Ziemeļatlantijas Līguma organizācija ir militāra savienība, kas kopš 1949. gada 4. aprīļa apvieno Eiropas un Ziemeļamerikas valstis ar mērķi saglabāt un attīstīt savas aizsardzības spējas gan individuāli, gan kopējiem spēkiem. Aliansi dibināja 12 valstis, bet 2024. gadā tajā ir 31 valsts, ar mērķi uzņemt vēl jaunas dalībvalstis kopēju mērķu sasniegšanai.			
2.	Video	Our new strategy: Deter and Defend 2022. gads			Monitorā
3.	Fotogrāfija	ASV armijas ģenerālis Dvails Eizenhauers paraksta pavēli par Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā izveidošanu Parīze, 1951. gada 2. aprīlis	 Kopija		
4.	Dokuments	Pavēle par Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā izveidošanu Parīze, 1951. gada 2. aprīlis. <i>1951. gadā aktualizējās jautājums par virspavēlniecības izveidi Sabiedroto spēkiem Eiropā. Uz Parīzi devās ASV ģenerālis Dvails Eizenhauers, kura vadībā izveidoja Sabiedroto spēku augstāko virspavēlniecību Eiropā ar angļu abreviatūru SHAPE.</i>	 Kopija		

5.	Fotogrāfija	NATO SHAPE komandieris ģenerālis Kērtiss Skaparoti viesojas Ādažu bāzē 2018. gada 5. aprīlis Foto: Armīns Janiks			
6.	Priekšmets	NATO SHAPE komandiera vietnieka ģenerāļa Sera Ričarda Širefa suvenīrmedaļa 2012. gads	 LKM 6-48929/2473-NS Oriģināls	ø 35 mm	
7.	Priekšmets	NATO Ātrās reaģēšanas spēku nozīme	 Oriģināls	10 x 4,5 cm	
8.	Priekšmets	NATO Militārās komitejas priekšsēdētāja admirāļa Džampaolo Di Paolas dāvinājums NBS komandierim ģenerālmajoram Jurim Maklakovam 2009. gads	 LKM 6-45317/4603-LP Oriģināls	Ar kastīti 14,5 x 14,5 x 6,5 cm	
9.	Priekšmets	Dāvinājums ar NATO SHAPE simboliku		h- 15,6 cm 6,3 x 14,5 cm	

			Oriģināls		
10.	Priekšmets	NATO SHAPE dāvinājums sakarā ar 40 gadu jubileju 2007. gads	 Oriģināls	h- 3,6 cm 43,1 x 23 cm	
		5.1. Latvijas politiskā integrācija NATO			
	Teksts	NATO ir militāra alianse, bet liela loma tās globālās politikas veidošanā ir tās dalībvalstu politiķiem un diplomātiem. Pirms NATO paplašināšanās 2004. gadā bija diskusijas par paplašināšanās nepieciešamību starp dalībvalstu līderiem un arī mūsdienās atsevišķām dalībvalstīm ir atšķirīgi viedokļi par paplašināšanos (Zviedrijas un Turcijas attiecības). Latvijas politiķi smagi strādāja, lai saņemtu uzaicinājumu pievienoties aliansei. Nenovērtējamu darbu publiskajā diplomātijā paveica Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, iemantojot neviltotu Rietumu lielvalstu vadītāju cieņu un uzticību kā uzņemšanas procesa laikā, tā pēc tam, stiprinot Latvijas tēlu NATO.			
		5.1.1. Latvijas uzņemšanas NATO			
	Teksts	Par pilntiesīgu NATO kandidātvalsti Latvija kļuva 1999. gadā. Latvijas politiskās un militārās struktūras izdarīja savu mājasdarbu un prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vadībā 2002. gadā ieradās Prāgā, kur saņēma uzaicinājumu iestāties aliansē. Līdz 2004. gadam bija jāiepazīstas ar NATO plāniem un jāapliecina gatavība uzņemties saistības, ko paredz NATO			

		īstenotā politika. 2004. gada 29. martā pēc ASV prezidenta Džordža Buša ielūguma Latvijas Ministru prezidents Indulis Emsis un aizsardzības ministrs Atis Slakteris Vašingtonā iesniedza NATO pievienošanās dokumentus, Latvijai oficiāli kļūstot par NATO dalībvalsti.			
11.	Priekšmets	NATO karogs, kas pacelts pie NBS štāba Latvijas uzņemšanas NATO ceremonijas laikā 2004. gada 2. aprīlī	 LKM 6-29518/77-KV Oriģināls	225 x 300 cm	Izceļams
12.	Fotogrāfija	NATO karoga pacelšana Rīgas pils Svētā gara tornī Rīga, 2004. gada 2. aprīlis Foto: A. Krauze-Kukemilka <i>2004. gada 2. aprīlī Latvijas karogu pacēla pie NATO Galvenā štāba Briselē. Paralēli šim notikumam Rīgā svinīgās ceremonijās simboliski pacēla NATO karogu pie NBS štāba un Rīgas pils Svētā gara tornī.</i>	 LKM 6-878-(2)FTp Kopija		
13.	Fotogrāfija	NATO karoga pacelšana pie NBS štāba ēkas 2004. gada 2. aprīlis Foto: Gunārs Binde	 LKM 6-861-FTp Kopija		

14.	Fotogrāfija	2004. gadā NATO uzņemto dalībvalstu bruņoto spēku un NATO Apvienoto spēku Eiropā komandieris preses konferencē Monsa, 2004. gada 15. aprīlis Foto: Anda Krauze-Kukemilka	 LKM 6-865-FTp Kopija		
15.	Priekšmets	NATO Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā komandiera ģenerāļa Džeimsa L. Džounsas dāvinātā plakete ar Latvijas karogu NBS komandierim viceadmirālim Gaidim Andrejam Zeibotam 2004. gads <i>Plaketes koka rāmī salocīto Latvijas karogu nesa, Latvijai iestājoties NATO Eiropas apvienotajā virspavēlniecībā 2004. gada 15. aprīlī.</i>	LKM 6-37384/4135-LP Oriģināls	61 x 45 cm	
16.	Priekšmets	Pildspalva futrālī ar uzrakstu "Latvia – Ready for NATO" 2002. gads	 LKM 6-25448/2806-LP Oriģināls	14,7 x 1,2 ar futrālī 16,5 x 5 cm	
17.	Dokuments	Caurlaide ieiešanai 2002. gada NATO samita norises vietā. Caurlaide izsniegta NBS komandierim pulkvedim Raimondam Graubem Prāga, 2002. gads	 LKM 6-29527/883-DK Oriģināls	8,5 x 5 cm	

18.	Dokuments	Buklets "Latvija ceļā uz NATO"		21 x 10 cm	
			LKM 6-27761/803-DK Origināls		
		5.1.2. 2006. gada NATO samits Rīgā			
	Teksts	Latvijas pārstāvji no 2004. gada piedalījušies regulārās un ārkārtējās politiskās, diplomātiskās un militārās konsultācijās ar NATO, to skaitā valstu vadītāju sanāksmēs jeb samitos. 2005. gada augustā publiski izskanēja, ka neformālās sarunās attiecībā uz 2006. gada samitu nereti lieto terminu "Rīgas samits". Pēc samita izsludināšanas un visu organizatorisko pasākumu veikšanas, Latvijā tas risinājās 2006. gada 28. un 29. novembrī. NATO valstu līderi risināja jautājumus saistībā ar situāciju Afganistānā, kā arī alianses paplašināšanos. Šāda pasākuma rīkošana veicināja Latvijas prestižu, kā arī sekmēja pozitīva valsts tēla veidošanu.			
19.	Priekšmets	NATO Rīgas samita sanāksmes apaļā galda krēsls 2006. gads <i>Pēc samita daļa apaļā galda krēslu nonāca izolē, kurā Vairas Vīķes-Freibergas krēslu pārdeva par 1051 latu, bet ASV prezidenta Džordža Buša krēslu par 980 latiem.</i>		h-120-129 cm 48-57 cm	

			LKM 6-36076/3977-LP Oriģināls		
20.	Fotogrāfija	Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe Freiberga un NATO ģenerālsekretārs Jāps de Hops Šēfers pie apaļā galda Rīga, 2006. gads	 Kopija		
21.	Fotogrāfija	Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga uzrunā 2006. gada NATO samita dalībniekus	 Kopija		
22.	Priekšmets	NATO Rīgas samita tribīne 2006. gads	 LKM 6-36467/4059-LP Oriģināls	h-111 cm 70 x 51 cm	Pie tās jāpieliek samita simbolika un mikroфона imitācija
23.	Priekšmets	Piemiņas plāksnīte ar kasti par godu NATO Rīgas samitam 2006. gads	 LKM 6-67548-6671-LP Oriģināls	13 x 10 x 3 cm	
24.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieka soma ar samita logo 2006. gads	 LKM 6-35924/3951-LP Oriģināls	43 x 32 x 17 cm	

25.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieku dāvanu komplekta dūraiņi 2006. gads <i>Samita dalībniekiem kā dāvanu sagatavoja 4500 adītus cimdus Latvijas etnogrāfiskajiem novadiem raksturīgā krāsā un rakstos. Adīšanai pieteicās meistari no visas Latvijas.</i>	 LKM 6-35927/3954-(1-2)LP Origināls	24 x 11 cm	
26.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieku dāvanu komplekta CD disks “Latviešu klasikas dārgumi” 2006. gads	 LKM 6-35928/3959-LP Origināls	12,5 x 14 cm	
27.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieku dāvanu komplekta lina maisiņš ar liepziedu tēju 2006. gads	 LKM 6-35931/3957-LP Origināls	10 x 8 cm	
28.	Dokuments	NATO Rīgas samita dalībnieka dāvanas komplekta pavadraksts 2006. gads	 LKM 6-35932/1348-DK Origināls	29 x 20 cm	
29.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieka sudraba krāsas pildspalva 2006. gads	 LKM 6-35925/3952-LP	13,5 x 0,7 cm	

			Origināls		
30.	Priekšmets	Piemiņas medaļa "NATO samits 2006" 2006. gads	 LKM 6-38657/2089-NS Origināls	9,3 x 3,8 cm	
31.	Priekšmets	NATO Rīgas samita dalībnieka nozīme 2006. gads	 LKM 6-47602/2436-NS Origināls	ø 26 mm	
32.	Video	Arhīvs: 2006. gada NATO samits Rīgā (4:19 – 5:17 Vaira Vīķe-Freiberga, 7:45 – 8:27 Džordžs Bušs jaunākais)			
33.	Fotogrāfija	NATO Rīgas samita dalībnieki Rīga, 2006. gada 29. novembris Ārlietu ministrijas arhīvs	 Kopija		Monitorā ar informācijas pievienošanas funkciju
		5.2. Latvijas militārā integrācija NATO			
	Teksts	No nacionālās un reģionālās drošības aspekta Latvijas interesēs vienmēr bijis			

		veicināt NATO kolektīvās aizsardzības praktiskos pasākumus reģionā. NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācija, starptautisku kaujas grupu izvietojums, kā arī NATO Spēku integrācijas vienības izvietošana Latvijā ir redzamākie alianses klātbūtnes un sabiedroto sniegtā atbalsta apliecinājumi. Tikmēr NBS karavīri pilda savus pienākumus gan NATO starptautiskajās vienībās, gan operācijās, kā arī uzlabo savas spējas virknē starptautisko mācību kā Latvijā, tā ārzemēs.			
		5.2.1. Latvijas iekļaušana NATO kolektīvajā aizsardzības sistēmā			
	Teksts	Pēc Baltijas valstu pievienošanās NATO, organizācija uzreiz izvērta pasākumus, lai kontrolētu jauno Alianses austrumu robežu ar Krieviju un Baltkrieviju. Jau nākamajā dienā pēc Baltijas valstu pievienošanās NATO, 2004. gada 30. martā, sākās Baltijas Gaisa telpas patrulēšanas operācija. Lietuvas pilsētā Šauļos patrulēšanu sāka četri Beļģijas Gaisa spēku F-16 iznīcinātāji. Pēc militārā konflikta sākuma Ukrainā 2014. gadā, NATO lēma par sauszemes spēku izvietošana Baltijā. Līdz ar to Latvijā rotācijas kārtībā uzturas un kopā ar NBS karavīriem militārajās mācībās piedalās ASV un Dānijas bruņoto spēku vienības.			
34.	Priekšmets	NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācijas medaļa 2012. gads	 LKM 6-48359-2450-(1)NS	8,2 x 3,9 cm	

35.	Priekšmets	NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācijas miniatūrmedaļa 2012. gads	 LKM 6-48359-2450-(2)NS	4 x 1,5 cm	
36.	Priekšmets	NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācijas Vācijas kontingenta karavīru ikdienas formas tērpa uzšuve 2016. gads	 LKM 6-64482/6402-LP Origināls	ø 9 cm	
37.	Priekšmets	NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācijas 40. rotācijas karavīra ikdienas formas tērpa uzšuve 2016. gads	 LKM 6-64479/6399-LP Origināls	ø 9 cm	
38.	Priekšmets	ASV armijas karavīru 2005. gada parauga kaujas formas tērpa cepure 2006. gads	 LKM 6-65204-6453-LP Origināls	h 10 cm ø 19 cm	
39.	Priekšmets	Pirmais M1A2SEP "Abrams" tanka izšautais šāviņš Ādažu poligonā 2014. gada 6. novembris	 Origināls	h- 33 cm ø 16,7 cm	
40.	Priekšmets	ASV Gaisa spēku stratēģiskā bumbvedēja "B-52" izmestās aviācijas bumbas šķemba pēc pirmās mācību bombardēšanas Ādažu poligonā	 Origināls		

		2021. gads			
41.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) Karaliskās leibgvardes 1. mehanizētā kājnieku bataljona komandiera pulkvežleitnanta Tomasa Lunau berete 2020. gads	 Orīgināls	h- 8 cm ø 22 cm	Uz manekena vitrīnā
42.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) Karaliskās leibgvardes 1. mehanizētā kājnieku bataljona komandiera pulkvežleitnanta Tomasa Lunau formas tērpa sistēmas MTS/11 jaka 2018. gads	 Orīgināls	75,7 x 58 cm	Uz manekena vitrīnā
43.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) Karaliskās leibgvardes 1. mehanizētā kājnieku bataljona komandiera pulkvežleitnanta Tomasa Lunau formas tērpa sistēmas MTS/11 T kreklis 2019. gads	 Orīgināls	67,3 x 46 cm	Uz manekena vitrīnā
44.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) Karaliskās leibgvardes 1. mehanizētā kājnieku bataljona komandiera pulkvežleitnanta Tomasa Lunau formas tērpa sistēmas MTS/11 bikses 2021. gads	 Orīgināls	104 x 43 cm	Uz manekena vitrīnā
45.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) Karaliskās leibgvardes 1. mehanizētā kājnieku bataljona komandiera pulkvežleitnanta Tomasa Lunau formas tērpa šņorzābaki 2020. – 2021. gads	 Orīgināls	29,5 x 9,5 cm h- 24,5 cm	Uz manekena vitrīnā
46.	Fotogrāfija	Vācijas Gaisa spēku virsleitnants pārvietojamajā Gaisa kontroles un ziņošanas centrā Lielvārde, 2017. gada 13. jūnijs Foto: Normunds Mežiņš	 Kopija		

47.	Fotogrāfija	Kanādas Gaisa spēku iznīcinātājs CF-188 “Hornet” virs Lielvārdes lidlauka NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanas operācijas ietvaros 2014. gada 25. septembris Foto: Normunds Mežiņš			
48.	Fotogrāfija	Latvijā ierodas 150 gaisa desanta karavīru no ASV armijas 173. gaisa desanta brigādes Rīga, 2014. gada 24. aprīlis Foto: Gatis Dieziņš			
49.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 2. kājnieku bataljona un ASV armijas 173. gaisa desanta brigādes karavīri mācībās “Saber Strike” 2014. gada 11. jūnijs Foto: Gatis Dieziņš			
50.	Fotogrāfija	ASV armija 68. bruņotā pulka 1. bataljona tankisti “M1 Abrams” tankā taktisko mācību laikā Ādažu poligonā 2017. gada 19. marts Foto Gatis Dieziņš			
51.	Fotogrāfija	ASV Gaisa spēku stratēģiskais bumbvedējs “B-52” mācību laikā virs Ādažu poligona 2021. gada 23. maijs Foto: Gatis Indrēvics			
52.	Fotogrāfija	Dānijas bruņoto spēku kontingenta (DANCON) komandieris pulkvežleitnants Tomass Lunau, Dānijas kronprincis Frederiks un NBS Sauszemes spēku Mehanizētās brigādes komandieris pulkvedis Sandris Gaugers Ādaži, 2023. gada 19. aprīlis Foto: Kaspars Lejnietis			

		5.2.2. NATO paplašinātā klātbūtnes kaujas grupa Latvijā			
	Teksts	Saprotot drošības apdraudējumus, NATO samītā 2016. gada jūlijā apstiprināja vienošanos par sabiedroto spēku klātbūtni Baltijas valstīs un Polijā. Latvijā dislocētās paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas vadību uzticēja Kanādai. 2017. gada jūnijā kaujas grupa sāka savu darbību sešu valstu kontingentu sastāva, bet 2022. gadā kaujas grupā bija Kanādas, Albānijas, Čehijas, Spānijas, Itālijas, Islandes, Melnkalnes, Polijas, Slovākijas, Slovēnijas un Ziemeļmaķedonijas bruņoto spēku karavīri. Ikdienā karavīri piedalās kopīgās mācībās ar NBS, lai spētu kopīgi reaģēt uz apdraudējumu, kā arī iesaistās dažādās publiskajās aktivitātēs, vairojot atbalstu un uzticību Latvijas sabiedrībā.			
					Instalācija “NATO vienotība” Izceļams
53.	Priekšmets	Kanādas bruņoto spēku karavīra formas tērpa cepure			Uz manekena vitrīnā
54.	Priekšmets	Kanādas bruņoto spēku karavīra formas tērpa jaka			Uz manekena vitrīnā

55.	Priekšmets	Kanādas bruņoto spēku karavīra formas tērpa bikses	 Orīģināls		Uz manekena vitrīnā
56.	Priekšmets	Kanādas bruņoto spēku karavīra formas tērpa šņorzābaki	 Orīģināls		Uz manekena vitrīnā
57.	Priekšmets	Kanādas bruņoto spēku karavīra ekipējuma josta	 Orīģināls		Ievērtā formas tērpa biksēs vitrīnā
58.	Priekšmets	Spānijas bruņoto spēku karavīra formas tērpa berete	 Orīģināls		Uz manekena vitrīnā
59.	Priekšmets	Spānijas bruņoto spēku karavīra formas tērpa jaka	 Orīģināls		Uz manekena vitrīnā
60.	Priekšmets	Spānijas bruņoto spēku karavīra formas tērpa bikses	 Orīģināls		Uz manekena vitrīnā

61.	Priekšmets	Spānijas bruņoto spēku karavīra formas tērpa šņorzābaki			Uz manekena vitrīnā
62.	Priekšmets	Polijas bruņoto spēku 14. Jaroslavas pašgājējartilērijas divizionā leitnanta formas tērpa berete. Polija, 2015. gada novembris - decembris		ø 25 cm	Uz manekena vitrīnā
63.	Priekšmets	Polijas bruņoto spēku 14. Jaroslavas pašgājējartilērijas divizionā leitnanta formas tērpa "124 P/MON" jaka. Polija, 2022. gads		86,5 x 50 cm	Uz manekena vitrīnā
64.	Priekšmets	Polijas bruņoto spēku 14. Jaroslavas pašgājējartilērijas divizionā leitnanta formas tērpa "124 P/MON" bikses. Polija, 2022. gads		110 x 53 cm	Uz manekena vitrīnā
65.	Priekšmets	Polijas bruņoto spēku lauka formas tērpa šņorzābaki. Polija, 2011. gada jūlijs		h – 24,5 cm 30,5 x 11,3 cm	Uz formas tērpa vitrīnā
66.	Priekšmets	NBS 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa (vasaras) cepure ar maskēšanās rakstu "WoodLatPat" 2019. - 2020. gads	 LKM 6-66466/6547-LP Oriģināls	h-10 cm ø 21 cm	Uz manekena vitrīnā
67.	Priekšmets	NBS 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu "WoodLatPat"	LKM 6-66489/6570-LP Oriģināls	74 x 44 cm	Uz manekena vitrīnā

		2019. - 2020. gads			
68.	Priekšmets	NBS 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu "WoodLatPat" 2019. - 2020. gads	 LKM 6-66490/6571-LP Oriģināls		Uz manekena vitrīnā
69.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa "BATES M9" šņorzābaku pāris 2010. – 2014. gads	 LKM 6-66484/6565-(5)LP Oriģināls	31 x 11 x 26 cm	Uz manekena vitrīnā
70.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa piedurknes uzšuve "Latvijas karogs" 2019. - 2020. gads	 LKM 6-66463/6544-LP Oriģināls	4,5 x 7 cm	Uz formas tērpa vitrīnā
71.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa kaprāļa dienesta pakāpes uzšuve 2019. - 2020. gads	LKM 6-66461/6542-LP Oriģināls	3 x 13 cm	Uz formas tērpa vitrīnā
72.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa 2019./2020 gada parauga karavīra identitātes atšķirības zīme ar uzrakstu "J.Bērziņš" 2019. - 2020. gads	LKM 6-66462/6543-LP Oriģināls	3 x 13 cm	Uz formas tērpa vitrīnā
73.	Priekšmets	Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes NBS kaujas formas tērpa 2019./2020. gada parauga uzšuve 2019. – 2020. gads		ø 8 cm	Uz formas tērpa vitrīnā

			Oriģināls		
74.	Fotogrāfija	NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas pirmais komandieris Kanādas bruņoto spēku pulkvežleitnants Veids Rutlands 2018. gada 15. janvāris Foto: Kaujas audiovizuālā grupa		Kopija	
75.	Fotogrāfija	NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā karavīri 2020. gada 17. oktobris Foto: Ēriks Kukutis		Kopija	
76.	Fotogrāfija	Polijas armijas PT-91 tanks mācībās "Crystal Arrow" 2022. gada 11. marts Foto: Armīns Janiks		Kopija	
77.	Fotogrāfija	Kanādas armijas karavīrs militārajās mācībās "Integrated Capstone Exercise" 2019. gada 26. februāris Foto: Ēriks Kukutis		Kopija	
78.	Fotogrāfija	Čehijas bruņoto spēku karavīri pie 120 mm mīnmetēja mācībās "Winter Shield" 2020. gada 1. decembris Foto: Gatis Indrēvics		Kopija	
79.	Fotogrāfija	Spānijas bruņoto spēku karavīri veic jūras desantu mācībās "Baltops" 2019. gada 12. jūnijs Foto: Ēriks Kukutis		Kopija	
		5.2.3. Militārās mācības "Namejs"			

	Teksts	2014. gada maijā notika pirmās militārās mācības “Namejs”, kas bija līdz tam lielākās un komplicētākās militārās mācības Latvijā, iesaistot lielāko daļu valsts militāro struktūru. NBS tām gatavojās vairāk nekā divus gadus. Pēc četriem gadiem mācībās “Namejs” līdzās NBS karavīriem, zemessargiem un rezerves karavīriem piedalījās liels skaits sabiedroto karavīru, kā arī Aizsardzības ministrijas darbinieki, policisti un robežsargi. Mācības “Namejs” ar katru reizi paplašināja savu darbības lauku, no Ādažu poligona izvērsties visā Latvijas teritorijā un veicot uzdevumus arī pilsētvidē.			
	Citāts	“Šo mācību uzdevums nav tikai pārbaudīt, kādi mūsu bruņotie spēki ir šobrīd, bet arī izvērtēt mūsu aizsardzības spējas un izvirzīt turpmākos mērķus, kādā virzienā mums jāattīstās. Mums ir jāstiprina sava drošība un aizsardzības spējas, esot gataviem dažādām situācijām, un jāturpina nemitīga attīstība. [...] Šo mācību nosaukums ir simbolisks – tas atgādina gan par zemgaļu vadoni Nameju, kuram 13.gadsimta beigās bija lemts kļūt par vienu no spilgtākajiem vietējo tautu pretestības simboliem pret iebrucējiem. ” [Aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis]			
80.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brīgādes 2. bataljona un kaujas atbalsta karavīri izspēlē aizsardzības-uzbrukuma operāciju mācībās “Namejs 2021” 2021. gada 8. septembris Foto: Gatis Indrēvics			Abi manekeni kā šajā foto

Kopija

81.	Priekšmets	NBS lietotā Norvēģijas armijas karavīru ballistikā bruņucepure “Cato-Ringstadt-Soldat 2000” 2004.-2010. gads	 LKM 6-66493/6574-LP Oriģināls	h-18 cm ø 23,5 cm	Uz manekena vitrīnā
82.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga karavīru aizsardzības līdzekļu komplekta bruņucepures pārvalks ar maskēšanās rakstu “LatPat” 2007.-2015. gads	 LKM 6-66503/6584-LP Oriģināls	33,5 x 21 cm	Uz manekena bruņucepures vitrīnā
83.	Priekšmets	ASV armijas ražojuma bruņucepure PASGT ASV, 20. gadsimta 80.-90. gadi	 LKM 6-45288/4613-LP	h-16,5 cm ø 24,9 cm	Uz manekena vitrīnā
84.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga karavīru aizsardzības līdzekļu komplekta bruņucepures pārvalks ar maskēšanās rakstu “LatPat” 2007.-2015. gads	 LKM 6-45290/4615-LP Oriģināls	33,5 x 21 cm	Uz manekena bruņucepures vitrīnā
85.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu “LatPat” 2014. gads	 LKM 6-57294/5690-LP Oriģināls	108/182 (74 x 68 cm)	Uz manekena vitrīnā

86.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu "LatPat" 2014. gads	 LKM 6-57295/5691-LP Oriģināls	112/176 (75 x 56 cm)	Uz manekena vitrīnā
87.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kaujas formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu "LatPat" 2014. gads	 LKM 6-57297/5693-LP Oriģināls	112/176	Uz manekena vitrīnā
88.	Priekšmets	NBS 2007. gada parauga kauja formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu "LatPat" 2014. gads	 LKM 6-57296/5692-LP Oriģināls	108/188	Uz manekena vitrīnā
89.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa "BATES M9" šņorzābaku pāris 2010. - 2014. gads	 LKM 6-66484/6565-(3)LP Oriģināls	31 x 11 x 26 cm	Uz manekena vitrīnā
90.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa "BATES M9" šņorzābaku pāris 2010. - 2014. gads	 LKM 6-66484/6565-(4)LP	31 x 11 x 26 cm	Uz manekena vitrīnā

			Orīģināls		
91.	Priekšmets	NBS kaujas formas tērpa BEAR II bruņu sistēmas uzkabes veste 2010. gads	 LKM 6-57333/5729-(1)LP Orīģināls	45 x 47 cm	Uz manekena vitrīnā
92.	Priekšmets	NBS karavīru trieciensāutenes modulāro somu un kabatu pamata komplekta aptversomas ar maskēšanās rakstu "LatPat" 2009. gads	 LKM 6-66498/6579-(1-2)LP Orīģināls	20 x 10 cm	Uz manekena vitrīnā
93.	Priekšmets	NBS modulārās mugursomas sistēmas komplekta lauka mugursoma ar maskēšanās rakstu "LatPat" 2009. – 2010. gads	 LKM 6-66514/6595-LP Orīģināls	65 x 54 cm	Uz manekena vitrīnā
94.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes Kaujas atbalsta bataljona uzšuve 2011. gads	 LKM 6-69531/6776-LP Orīģināls	10 x 7 cm	Uz formas tērpa jakas manekenam vitrīnā

95.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 2. mehanizētā kājnieku bataljona 1. rotas uzšuve 2018. gads	 LKM 6-69517/6772-LP Oriģināls	6 x 4,5 cm	Uz formas tērpa jakas manekenam vitrīnā
96.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 2. mehanizētā kājnieku bataljona uzšuve 2003. gads	 LKM 6-69511/6766-LP Oriģināls	9,5 x 7 cm	Uz formas tērpa jakas manekenam vitrīnā
97.	Priekšmets	84 mm kalibra granātnetējs AT-4 2004. gads	 LKM 6-51411/1862-IE	100,8 x 17,6 cm ø 8,4 cm	Manekenam vitrīnā
98.	Priekšmets	5.56 mm trieciensāutenes straikbola ierocis “Heckler & Koch G36C”	 4587-DP Kopija	8,5 x 6,5 cm	Manekenam vitrīnā
99.	Priekšmets	Signālpistole “SIG P2 A1” Vācija, 1989. gads	 LKM 6-35057/850-IE Oriģināls	17 x 13 cm	Manekenam vitrīnā
100.	Dokuments	NBS apvienoto militāro mācību “Namejs 2014” uzlīme ar mācību simboliku 2014. gads		ø 8,5 cm	

			LKM 6-66204/6885-DK Kopija		
	Interaktīva spēle	Izstrādā taktisko kaujas uzdevumu un sasniedz savu mērķi			Stratēģijas simulators monitorā vai speciāli veidotā koka virsmā ar iespēju virzīt figūras
101.	Video	Atskats uz mācībām "Namejs 2018"			Monitorā
102.	Fotogrāfija	Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 27. kājnieku bataljona zemessargi sagatavo "PVPJ 1110" bezatsitiena lielgabalu pirmajās mācībās "Namejs 2014" 2014. gada 24. maijs Foto. Normunds Mežiņš	 Kopija		
103.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku Mīnu kuģu eskadras mīnu kuģis M-06 "Tāļivaldis" jūrnieki veic uzdevumu mācībās "Namejs 2018" 2018. gada 22. augusts Foto Juris Stoļarovs	 Kopija		
104.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku lidmašīna An-2 taktiskajā vingrinājumā mācībās "Namejs 2022" Strenči, 2022. gada 22. maijs Foto: Armīns Janiks	 Kopija		
105.	Fotogrāfija	Zemessardzes 1. Rīgas brigādes zemessargs Juglas aizsardzības operācijā mācībās "Namejs 2022" Rīga, 2022. gada 7. oktobris Foto: Gatis Dieziņš	 Kopija		

106.	Fotogrāfija	Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes zemessardze mācībās “Namejs 2022” “Mežaine”, 2022. gada 30. septembris Foto: Ēriks Kukutis			
107.	Fotogrāfija	Zemessardzes 34. kājnieku bataljona zemessargi kopā ar kolēģiem no Lietuvas pilnveido militāro darbību pilsētvidē mācību “Namejs 2022” ietvaros Daugavpils, 2022. gada 17. septembris Foto: Ēriks Kukutis			
		5.2.4. Pastāvīgā jūras pretmīnu grupa			
	Teksts	NATO ir četras pastāvīgās Jūras spēku grupas. Viena no tām ir 1. pastāvīgā jūras pretmīnu grupa, kas izveidota 1973. gadā Beļģijā mīnu iznīcināšanas operāciju veikšanai. NBS Jūras spēki iekļaujas šajā grupā no 2007. gada, rotācijas kārtībā sūtot savus kuģus, bet 2017. gadā pirmo reizi Latvija pārņēma grupas komandvadību ar štāba kuģi A-53 “Virsaitis” priekšgalā. Komandvadības laikā grupa piedalījās divās lielās mācībās, pārmeklēja aptuveni 100 kvadrātjūdzes lielu teritoriju un neitralizēja 30 dažāda veida sprādzienbīstamus priekšmetus, tostarp jūras mīnas.			
	Citāts	“Šodien mēs pāršķiram jaunu lappusi Nacionālo bruņoto spēku un Jūras spēku flotiles vēsturē. Pirmo reizi Latvija pārņem NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas vadību. NATO karogs tiks pacelts uz Jūras spēku flotiles kuģa “Virsaitis”, simbolizējot ne tikai pagodinājumu un atbildību pārstāvēt sevi, bet arī atbildību pārstāvēt NATO kolektīvās aizsardzības principus.” [Komandleitnants Gvido Ļaudups]			

108.	Priekšmets	NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas komandiera komandvimpelis 2017. gads	 LKM 6-59884/138-KV Oriģināls	150 x 100 cm	
109.	Priekšmets	NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas komandiera komandleitnanta Gvido Ļaudupa dāvinātā plakete Latvijas Kara muzejam 2017. gads	 LKM 6-59885/5968-LP Oriģināls	24 x 17 x 2 cm	
110.	Priekšmets	NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas formas tērpa piedurknes uzšuve 2017. gads	 LKM 6-59887/5969-LP Oriģināls	9 x 8 cm	
111.	Priekšmets	NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas nozīme/piekariņš 2017. gads	 LKM 6-59883/2863-NS Oriģināls	9 x 4,5 cm	

112.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku komandleitinants Gvido Ļaudups ar NATO karogu 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas vadības maiņas ceremonijā Rīga, 2017. gada 29. jūnijs Foto: Gatis Indrēvics			
			Kopija		
113.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku apgādes kuģa A-53 "Virsaitis" apkalpe uz kuģa klāja, pildot NATO 1. pastāvīgās jūras pretmīnu grupas vadību 2017. gada 29. augusts Foto: Normunds Mežiņš			
			Oriģināls		
114.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku mīnu kuģis M-06 "Tāļivaldis" ierodas Liepājā pēc dalības NATO 1. pastāvīgajā jūras pretmīnu grupā Liepāja, 2021. gada 16. oktobris Foto: Gatis Dieziņš			
			Kopija		
115.	Fotogrāfija	NBS Jūras spēku apgādes kuģis A-53 "Virsaitis" dodas uzsākt dežūru NATO 1. pastāvīgajā jūras pretmīnu grupā Liepāja, 2022. gada 8. janvāris Foto: Armīns Janiks			
			Kopija		
		6. "Ar ieročiem rokās par labāku pasauli" - NBS dalība starptautiskajās operācijās			
	Teksts	NBS karavīru dalība starptautiskajās operācijās ir veids, kā iegūt militāru pieredzi, pilnveidot sadarbību ar sabiedrotajiem, kā arī sekmēt drošību un nodrošināt mieru ne vien Eiropā, bet arī pasaulē. 1996. gadā pirmie NBS karavīri devās uz starptautisko karu plosīto Balkānu reģionu, kam sekoja dalība starptautiskajās operācijās Afganistānā un Irākā. Parādot savu augsto profesionalitāti, NBS karavīrus vēlējās redzēt citos pasaules "karstajos punktos". Apvienoto Nāciju organizācijas (ANO) un Eiropas Savienības (ES)			

		operācijās NBS karavīrs pildīja uzdevumus gan Mali, gan Dienvidāfrikas republikā, gan uz kuģa pie Somālijas krastiem. Vai tā būtu kārtības nodrošināšana, medicīniskā aprūpe, karavīru apmācība vai sprādzienbīstamu objektu likvidēšana, NBS karavīrs atbildīgi un pašaieliedzīgi pildījis savus dienesta pienākumus ārpus savas valsts robežām, Latvijai neiztiekot bez zaudētām dzīvībām savu vīru vidū.			
1.	Fotogrāfija	Zviedrijas un Latvijas bruņoto spēku pārstāvji pie Latvijas miera uzturēšanas vada izveidotā kontrolposteņa Dobojas provincē 1997. gads			
	Instalācija	Kontrolpostenis			Uz fotogrāfijas pamata veidots līdzīgs kontrolpostenis, kas kalpo kā ievads blokā
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies kaujas formas tērpā ar maskēšanās rakstu “Woodland”, galvā bruņucepure. Aicina apstāties un uzrādīt dokumentus, lai varētu doties tālāk.			Vertikālā 180 cm monitorā, novietots kontrolpostenī
		6.1. NBS karavīri starptautiskajās operācijās Balkānu reģionā			
	Teksts	20. gadsimta 90. gadu sākumā valsts sabrukumu piedzīvoja Dienvidslāvija, no kuras centās atdalīties un neatkarību iegūt virkne valstu. Lielākais etniskais konflikts izcēlās Bosnijā un Hercegovinā starp serbiem, horvātiem un bosniešiem. Konflikts ilga līdz 1995. gada novembrim, kad Bosnijas un Hercegovinas,			

		Dienvidslāvijas un Horvātijas prezidenti parakstīja Deitonas miera līgumu, pārtraucot karu Bosnijā. Lai nodrošinātu mieru kara plosītajā valstī, uz Bosniju 1996. gadā devās arī NBS karavīri. Līdzīgs konflikts risinājās cīņā par Kosovas neatkarību, uz kuriem NBS karavīri devās 2000. gada 10. februārī. Krietni mazāks NBS karavīru skaits piedalījās arī operācijās Albānijā un Maķedonijā.			
	Karte	Balkānu reģiona karte, kurā atzīmētas valstis, kurās NBS karavīri piedalījās starptautiskajās operācijās			Jāizveido
		6.1.1. NBS karavīri operācijās IFOR un SFOR Bosnijā un Hercegovinā			
	Teksts	Lai panāktu Deitonas miera izpildi, 1995. gada 15. decembrī Bosnijā un Hercegovinā ieveda NATO spēku kontingentu, ko apzīmē ar abreviatūru IFOR. Gatavību piedalīties kontingentā apliecināja 36 valstis, tostarp Latvija. 1996. gada janvārī Saeima pieņēma lēmumu par NBS karavīru dalību IFOR. Latvijas karavīri pildīja uzdevumus gan Dānijas, gan Zviedrijas bruņoto spēku bataljonu sastāvā. 1996. gada 12. decembrī ANO drošības padome mainīja operācijas statusu uz Miera stabilizācijas spēkiem ar abreviatūru SFOR. No 1996. līdz 2004. gadam IFOR un SFOR operācijās piedalījās 657 NBS karavīri.			
2.	Pastkarte	Pastkarte ar ASV, Lielbritānijas un Francijas kontrolētajiem sektoriem Bosnijā un Hercegovinā 1996. gads	 LKM 6- 67707/1478-VA	17,5 x 12,5 cm	

3.	Priekšmets	Suvenīrkarogs ar 53 valstu karogiem, kas piedalījās vai sniedza atbalstu IFOR operācijā 1996. – 1997. gads	 LKM 6-23898/61-KV Oriģināls	72,5 x 43,2 cm	
4.	Priekšmets	Latvijas miera uzturēšanas vada virsleitnanta Ivo Mūrmaņa IFOR operācijas formas tērpa uzšuve 1996. gads	 LKM 6-56121/5537-LP Oriģināls	8,5 x 7 cm	
5.	Fotogrāfija	Latvijas miera uzturēšanas vada komandieris leitnants Aigars Liepiņš pie vada atbildības rajona kartes 1996. gada maijs Foto: T. Trams	 LKM 6-469-(10)FT/p Kopija		
6.	Karte	Latvijas miera uzturēšanas vada atbildības rajona Bosnijā un Hercegovinā karte 1996. gads	 LKM 6-56783/939-KA Oriģināls	95 x 95 cm	
7.	Fotogrāfija	Latvijas miera uzturēšanas vada karavīri patruļas laikā Doboja apkārtnē 1996. gads <i>NBS karavīru galvenie uzdevumi bija patruļošana un kārtības nodrošināšana savā atbildības rajonā.</i>	 LKM 6-469-FT/p Kopija		

8.	Fotogrāfija	Brīdinājums par mīnētu teritoriju Doboja akārtne, Bosnija un Hercegovina 1996. gads	 LKM 6-21224/496-FT Kopija		
9.	Fotogrāfija	Brīdinājums par mīnētu teritoriju abpus ceļam Doboja akārtne, Bosnija un Hercegovina 1996. gads	 Kopija		
10.	Priekšmets	Brīdinājuma zīme par mīnētu teritoriju 1996. gads <i>Lielākais apdraudējums miera uzturētājiem Bosnijā un Hercegovinā bija kājnieku un prettanku mīnas, kas kara laikā pārklāja lielas teritorijas un varēja atrasties jebkurā ceļmalā. Tāpēc militārajai tehnikai un karavīriem nebija ieteicams patruļu laikā novirzīties nost no ceļiem.</i>	 LKM 6-57464/5754-LP Oriģināls	25 x 25 cm	
11.	Priekšmets	Mīnētas teritorijas norobežošanas lenta 1996. gads	 LKM 6-57466/5756-LP Oriģināls	246 x 9 cm	
12.	Dokuments	Informatīvs izdevums par brīdinājuma zīmēm, mīnām un sprādzienbīstamiem priekšmetiem 1996. gads	 Oriģināls	17 x 10 cm	

13.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas seržanta Aivara Galeja formas tērpa berete	 LKM 6-15030-1580-LP Oriģināls	ø 28 cm	Uz manekena vitrīnā
14.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas leitnanta Ilmāra Lejiņa Zviedrijas armijas lauka formas tērpa jaka 1997. gads	 LKM 6-16393/1793-LP Oriģināls	85 x 62,3 cm	Uz manekena vitrīnā
15.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas leitnanta Ilmāra Lejiņa uzvārda plāksnīte 1997. gads	 LKM 6-16394/1794-LP Oriģināls	2,5 x 8,5 cm	Pie formas jakas
16.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas uzšuve 1997. gads	 LKM 6-16396/1796-LP Oriģināls	ø 8,8 cm	Uz formas jakas piedurknes
17.	Priekšmets	BALTBAT Latvijas rotas leitnanta Ilmāra Lejiņa Zviedrijas armijas lauka formas tērpa bikses 1997. gads	 LKM 6-16395/1795-LP Oriģināls	108 x 45 cm	Uz manekena vitrīnā

18.	Priekšmets	Tropu varianta šporzābaki ASV, 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-28151/3169-(1-2)LP Oriģināls	22 x 31 cm	Uz manekena vitrīnā
19.	Fotogrāfija	Baltijas miera uzturēšanas spēku bataljona (BALTBAT) Latvijas rotas karavīri pēc nolaišanās Tuzlas lidostā 1996. gada 7. oktobris <i>1996. gada 4. oktobrī Latvija un Zviedrija parakstīja vienošanās memorandu, kas paredzēja 47 BALTBAT Latvijas rotas karavīru dalību IFOR operācijā Zviedrijas bruņoto spēku bataljona sastāvā. Zviedri NBS karavīriem piešķīra savus formas tērpus, kam piešūva NBS atšķirības zīmes.</i>	 LKM 6-4701-FTp Kopija		
20.	Priekšmets	Latvijas miera uzturēšanas vada virsleitnanta Ivo Mūrmaņa SFOR operācijas formas tērpa uzšuve 1997. – 1999. gads <i>“Īsi pēc ierašanās Bosnijā mainījās operācijas status no IFOR uz SFOR. Vajadzēja no formas plēst nost vienas uzšuves un šūt klāt jaunās.” [BALTBAT Latvijas rotas karavīrs Emils Gailis]</i>	 LKM 6-56121/5537-LP Oriģināls	8,5 x 7 cm	
21.	Priekšmets	SFOR darbības zonā noteiktā ātruma ierobežojuma zīme “40 km/h” 1997	 Deponēts Oriģināls	32 x 32,6 cm	

22.	Fotogrāfija	Latvijas miera uzturēšanas vada karavīri patrulē ar Zviedrijas bruņoto spēku bruņutransportieri "Patgb" 1997. gads			
			Kopija		
23.	Priekšmets	Latvijas miera uzturēšanas vada kapteiņa Ivo Mūrmaņa formas tērpa Zviedrijas bataljona septītās rotācijas uzšuve 1997. gads <i>Uzšuve speciāli izgatavota, simbolizējot Zviedrijas un Latvijas vienību sadarbību. Centrālajā daļā redzama vikinga bruņucepure, kā arī BALTBAT Latvijas rotas simboliskā izmantotie sikspārņa spārni.</i>	 LKM 6-56119/5535-LP	9,0 x 7,0 cm	
24.	Priekšmets	Dānijas bruņoto spēku bataljona Baltijas kontingenta karavīra SFOR sastāvā rokas apsējs 2000. gads	 LKM 6-28978/3282-LP Oriģināls	23,5 x 18 cm	
25.	Priekšmets	Baltijas miera uzturēšanas spēku bataljona (BALTBAT) seržanta Viļņa Pavloviča bataljona militārās policijas karavīra aproce Bosnija un Hercegovina, 1997. – 1999. gads <i>Atrodoties SFOR operācijā, BALTBAT vienībā katrā rotācijā bija seši, pa diviem no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, Dānijā apmācīti karavīri, kas pildīja militārās policijas funkcijas – avāriju un zādzību</i>	 Oriģināls	24,4 x 18,5 cm	

		<i>izmeklēšanu, eskortēšanu, svarīgu personu apsardzi u.c.</i>			
		6.1.2. NBS karavīri KFOR operācijā Kosovā			
	Teksts	1998. gada janvārī Kosovas Atbrīvošanas armija, ko pārstāvēja vietējie albāņi, sāka cīņu pret Dienvidslāvijas militārajiem policistiem, uz ko serbi atbildēja ar karaspēka ieviešanu un albāņu slepkavībām. 1999. gada martā konfliktā iesaistījās NATO, tā izraisīšanā vainojot serbus, kas beidzās ar Dienvidslāvijas galvaspilsētas Belgradas bombardēšanu. 1999. gada jūnijā NATO uzsāka KFOR operāciju ar mērķi novērst vardarbības uzliesmojumus. 2000. gada 10. februārī arī NBS karavīri uzsāka dalību operācijā, bet to noslēdza 2009. gada augustā. Militāri politiskā situācija lika NBS karavīriem atgriezties Kosovā 2021. gadā, kur dalība KFOR operācijā turpinās.			
26.	Priekšmets	NBS Militārās policijas virsseržanta J. Kravaļa KFOR operācijas formas tērpa uzšuve 2003. gads	 Deponēts Oriģināls	9 x 5,5 cm	
27.	Priekšmets	KFOR Internacionālās Militārās policijas rotas karavīra piedurknes apsējs 2002. – 2003. gads <i>NBS Militārās policijas karavīriem dalība KFOR bija pirmā starptautiskās operācijas pieredze.</i>	 LKM 6-26730/2988-LP Oriģināls	24,5 x 23,5 cm	

28.	Priekšmets	KFOR Internacionālās Militārās policijas rotas komandiera pasniegtā plakete kā pateicība virsseržantam Edgaram Zelčam 2004. gads	 Deponēts Oriģināls	17 x 13 cm	
29.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas autotransports mācību poligonā Prištinā apkārtne 2002. gads	 LKM 6-699-FT/p Kopija		
30.	Dokuments	Zemessardzes virsseržanta Didža Baltiņa KFOR operācijā lietotā karavīra rokasgrāmata 2006. gads <i>Rokasgrāmatā atrodami norādījumi par spēka pielietošanu, brīdināšanas procedūru, uzdevumiem, pašaizsardzību, kā arī visbiežāk lietotās frāzes uzdevumu veikšanā serbu, albāņu un angļu valodā.</i>	 LKM 6-56536/5076-DK	15,5 x 11,0 cm	
31.	Priekšmets	Triecienšautene "Heckler&Koch" G3SG/1 Vācija, 1970. – 1980. gadi	 LKM 6-35089/878-IE Oriģināls	h- 22 cm 102 x 5,8 cm	
32.	Fotogrāfija	Zemessargs E. Andersons ar kolēģi patruļā KFOR atbildības rajonā 2005. gads <i>Pa kreisi stāvošais zemessargs A. Andersons bruņots ar triecienšauteni "Heckler&Koch" G3SG/1.</i>	 LKM 6-971-FT/p Kopija		

33.	Fotogrāfija	Latvijas militārā autotransporta kolonna Mitrovices apkārtnē 2005. gada oktobris Foto: Einārs Binders			
34.	Priekšmets	Kosovas aizsardzības ministra Armenda Mehaja dāvana NBS saistībā ar dalību KFOR 2021. – 2022. gads		h 23,6 cm 24,5 x 16,8 cm	
35.	Fotogrāfija	NBS karavīri patruļas laikā miera uzturēšanas operācijā Kosovā 2022. gada 13. novembris Foto: Ēriks Kukutis <i>2020. gadā NBS atsaucās NATO Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā komandiera vietnieka aicinājumam atjaunot dalību KFOR. 2021. gada 7. jūnijā uz Kosovu devās Latvijas kontingenta kājnieku rota, lai veiktu patrulēšanu un ātrās reaģēšanas spēku uzdevumu izpildi.</i>			
36.	Fotogrāfija	NBS karavīri Kosovā militārajā bāzē “Novo Selo” veic izturības sacensību “Best squad competition” pārbaudījumu 2022. gada 12. novembris Foto: Ēriks Kukutis <i>NBS karavīri līdz ar ierašanos Kosovā izveidoja šīs tradicionālās sacensības, kurās katru gadu dalību ņem virkne citu KFOR operācijas dalībvalstu karavīru.</i>			

37.	Fotogrāfija	NBS Nodrošinājuma pavēlniecības karavīri miera uzturēšanas operācijā Kosovā 2023. gada marts			
			Kopija		
		Sacimas un Valsts prezidenta Drošības dienesta seržantes Kaivas Citkovskas dienests Bosnijā un Hercogovinā			
	Teksts	Seržante Kaiva Citkovska brīvprātīgi pieteicās uz starptautisko operāciju Bosnijā un Hercegovinā. Sākumā viņai paredzēja kasieres amatu vienībā, bet sanāca nokļūt Nodrošinājuma koordinācijas grupas budžeta un finanšu daļā, kur vajadzēja darboties ar dažādām valūtām pat vairāku miljonu eiro vērtībā.			
38.	Video	Intervija par dienestu Bosnijā un Hercegovinā ar Kaivu Citkovsku			Monitorā
39.	Fotogrāfija	SFOR Ziemeļu-Polijas kaujas grupas Apgādes koordinācijas grupa 2003. gads <i>Pirmā no labās grupas kasiere, Latvijas rotas seržante Kaiva Citkovska</i>			
			Kopija		
40.	Priekšmets	SFOR Ziemeļu-Polijas kaujas grupas Apgādes koordinācijas grupas kasieres, Latvijas rotas seržantes Kaivas Citkovskas formas tērpa svārki 2002. – 2003. gads		72,2 x 61 cm	Izceļams
			Oriģināls		

41.	Priekšmets	SFOR Ziemeļu-Polijas kaujas grupas žetons, piederējis seržantei Kaivai Citkovskai 2002. – 2003. gads		9 x 4,4 cm	
			Origināls		
42.	Dokuments	SFOR Ziemeļu-Polijas kaujas grupas Apgādes koordinācijas grupas kasieres, Latvijas rotas seržantes Kaivas Citkovskas apliecība 2003. gads		11,5 x 7,5 cm	
			Origināls		
		6.2. NBS karavīri starptautiskajā operācijā OIF Irākā			
	Teksts	2003. gada 20. martā ASV bruņotie spēki kopā ar sabiedrotajiem sāka karu Irākā, lai gāztu Sadama Huseina režīmu. Šajā pašā dienā tika pieņemts lēmums par NBS vienību nosūtīšanu uz Irāku. Kad koalīcijas spēki paziņoja par aktīvās karadarbības izbeigšanu, sākās darbs pie Latvijas kontingenta nosūtīšanas miera uzturēšanas operācijā. 2003. gada 18. maijā uz Irāku devās 36 NBS karavīri, kas savus pienākumus Kirkūkā sāka pildīt 2003. gada 5. augustā. Pēc nepilniem diviem mēnešiem uz Irāku devās pirmā kājnieku rota 98 karavīru sastāvā. NBS dalība operācijā ilga līdz 2008. gada 7. novembrim. Šajā laikā dzīvību zaudēja trīs NBS karavīri.			
43.	Fotogrāfija	ASV Jūras kājnieku korpusa karavīri Nasīrijas pilsētas apkārtnē Irāka, 2003. gada aprīlis <i>Viens no pirmajiem ASV armijas militārajiem mērķiem bija Nasīrijas</i>			
			LKM 6-1386-FT/p		

		<i>pilsētas ieņemšana. Jūras kājnieku korpusa karavīri par pilsētu cīnījās no 2003. gada 23. marta līdz 2. aprīlim. Nākamajā dienā ASV un Lielbritānijas bruņotie spēki sāka sauszemes uzbrukumu Irākas galvaspilsētai Bagdādei, ko ieņēma 9. aprīlī.</i>	Kopija		
44.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona (LATBAT) karavīri pirms došanās uz starptautisko operāciju Irākā Ādaži, 2003. gada 18. maijs <i>Pirmā Latvijas kontingenta vienība uz Irāku devās formas tērpos ar maskēšanās rakstu "Woodland", kas nebija piemēroti Irākas klimatiskajiem apstākļiem. Irākā karavīri saņēma ASV tuksneša formas tērpus, bet nākamo rotāciju karavīri tērpās Latvijā ražotos formas tērpos ar "tuksneša" rakstu.</i>	 Kopija		
45.	Priekšmets	Cepure ar ASV militārās bāzes "Virginia Camp" Kuveitā simboliku 2003. – 2007. gads <i>2003. gada 30. aprīlī NBS uz Kuveitu nosūtīja izlūkgrupu, lai sagatavotu Latvijas kontingenta uzņemšanu. NBS karavīri no Latvijas sasniedza Kuveitu un tikai pēc tam devās Irākas teritorijā.</i>	 LKM 6-56522/5593-LP Oriģināls	13 x 26 cm	
46.	Priekšmets	Centra un Dienvidu daudznacionālās divīzijas formas tērpa uzšuve Irāka, 2003. gads <i>Latvijas kontingentu iekļāva Polijas bruņoto spēku komandētajā Centra un Dienvidu daudznacionālajā divīzijā.</i>	 Oriģināls	ø 5,5 cm	

47.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku 2. kājnieku bataljona 3. rotas kaprāļa Guntara Dukura bruņuveste Irāka, 2005. gads <i>2003. gada 9. septembrī, veicot mobilā kontrolpunkta uzdevumu, NBS karavīri iesaistījās apšaudē ar uzbrucējiem. Tas apliecināja, ka karavīram, dodoties pildīt uzdevumu, vienmēr jāuzvelk bruņuveste, lai pasargātu sevi kā no lodēm, tā sprādzienu radītām šķembām.</i>	 Oriģināls	59 x 56 cm	
48.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīrs sakārto bruņuvesti un ekipējumu pirms došanās patruļā Irāka, 2004. gada maijs Foto: Uldis Davidovs	 LKM 6-876-(1)FT/p Kopija		
49.	Priekšmets	Cepure ar NBS Militārās policijas simboliku 2000. – 2010. gads	 LKM 6-29844/3388-LP Oriģināls	ø 19,5 cm h- 9,5 x 25,5 cm	
50.	Priekšmets	NBS Militārās policijas uzkabes veste 2000. – 2010. gads	 LKM 6-29846/3390-LP Oriģināls	54 x 45,5 cm	
51.	Priekšmets	NBS Militārās policijas uzkabes vestes uzšuve ar uzrakstu "Military Police" 2000. – 2010. gads		10 x 24 cm	

			Oriģināls		
52.	Priekšmets	Mašīnpistole "Heckler&Koch" MP5 20. gadsimta 70. gadu beigas – 80. gadi	 LKM 6-2926-DP Oriģināls	67,5 cm	
53.	Fotogrāfija	NBS Militārās policijas seržants Edgars Kukutis Irāka, 2004. gada maijs Foto: Uldis Davidovs <i>Nemot vērā pieredzi Balkānos, NBS Latvijas kontingenta rotācijās iekļāva arī NBS Militārās policijas karavīrus.</i>	 LKM 6-875-FT/p Kopija		
54.	Karte	Latvijas militārā kontingenta atbildības rajona Divānijas pilsētā karte Irāka, 2007. gads	 Deponēts Oriģināls	37 x 53 cm	
55.	Dokuments	Atbalsta helikoptera izsaukšanas instrukcija Irāka, 2007. gads	 Oriģināls	14 x 10 cm	
56.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona (LATBAT) karavīri pirms došanās patruļā Irāka, 2004. gada 10. maijs Foto: Uldis Davidovs	 LKM 6-876-(2)FT/p		

			Kopija		
57.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīri pie "Humvee" apvidus auto patruļas laikā Irāka, 2005. gads	 LKM 6-6219-RN Kopija		
58.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīri apvidus auto aizsegā snaipera uzbrukuma laikā Irāka, 2007. gads	 Kopija		
59.	Priekšmets	Snaipera uzbrukuma laikā ievainotā Latvijas kontingenta rotas tulka Aburamzi Adžiburi cauršautā bruņucepure Irāka, 2007. gada maijs	 Deponējums Oriģināls	h- 16 cm ø 24 cm	
60.	Fotogrāfija	NBS karavīri un tulks Aburamzi Adžiburi pēc atveseļošanās no gūtā ievainojuma Irāka, 2007. gads	 Kopija		
61.	Priekšmets	Piemiņas medaļa par dalību starptautiskajā operācijā Irākā 2007. gads	 LKM 6-50536/2517-NS	6 x 3,5 cm	

			Origināls		
62.	Priekšmets	Irākas aizsardzības ministra Kadira Obeidi dāvinātais dekoratīvais šķīvis Latvijas Republikas aizsardzības ministram Atim Slakterim 2007. gada maijs	LKM 6-38179/4235-LP Origināls	ø 25 cm	
		NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica dienests Irākā			
	Teksts	Pēc obligātā militārā dienesta NBS Jūras spēkos Gatis Indrēvics profesionālo dienestu turpināja Sauszemes spēkos. 2005. gadā 5. rotācijas sastāvā viņš kā nodaļas komandieris devās savā pirmajā starptautiskajā operācijā uz Irāku. Līdzī viņš paņēma Canon fotokameru, ar ko iemūžināja redzēto un spēra pirmos soļus savā, kā profesionāla militārā fotogrāfa, karjerā.			
63.	Video	Intervija ar štāba virsseržantu Gati Indrēvicu par dienestu Irākā			Monitorā
64.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica ASV armijas PASGT bruņucepure ar tuksneša kamuflāžas apvalku <i>Dienesta laikā Gata Indrēvica bruņucepuri papildināja dažādi uzraksti un zīmes. Pieres daļā uzrakstīts uzvārds "INDREVICS", bet aizmugurē uzlīmēta aizsardzības zīme "ugunskrusts". Nodaļas, kurā dienēja Gatis Indrēvics, neoficiālais simbols Irākā bija skorpions, kas rotā bruņucepuri. Tāpat norādīta asinsgrupa "0 (I) Rh-", bet labajā pusē rūnu rakstā uzrakstīts vārds "GATIS".</i>	 LKM 6-68347/6740-LP Origināls	h-14 cm 27 x 24 cm	Izceļams

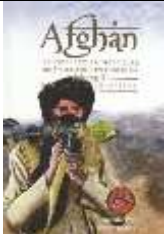
65.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica Irākā lietotā formas tērpa cepure 2005. – 2006. gads	 LKM 6-45052-4567-LP Oriģināls	30,5 x 26,5 cm	Uz manekena vitrīnā
66.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica Irākā lietotā formas tērpa jaka 2005. – 2006. gads	 LKM 6-45050/4565-LP Oriģināls	80 x 62 cm	Uz manekena vitrīnā
67.	Priekšmets	Uzkabes veste “Blackhawk” ASV, 2006. gads	 LKM 6-57112/5663-LP Oriģināls	54 x 40 cm	Uz manekena vitrīnā
68.	Priekšmets	Uzkabes josta Itālija, 2003. gads	 LKM 6-27978/3364-LP Oriģināls	104 x 6 cm	Uz manekena vitrīnā
69.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica Irākā lietotā formas tērpa bikses 2005. – 2006. gads		110 x 58 cm	Uz manekena vitrīnā

			LKM 6-45051/4566-LP Oriģināls		
70.	Priekšmets	NBS karavīra tuksneša formas tērpa šņorzābaki 2003. gads	 LKM 6-29633/3355-(1-2)LP	h-28 cm 31 cm	Uz manekena vitrīnā
71.	Priekšmets	Triecienšautene M16A1 ASV, 20. gadsimta 70. – 80. gadi	 LKM 6-64858/2282-IE Oriģināls	h- 26 cm 98,5 cm	Manekenam rokās vitrīnā
72.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku kaprāļa Gata Indrēvica pašportrets automašīnas spoguļī Irāka, 2005. gads <i>Kaprālis Gatis Indrēvics ar savu fotokameru iemūžināja ikdienas patruļas laikā redzēto.</i>	 Kopija		
73.	Fotogrāfija	Irākas armijas karavīri kontrolpostenī Irāka, 2005. gads Foto: Gatis Indrēvics	 Kopija		
74.	Fotogrāfija	Vietējie iedzīvotāji tirgus laukumā Irāka, 2005. gads Foto: Gatis Indrēvics	 Kopija		
75.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku karavīri patruļā ar “Humvee” apvidus automobiļiem Irāka, 2005. gads Foto: Gatis Indrēvics			

			Kopija		
76.	Fotogrāfija	Smiltīs ievilkts vārds “IRĀKA” Irāka, 2005. gads Foto: Gatis Indrēvics		Kopija	
		Starptautiskajā operācijā Irākā dzīvību zaudējušie NBS karavīri			Visi video vienā monitorā
77.	Fotogrāfija	Virslieņnants Olafs Baumanis (06.11.1969. – 08.06.2004.)		Kopija	
78.	Video	“Latvijas karavīru varoņstāsti”: virslieņnants Olafs Baumanis			
79.	Fotogrāfija	Dižkareivis Gints Bleija (29.04.1981. – 27.12.2006.)		Kopija	
80.	Video	“Latvijas karavīru varoņstāsti”: dižkareivis Gints Bleija			
81.	Fotogrāfija	Dižkareivis Vitālijs Vasiljevs (11.12.1981.- 27.12.2006.)			

			Kopija		
82.	Video	“Latvijas karavīru varoņstāsti”: dižkareivis Vitālijs Vasiļjevs			
		6.3. NBS karavīri starptautiskajās operācijās Afganistānā			
	Teksts	Pēc 2001. gada 11. septembra teroraktiem ASV pieņēma lēmumu vērsties pret to rīkotājiem – islāma fundamentālistu grupējumu “Taliban”, kas bija pie varas Afganistānā. 2002. gadā Afganistānā ieveda Starptautiskās drošības atbalsta spēkus (ISAF). Latvija operācijā iesaistījās 2003. gadā. Uz Afganistānu pirmie devās mediķi, kuriem sekoja Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vienības, bet no 2007. gada iesaistījās sauszemes spēku karavīri ar uzdevumu kontrolēt situāciju reģionā, veikt patruļas un veidot sadarbību ar vietējiem iedzīvotājiem. 2012. gadā Afganistānā atradās 364 NBS karavīru liels kontingents. Līdz 2020. gadam samazināja gan Latvijas kontingenta sastāvu, gan uzdevumus. Galvenais bija Afganistānas karavīru apmācība NATO apmācības operācijas ietvaros. Ātrās reaģēšanas rotā šīs operācijas laikā darbojās NBS gaisa atbalsta kontrolieri.			
83.	Fotogrāfija	NBS Medicīnas dienesta karavīri un Vācijas bruņoto spēku karavīrs sociālās patruļas laikā ar bērniem Afganistānā, 2003. gads <i>Pirmā NBS Mediķu vienība sešu cilvēku sastāvā iekļāvās vispirms Nīderlandes, bet pēc tam Vācijas bruņoto spēku hospitāļa sastāvā ar uzdevumu vajadzības gadījumā</i>	 Kopija		

		<i>sniegt pirmo palīdzību kā karavīriem tā civiliedzīvotājiem.</i>			
84.	Priekšmets	ISAF karavīra formas tērpa uzšuve Afganistāna, 2004. gads	 LKM 6-56109/5527-LP Oriģināls	ø 8 cm	
85.	Fotogrāfija	Zemessardzes 26. Madonas bataljona nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālists sagatavo šaviņus iznīcināšanai Kabulas apkārtnē, Afganistāna, 2005. gads <i>NBS Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas vienība pirmo reizi uz Afganistānu devās 2005. gadā un ietilpa Norvēģijas Kaujas grupā Kabulā. Vidēji nedēļā vienība iznīcināja ap 1000 sprādzienbīstamu priekšmetu.</i>	 Kopija		
86.	Priekšmets	NBS Kaujas atbalsta bataljona Inženiertehniskās rotas sapiera specializācijas zīme Afganistāna, 2008. gads	 LKM 6-56140/5552-LP Oriģināls	2 x 8 cm	
87.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 2. kājnieku bataljona karavīrs patruļas laikā Afganistāna, 2007. gada 19. decembris Foto: Uldis Davidovs	 Kopija		
88.	Priekšmets	ISAF karavīra formas tērpa uzšuve 2009. gads	 LKM 6-45044/4560-LP	9 x 5,5 cm	

			Orīģināls		
89.	Priekšmets	Triecienšautene "Hekler&Koch" G36 KV (M3) Vācija, 2004. – 2006. gads <i>NBS Sauszemes spēku vienību karavīri uz Afganistānu devās ar savu modernāko triecienšauteni G36. Triecienšautenes korpuss iekrāsots smilšu krāsā, tā pieskaņojot tuksnešainajam apvidum.</i>	 LKM 6-57165-2080-IE Orīģināls	75,8 x 48 cm	
90.	Dokuments	Rokasgrāmata kā strādāt un ar ko rēķināties Afganistānas dienvidos 2009. – 2010. gads <i>Rokasgrāmata piederējusi Latvijas kontingenta komandierim Afganistānā, pulkvedim Jurim Zeibārtam.</i>	 LKM 6-67193/6902-DK Orīģināls	17,9 x 12,6 cm	
91.	Priekšmets	Afgāņu vīrieša turbāns 2011. gads	 LKM 56507/5578-(1-2)LP Orīģināls	ø 15 cm	
92.	Priekšmets	Afgāņu vīrieša kreklis 2008. gads	 LKM 6-56146/5558-LP Orīģināls	108 x 46 cm	
93.	Priekšmets	Afgāņu vīrieša halāts 2011. gads		135 x 72 cm	

			LKM 6-56147/5559-LP Oriģināls		
94.	Fotogrāfija	Latvijas kontingenta apsardzes un eskorta rotas karavīri nodrošina drošību virsnieka tikšanās laikā ar vietējiem iedzīvotājiem Afganistānā, 2009. gada marts <i>Iegūt vietējo iedzīvotāju un īpaši ciemu vecāko uzticību bija īpaši svarīgi, lai nodrošinātu mieru un kādā brīdī vietējie neņemtu rokās ieročus un neuzbruktu.</i>	 Kopija		
95.	Priekšmets	Latvijas kontingenta Atbalsta vienības karavīra vārda uzšuve "EDGARS" Afganistānā, 2008. gads	 LKM 6-56142/5554-LP Oriģināls	2,5 x 12,5 cm	
96.	Priekšmets	Latvijas kontingenta Atbalsta vienības karavīra vārda uzšuve "ULDIS" Afganistānā, 2008. gads	 LKM 6-56138/5550-LP Oriģināls	2,5 x 12,5 cm	
97.	Priekšmets	NBS karavīra kaujas formas tērpa uzšuve – infrasarkanais Latvijas karogs 2013. gads	 LKM 6-57331/5727-(1)LP Oriģināls	4,5 x 7 cm	
98.	Priekšmets	Provinciālās atjaunošanas komandas karavīra formas tērpa uzšuve Meimena, Afganistānā, 2009. gads <i>Lielākā daļa NBS karavīru Afganistānā izvietojās un savus uzdevumus pildīja Meimanā, Fārjābas provincē valsts ziemeļos Norvēģijas kontingenta sastāvā.</i>	 LKM 6-45042/4558-LP Oriģināls	ø 7,5 cm	
99.	Priekšmets	Provinciālās atjaunošanas vienības Meimanā komandiera izaicinājuma monēta 2012. gads	 LKM 6-61542/2921-NS	ø 4 cm	

			Orīģināls		
100.	Priekšmets	Norvēģijas militārā kontingenta Afganistānā dāvinātā plakete ar pateicību par sadarbību 2013. – 2014. gads		20 x 15,7 cm	
			Orīģināls		
101.	Fotogrāfija	Latvijas kontingenta patruļas brauciens kalnos Fārjābas provincē Afganistānā, 2009. gads			
			Kopija		
102.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona (LATBAT) 1. rotas karavīri pārgājiena laikā kalnos Afganistānā, 2011. gads			
			Kopija		
103.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku 2. kājnieku bataljona 1. rotas karavīri pie kartes apspriež patruļas maršrutu Afganistānā, 2013. gada 16. jūnijs Foto: Sandra Brāle			
			Kopija		
104.	Priekšmets	Speciālo uzdevumu padomdevēju un operacionālās apmācības vienības (OMLT) karavīra formas tērpa piedurknes uzšuve Afganistānā, 2009. gads	 LKM 6-45038/4554-LP Orīģināls	ø 8,5 cm	

105.	Priekšmets	Speciālo uzdevumu padomdevēju un operacionālās apmācības trešās vienības (OMLT-III) karavīra formas tērpa piedurknes uzšuve Afganistāna, 2010. gads	 LKM 6-61536/6162-LP Oriģināls	7,3 x 7,3 cm	
106.	Fotogrāfija	OMLT Latvijas instruktors vada Afganistānas bruņoto spēku karavīru apmācību. 2009. gads <i>Pirmo šāda veida vienību izveidoja 2008. gadā, kuras sastāvā bija 30 Latvijas un 16 ASV karavīri, galvenokārt, lai apmācītu Afganistānas bruņoto spēku karavīrus.</i>	 Kopija		
107.	Fotogrāfija	OMLT NBS karavīrs kopā ar ASV karavīru kalnu ciemā veic pārrunas ar vietējiem iedzīvotājiem. Nuristānas province, Afganistāna, 2009. gads <i>2009. gada 3. oktobrī divi no OMLT vienības karavīriem apmācīja afgāņus Nuristānas provincē kaujas priekšpostenī "Kītinga", piedzīvojot un ar ASV karavīriem kopā pus dienu atvairot aptuveni 400 bruņotu talibu kaujinieku uzbrukumu.</i>	 Kopija		
108.	Priekšmets	Starptautiskajā operācijā Afganistānā NBS karavīra lietota krūšu bruņu plāksne ar ložu trāpījumu bojājumiem 2007. gads <i>Afganistānā atšķirībā no jebkuras citas starptautiskās operācijas bija vislielākā iespēja iekļūt kaujā vai piedzīvot uzbrukumu no slēpņa un gūt ievainojumus, ja vien no tā nepasargāja bruņu veste.</i>	 LKM 6-61528/6154-LP Oriģināls	30 x 25 cm	

109.	Priekšmets	Kaujā ievainotā NBS virsleitnanta Pētera Plečkēna formas tērpa bikses Afganistāna, 2009. gads <i>Virsleitnantu Pēteri Plečkēnu ievainoja kājā kaujā Kunāras provincē, viņam sedzot ASV armijas vienību.</i>	 LKM 6-56166/5562-LP Oriģināls	112 x 48 cm	
110.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par vienu ievainojumu 2010. gads	 LKM 6-48570/2455-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
111.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par vienu gūtu kontūziju 2010. gads	 LKM 6-48571/2456-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
112.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par diviem ievainojumiem 2010. gads	 LKM 6-48572/2457-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
113.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par divām gūtām kontūzijām 2010. gads	 LKM 6-48573/2458-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
114.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem” piešķir par trim ievainojumiem 2010. gads	 LKM 6-48574/2459-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
115.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par trim gūtām kontūzijām 2010. gads	 LKM 6-48575/2460-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
116.	Priekšmets	Goda “Zīme par gūtajiem ievainojumiem”, piešķir par kaujas uzdevumā gūtu ievainojumu		0,6 x 3,5 cm	

		2010. gads	LKM 6-48576/24561-NS Oriģināls		
117.	Priekšmets	Goda "Zīme par gūtajiem ievainojumiem", piešķir par kaujas uzdevumā gūtu kontūziju 2010. gads	 LKM 6-48577/24562-NS Oriģināls	0,6 x 3,5 cm	
		Tuvā gaisa atbalsta kontrolieris (JTAC)			
	Teksts	Tuvā gaisa atbalsta kontrolieris jeb JTAC ir speciālists, kurš var kontrolēt artilēriju, mīnmetējus, lidaparātus un kuģu artilēriju, dodot atļauju šos ieročus izmantot. NBS karavīrus, kuri apguvuši šo specializāciju, var saukt par vieniem no labākajiem pasaulē. Savas prasmes darbībā NBS tuvā gaisa atbalsta kontrolieri parādīja kaujas operācijās Afganistānā.			
118.	Priekšmets	Gaisa atbalsta monitors 2005. – 2007. gads	 Oriģināls		
119.	Fotogrāfija	NBS seržants Voldemārs Anševics nocietinātā pozīcijā ar kolēģi no ASV koordinē gaisa atbalsta misiju un uztur sakarus ar ASV Gaisa spēku kaujas lidmašīnu Kunāras province, Afganistāna, 2009. gada 9. marts	 No E. Svenča privātā arhīva Kopija		
120.	Fotogrāfija	Pēc iznīcinātāja datiem vadītās bumbas sprādziens Kunāras province, Afganistāna, 2009. gada 9.marts	 No E. Svenča privātā arhīva		

			Kopija		
121.	Fotogrāfija	Speciālo uzdevumu padomdevēju un operacionālās apmācības vienības (OMLT) kapteinis Edmunds Svenčs patruļas laikā Džalalabādas province, Afganistāna, 2009. gada 28. janvāris <i>Kapteinis Edmunds Svenčs un seržants Voldemārs Anševics bija pirmie NBS karavīri, kuri apguva tuvā gaisa atbalsta kontroliera specialitāti, savas zināšanas pielietojot Afganistānā.</i>	 No E. Svenča privātā arhīva Kopija		
122.	Fotogrāfija	NBS karavīri Afganistānā veic kopīgas mācība ar tuvā gaisa atbalsta kontrolieriem 2013. gada jūnijs	 Kopija		
123.	Priekšmets	Ložmetēja lodes cauršauta NBS karavīra – tuvā gaisa atbalsta speciālista - bruņucepure Afganistāna, 2007.-2020. gads <i>Talibu kaujinieku vidū JTAC speciālisti bija īpašs mērķis. Esot tuvu kauju epicentram, šie speciālisti regulāri tika ierauti kaujā.</i>	 Oriģināls		
124.	Fotogrāfija	NBS kontingenta karavīri pirms dalības noslēgšanas NATO operācijā “Resolute Support” Mazarišarīfa, Afganistāna, 2020. gada 23. oktobris	 No Štāba bataljona arhīva Kopija		

125.	Priekšmets	Ceļazīme ar attāluma norādi līdz Latvijai 2020. gads <i>Norādes stabu izgatavoja un uzstādīja "Mazajā Latvijā", NBS NATO apmācības operācijas "Resolute Support" Latvijas kontingenta dislokācijas vietā Mazarišarīfā, Afganistānā.</i>	 Origināls	202 x 7,5 cm	Norādes atkal jāpiestiprina pie staba
126.	Priekšmets	Latvijas Republikas karogs ar NATO apmācības operācijas "Resolute Support" Latvijas kontingentā dienējušo karavīru parakstiem Mazarišarīfā, Afganistānā, 2020. gads <i>Karogs atradās Latvijas kontingenta bāzē Mazarišarīfā, no kurienes to pārveda uz Latviju pēdējās rotācijas karavīri.</i>	 Origināls	194 x 98 cm	Izceļams
		NBS Zemessardzess 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržanta Edgara Kikora dienests Afganistānā			
	Teksts				
127.	Video	Intervija ar NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržantu Edgaru Kikoru par dienestu Afganistānā			Monitorā
128.	Priekšmets	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona karavīru lietotā sapieru bruņucepure Dienvidāfrikas Republika, 2006. gads	 LKM 6-57113/5664-LP Origināls	h 16,5 cm	Uz manekena vitrīnā
129.	Priekšmets	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržanta Edgara Kikora formastērpa jaka 2006. gads		87 x 57 cm	Uz manekena vitrīnā

			LKM 6-57108/5659-LP Oriģināls		
130.	Priekšmets	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona karavīru lietotā pretšķembu veste 2006. gads	 LKM 6-57111/5662-LP Oriģināls	62 x 48 cm	Uz manekena vitrīnā
131.	Priekšmets	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržanta Edgara Kikora formastērpa bikses 2006. gads	 LKM 6-57109/5660-LP Oriģināls	114 x 46 cm	Uz manekena vitrīnā
132.	Priekšmets	NBS karavīra tuksneša formas tērpa šporzābaki 2003. gads	 LKM 6-57110/5661-LP	h-26 cm 31 cm	Uz manekena vitrīnā
133.	Priekšmets	Prettanku reaktīvais šāviņš PG-2 PSRS, 1959. gads	 LKM 6-59199/2167-(2)IE Oriģināls	50,3 x 11,4 cm	Manekens pietupies pie iznīcināmajiem priekšmetiem, priekšmeti pie kājām
134.	Priekšmets	Mācību reaktīvais prettanku granātnietējs RPG-18 PSRS, 20. gadsimta 80. gadi	 LKM 6-1989-PF Oriģināls	70,5 cm	Priekšmeti pie kājām
135.	Priekšmets	122 mm dalītās munīcijas šāviņš PSRS, 20. gadsimta 2. puse		ø 12,2 56 cm	Priekšmeti pie kājām

			LKM 6-59103/2171-IE Oriģināls		
136.	Priekšmets	Mīnmetēja mīna	 LKM 6-5597/66-IE Oriģināls	33 cm	Priekšmeti pie kājām
137.	Priekšmets	Mīnmetēja mīna	 LKM 6-1972-PF Oriģināls	ø 12 cm 67,5 cm	Priekšmeti pie kājām
138.	Priekšmets	Kājnieku mīna	 LKM 6-47252/1775-IE Oriģināls	h- 5,5 cm 15 cm	Priekšmeti pie kājām
139.	Priekšmets	Unitārais šāviņš 30 x 165 mm PSRS, 1984. gads	 LKM 6-59184/2152-(2)IE Oriģināls	29,2 cm	Priekšmeti pie kājām
140.	Fotogrāfija	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržants Edgars Kikors liekot spridzekļus pie nesprāgušas kasešu munīcijas Kabulas apkārtnē, Afganistāna, 2005. gada septembris	 E. Kikora privātais arhīvs Kopija		
141.	Fotogrāfija	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržants Edgars Kikors ar instrumentiem pirms tikko atrastas pašnāvnieka vestes pārbaudes Kabulas apkārtnē, Afganistāna, 2005. gada septembris	 E. Kikora privātais arhīvs. Kopija		

		<i>Atrastā sprādzienbīstamu priekšmetu slēptuvē virsseržants E. Kikors no pašnāvnieka vestes atdalīja bīstamos elementus pirms tos nodot tālāk ekspertīzei.</i>			
142.	Fotogrāfija	NBS Zemessardzes 54. inženiertehniskā bataljona štāba virsseržants Edgars Kikors patruļas laikā Maimanas apkārtnē, Afganistānā, 2006. gads		E. Kikora privātais arhīvs. Kopija	
		Starptautiskajā operācijā Afganistānā dzīvību zaudējušie NBS karavīri			Visi video vienā monitorā
143.	Fotogrāfija	Dižkareivis Edgars Ozoliņš (21.06.1985.-11.08.2008.)		Kopija	
144.	Video	Latvijas karavīru varoņstāsti: dižkareivis Edgars Ozoliņš			
145.	Fotogrāfija	Dižkareivis Andrejs Merkuševs (07.01.1979.-01.05.2009.)		Kopija	
146.	Video	Latvijas karavīru varoņstāsti: dižkareivis Andrejs Merkuševs			

147.	Fotogrāfija	Seržants Voldemārs Anševics (08.11.1977.-01.05.2009)			
			Kopija		
148.	Video	Latvijas karavīru varoņstāsti: seržants Voldemārs Anševics			
149.	Fotogrāfija	Kaprālis Dāvis Baltābols (09.03.1979.-05.08.2009.)			
			Kopija		
150.	Video	Latvijas karavīru varoņstāsti: kaprālis Dāvis Baltābols			
		6.4. NBS karavīru dalība starptautiskajās operācijās Āfrikas reģionā			
	Teksts	Āfrikas kontinents ir militāriem konfliktiem bagātākais pasaules reģions, virknē valstu uzliesmojot bruņotiem apvērsumiem un pilsoņu kariem. Šos konfliktus centušās apslāpēt Apvienoto Nāciju Organizācijas un Eiropas Savienības veidotās starptautiskās operācijas. Tajās piedalās arī NBS karavīri, kuri gadu gaitā iekrājuši pieredzi un ar savu profesionalitāti spēj veikt uzdevumus sarežģītajos Āfrikas apstākļos.			

151.	Fotogrāfija	Somālijas piekraste 2013. gada rudens Foto: Jānis Strazdiņš <i>1991. gadā Somālijā sākās pilsoņu karš. Centrālās varas neesamība radīja pirātisma uzplaukumu Āfrikas raga reģionā, kas apdraudēja kuģošanas drošību. Eiropas Savienība 2008. gadā uzsāka militāro operāciju ATALANTA, lai aizsargātu kuģus Somālijas piekrastē. NBS karavīri šajā operācijā iesaistījās 2011. gadā.</i>	 LKM 6-6123-(1-23)RN Kopija		
152.	Priekšmets	ATALANTA operācijas Eiropas Savienības Jūras spēku bocmanes Ingūnas Āboliņas formas tērpa uzšuve 2011. gads	 LKM 6-56163/5561-LP Oriģināls	ø 7 cm	
153.	Fotogrāfija	ATALANTA operācijas Eiropas Savienības Jūras spēku bocmanis Jānis Strazdiņš izlūkošanas lidojuma laikā 2013. gada rudens	 LKM 6-6123-(1-23)RN Kopija		
154.	Fotogrāfija	ATALANTA operācijas Eiropas Savienības Jūras spēku seržants Aleksandrs Stepančuks 2014. gada vasara	 LKM 6-6122-(1-9)RN Kopija		
155.	Priekšmets	ATALANTA operācijas Eiropas Savienības Jūras spēku seržanta Aleksandra Stepančuka cepure ar ES Jūras spēku simboliku		ø 21 cm 29 x 14 cm	

			LKM 6-56131/5543-LP Oriģināls		
156.	Fotogrāfija	Militārās bāzes vārti Kulikoru, Mali, 2013. gads Foto: Āris Zobens <i>2012. gada janvārī Mali ziemeļos sākās etniskie nemieri. Eiropas Savienība 2013. gada februārī uzsāka apmācības operāciju EUTM MALI ar mērķi atbalstīt Mali bruņoto spēku reorganizāciju un apmācību. Starp 16 Eiropas Savienības dalībvalstīm operācijā piedalījās arī Latvija. NBS karavīri savus apmācības uzdevumus veica Kulikoru pilsētā valsts dienvidos.</i>	 LKM 6-6082-(1-594)RN Kopija		
157.	Priekšmets	Mali bruņoto spēku karavīra formas tērpa berete	 LKM 6-57971/5783-LP Oriģināls	ø 20 cm	
158.	Priekšmets	Eiropas Savienības militārās apmācības misijas Mali formas tērpa uzšuve 2013. gads	 LKM 6-55895/5511-LP Oriģināls	ø 7 cm	
159.	Priekšmets	NBS majora Āra Zobena Eiropas Savienības militārās apmācības misijas Mali piemiņas krūšu zīme 2013. gads	 Deponēts Oriģināls		

160.	Priekšmets	NBS virsseržanta Ģirta Skaņa piemiņas medaļa par dalību Eiropas Savienības militārās apmācības misijā Mali 2014. gads	 LKM 6-57969/2775-NS Origināls	8,4 x 3,5 cm	
161.	Fotogrāfija	Mali bruņoto spēku karavīri taktiskajās apmācībās Kulikoro, Mali 2015. gada 15. augusts Foto: Gatis Indrēvics <i>NBS karavīri mācīja Mali karavīriem militāro vadību, taktiku, loģistiku, civiliedzīvotāju aizsardzību un cilvēktiesības.</i>	 Kopija		
162.	Fotogrāfija	NBS instruktori veic teorijas apmācību Mali karavīriem Kulikoro, Mali, 2018. gada 12. jūnijs	 Kopija		
163.	Fotogrāfija	NBS karavīru kontingents Mali Kulikoro, Mali 2015. gada 17. augusts Foto: Gatis Indrēvics <i>Mali dienēja NBS karavīri ar franču valodas zināšanām, kas bija galvenais saziņas līdzeklis ar bruņotajiem spēkiem un vietējiem iedzīvotājiem. NBS karavīri noslēdza dalību operācijā 2021. gadā.</i>	 Kopija		
164.	Video	Mali armijas instruktoru skolas kursants seržants Salifs Seku Colibali stāsta par apmācību Kulikoro, Mali 2015. gada 21. augusts			Monitorā Video no 1:08 līdz 2:04

165.	Fotogrāfija	Nīderlandes vadītās Informācijas analīzes vienības karavīri MINUSMA bāzē “BIFROST” 2016. gads <i>Paralēli Mali kopš 2013. gada notika ANO vadītā Visaptverošās integrācijas un stabilizācijas misija MINUSMA ar mērķi stabilizēt situāciju valstī un nodrošināt civiliedzīvotāju drošību. NBS karavīri šajā misijā piedalījās no 2016. līdz 2021. gadam, pamatā strādājot ar informācijas apstrādi Nīderlandes štāba vienībā un vietējiem iedzīvotājiem.</i>	 Kopija		
166.	Fotogrāfija	NBS majors Ilmārs Šepko Nīderlandes vadītajā Informācijas analīzes vienības bāzē “BIFROST” 2016. gads	 Kopija		
167.	Priekšmets	NBS majors Ilmārs Šepko ANO formas tērpa berete 2016. gads	 Deponēts Oriģināls	ø 25 cm	
168.	Priekšmets	NBS majora Edvīna Ozola formas tērpa uzšuve ar dalītu Nīderlandes un ANO karogu 2021. gads	 LKM 6-69973/ 6867-LP Oriģināls	4 x 6 cm	

169.	Priekšmets	NBS majora Edvīna Ozola piemiņas monēta par dalību MINUSMA 2021. gads	 LKM 6-69981/3087-NS Oriģināls	ø 4 cm	
170.	Fotogrāfija	NBS karavīri patruļā musulmaņu apdzīvotā ciematā Eiropas savienības militārajā operācijā EUFOR RCA Centrālāfrikas Republika, 2014. gads <i>2012. gadā nemiernieki gāza demokrātiski ievēlēto Centrālāfrikas Republikas prezidentu. Sākās vardarbība starp kristiešu vairākumu un musulmaņu mazākumu. Lai normalizētu situāciju, ANO deva atļauju bruņoto spēku ieviešanai valstī. Eiropas savienības militārās operācijas ietvaros 2014. gadā Centrālāfrikā uzdevumus pildīja 39 NBS karavīri.</i>	 Kopija		
	Citāts	“Centrālāfrikas Republikā nabadzība ir milzīga. Vietējie reketieri un bandīti ir divdesmitgadīgie, kuri jau mācās ņemt ieročus rokā, lai kaut kādā veidā izdzīvotu.” [Kapelāns Elmārs Pļaviņš par situāciju Centrālāfrikas Republikā 2014. gadā]			
171.	Priekšmets	Vietējo iedzīvotāju no tauriņu spārniem izgatavots militārās operācijas emblēmas atveids 2014. gads	 LKM 6-56106/5525-LP Oriģināls	24 x 24 cm	

172.	Fotogrāfija	NBS karavīrs savā dzīvojamajā telpā Bangi, 2014. gads <i>Ierasts, ka karavīri, atrodoties starptautiskajās operācijās, dzīvo speciāli dzīvošanai sagatavotos konteineros. Karavīru gulta nosegtas ar telts kupolu, pasargājot karavīru no kukaiņiem un insektiem.</i>	 LKM 6-6103-(1-50)RN Kopija		
173.	Fotogrāfija	NBS karavīri patrulē Bangi ielās 2014. gads <i>NBS karavīri Centrālāfrikas republikā veica stratēģisko objektu aizsardzību, nodrošināja humanitāro kravu transportēšanu un veica patrulēšanu.</i>	 LKM 6-6103-(1-50)RN Kopija		
174.	Fotogrāfija	NBS karavīri atgriežas Latvijā no operācijas Centrālāfrikas Republikā Rīga, 2014. gada 20. novembris Foto: Gatis Dieziņš	 Kopija		
		6.5. “Atbalsta plecs”			
	Teksts	Karavīram ir svarīgi zināt, ka aiz viņa ir kāds, uz kuru var paļauties – vai tas būtu dienesta biedrs, mediķis, kapelāns vai psihologs. Cilvēks, kurš karavīram palīdzēs, kad tas būs visvairāk nepieciešams. NBS mediķiem un kapelāniem ir liela pieredze darbā ar karavīriem, gan sagatavojot tos dalībai starptautiskajās operācijās, gan pašiem tajās ņemot dalību.			
		5.5.1. NBS Mediķu darbs starptautiskajās operācijās			

	Teksts	Militāro medicīnu uzdevums ir rūpēties par karavīru veselību. Tikai vesels karavīrs labi veiks dienesta pienākumus. Starptautisko operāciju laikā no 1998. līdz 2014. gadam Albānijā, Irākā, Afganistānā un Centrālāfrikas Republikā NBS medicīni sniguši neatliekamo medicīnisko palīdzību ievainotajiem vai traumas guvušajiem karavīriem, kā arī aprūpējuši vietējos iedzīvotājus un kara bēgļus konfliktu reģionos.			
175.	Fotogrāfija	Latvijas Mobilās medicīnas grupas medicīni un karavīri starptautiskajā operācijā AFOR Albānija, 1999. gads	 LKM 6-22167/712-FT Oriģināls		
176.	Priekšmets	Kosovas albāņu sievietes, pateicībā par sniegto palīdzību, Latvijas medicīniem dāvinātā sega Albānija, 1999. gads	 LKM 6-28877/3281-LP Oriģināls	198 x 102 cm	
	Citāts	“Nedēļas laikā cauri dzelzceļa stacijai izgāja apmēram 2000 bēgļu. Palīdzība tika sniegta apmēram 150 cilvēkiem. Galvenās problēmas bija ķermeņa ilgstoša pārsalšana, gremošanas traucējumi no ilgas neēšanas, veciem cilvēkiem – paaugstināts asinsspiediens, kā arī stress pēc piedzīvotā Kosovā. ” [Latvijas Mobilās medicīnas grupas komandiera kapteiņa Jāņa Turka dienasgrāmata]			

177.	Fotogrāfija	Pirmās palīdzības sniegšana Kosovas bēgļu nometnē Albānijā 1999. gads <i>NBS mediķi Albānijā sniedza palīdzību Kosovas bēgļu nometnēs 1981 dzīvojušajam iedzīvotājam, tostarp 915 bērniem, kā arī 12 AFOR operācijas karavīriem.</i>	 LKM 6-22167/713-FT Oriģināls		
178.	Priekšmets	Latvijas Mobilās medicīnas grupas izmantotā pirmās medicīniskās palīdzības aptieciņa Albānija, 1999. gads <i>Aptieciņā atradās plāksteri, antiseptika, pārsēji, komprese un saspraužamā adata.</i>	 LKM 6-29681/373-LP Oriģināls	13 x 7,5 cm	
179.	Priekšmets	Vācijas bruņoto spēku karavīru pārsienamais materiāls apdegumu apkopšanai VFR, 1985. gads <i>Sākotnēji NBS karavīri un mediķu ekipāžumā ietilpa PSRS un Vācijas Federatīvajā Republikā (VFR) ražoti medicīnas materiāli.</i>	 LKM 6-67507/6633-(1)LP Oriģināls	18,5 x 12 cm	
180.	Priekšmets	Zviedrijā ražotais pirmās palīdzības komplekts 1988. gads <i>NBS karavīri un mediķi starptautiskajās operācijās Balkānu reģionā lietoja arī Zviedrijā ražotos medicīniskos materiālus, kurus ieguva abpusējās sadarbības rezultātā.</i>	 LKM 6-58617/5817-LP Oriģināls	15 x 12,5 cm	

181.	Priekšmets	Čehijā ražotā NBS karavīru individuālā pārsienamā pakete 2003. gads	 LKM 6-55879/5497-LP Origināls	12 x 7,5 cm	
182.	Priekšmets	NBS karavīru starptautiskajās operācijās izmantotie medicīniskie materiāli 21. gadsimts	 LKM 6-55880/5498-LP Origināls	12 x 21,5 cm	
183.	Fotogrāfija	Latvijas kontingenta mediķe sniedz palīdzību irākiešu karavīram Irāka, 2005. gada 29. janvāris	 LKM 6-6148-(1)RN		
184.	Fotogrāfija	Latvijas kontingenta mediķi sniedz palīdzību irākiešu zēnam Irāka, 2005. gada 30. novembris <i>NBS mediķi Irākā regulāri ar karavīriem kopā devās patruļās, lai vajadzības gadījumā sniegtu palīdzību kā karavīriem, tā vietējiem iedzīvotājiem.</i>	 Kopija		
185.	Priekšmets	ISAF medicīnas dienesta karavīra formas tērpa uzšuve Afganistāna, 2003. gads	 LKM 6-28986/3290-LP Origināls	ø 8 cm	

186.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku Kaujas nodrošinājuma sanitārā transporta vada vecākā autovadītāja dižkareivja M. Bondara formas tērpa uzšuve Afganistāna, 2009. gads		9 x 6 cm	
187.	Fotogrāfija	Vācijas un Latvijas mediķi nogādā Afganistānā cietušo palīdzības sniegšanai militārajā bāzē 2003. gads			
188.	Fotogrāfija	NBS mediķe sniedz medicīnisko palīdzību cietušajam Afganistāna, 2003. gads <i>Ikdienā Afganistānā Latvijas mediķi vairāk nodarbojās ar saslimušajiem NATO karavīriem, bet, kad bija nopietnāk cietušie, tad bija jāiekļaujas traumu komandas darbā.</i>			
189.	Priekšmets	NBS mediķu lietota asins pārļiešanas sistēma 20. gadsimta 90. gadi		208 cm	
190.	Priekšmets	Vienreizlietojama 1 ml U-100 26 G insulīna šķirce ar noņemamu adatu ASV, 21. gadsimts		15 cm	

191.	Priekšmets	NBS mediķu lietotas Bakhausa ķirurģiskās spaiļes 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-67523/6649-LP Oriģināls	15 cm	
192.	Priekšmets	NBS mediķu lietota ķirurģiskā pincete 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-67518/6644-LP Oriģināls	15 cm	
193.	Priekšmets	NBS mediķu lietots Hēģera adatu turētājs 20. gadsimta 90. gadi	 LKM 6-67524/6650-LP Oriģināls	20 cm	
194.	Fotogrāfija	ISAF Latvijas kontingenta mediķe sociālās patruļas laikā Meimanas sieviešu cietumā Afganistānā, 2009. gads	 LKM 6-6150-RN Kopija		
195.	Fotogrāfija	Eiropas Savienības militārās operācijas Centrālāfrikas Republikā internacionālā mediķu grupa Bangī, 2014. gada augusts <i>Mediķu grupā strādāja virsseržante Līga Nikovska (3. no labās) un majore Ērika Dilāne (centrā aiz kolēģiem).</i>	 Kopija		
		NBS Nodrošinājuma pavēlniecības Medicīnas nodrošinājuma centra galvenās ārstes majores Ērika Dilānes dienests Afganistānā un Centrālāfrikas Republikā			

	Teksts	Majore Ērika Dilāne ir viena no nedaudzajiem Latvijas militārajiem mediķiem. Pēc pieteikšanās darbam militārajā dienestā sekoja brīvprātīga vēlme doties starptautiskajā operācijā. 2004. gadā majore Ērika Dilāne pirmo reizi devās uz Afganistānu, bet kopumā tur strādāja četras reizes. Pēdējais izaicinājums bija 2014. gadā aizvadītā operācija Centrālāfrikas Republikā.			
196.	Video	Intervija ar majori Ēriku Dilāni par viņas dienestu Afganistānā un Centrālāfrikas Republikā.			Monitorā
197.	Dokuments	Majores Ērikas Dilānes Medicīnas dienesta štāba caurlaide Meimana, Afganistāna, 2012. gads	 LKM 6-56113/5063-DK Oriģināls	8,5 x 5,5 cm	
198.	Dokuments	Majores Ērikas Dilānes ISAF operācijas identifikācijas karte Mazarišarīfa, Afganistāna, 2013. gads	 LKM 6-56114/5064-DK Oriģināls	11,5 x 7,2 cm	
199.	Priekšmets	NBS medicīnas speciālistes majores Ērikas Dilānes militārās operācijas EUFOR RCA formas tērpa uzšuve 2014. gads	 LKM 6-56108/5526-LP Oriģināls	ø 8 cm	

200.	Fotogrāfija	Majore Ērika Dilāne sniedz medicīnisko palīdzību Norvēģijas bruņoto spēku karavīram Meimana, Afganistāna, 2012. gads			
201.	Fotogrāfija	Majore Ērika Dilāne un virsseržante Stepīna ar mantām un ekipējumu atstāj Meimanas bāzi, lai pārceltos uz Mazarišarīfu Afganistāna, 2012. gads <i>“Lielais ierocis nebija ikdiens, parasti pie sāna bija neliela pistole paš aizsardzībai, bet to nevajadzēja izmantot.” [Majore Ērika Dilāne]</i>			
202.	Fotogrāfija	Majore Ērika Dilāne pie mediķu grupas bāzes Eiropas Savienības militārajā operācijā Centrālāfrikas Republikā Bangī, 2014. gads			
203.	Fotogrāfija	Majore Ērika Dilāne saņem sertifikātu par dalību Eiropas Savienības militārās operācijas Centrālāfrikas Republikā mediķu grupā. Bangī, 2014. gada septembris			
		6.5.2. Rūpes par karavīru garīgo veselību starptautiskajās operācijās			
	Teksts	Cilvēki visbiežāk redz karavīra stāju, drosmi un spēju cīnīties, bet neredz to, ko karavīrs pārdzīvo, izjūt un domā. Arī karavīrs ir tikai cilvēks, kuram nereti nepieciešama garīgā un psiholoģiskā palīdzība pārvarēt emocionālus krīzes			

		brīžus vai posttraumatiskā stresa sindromu. Par to starptautisko operāciju laikā un pēc tām rūpējas NBS kapelāni un psihologi. To galvenais mērķis ir panākt, lai karavīrs pēc kaujas spētu tikt galā ar stresu un paliktu labs cilvēks.			
	Citāts	“Misija ir nenovērtējama kaujas pieredze, taču par to katrs rēķinās maksāt ar dzīvību, asinīm vai psihi. Nezinu nevienu, kas nebūtu atgriezies citādāks. Labāks.” [Kapteinis Pēteris Plečkens]			
204.	Fotogrāfija	NBS galvenais psihologs, atvaļināts majors Vilnis Čerņavskis 2022. gads Foto: Gatis Dieziņš <i>“Pirms starptautiskajām operācijām veicam psiholoģisko testēšanu. Izvērtējam, vai karavīrs var pildīt pienākumus operācijā.[...] Misijās esmu bijis vairāk nekā 30 reizi. Misijā jau tas vien ir izaicinājums ilgu laiku dzīvot telī vai konteinerā kopā ar četriem cilvēkiem, būt kopā 24 stundas diennaktī. Tas rada spriedzi, kas augstas bīstamības zonā nav pieļaujama.[...] Pirms karavīrs atgriežas no misijām, mēs vadām nodarbības, kā atgriezties ģimenē. Patiesībā mēs ar karavīriem pēc misijām visbiežāk un visvairāk runājam par attiecībām.” [Atv. Majors Vilnis Čerņavskis]</i>	 Kopija		
205.	Priekšmets	NBS Kapelānu dienesta sagatavots Bībeles izdevums karavīru lietošanai starptautiskajās operācijās Rīga, 2003. gads <i>Uzsākot dalību starptautiskajās operācijās Afganistānā un Irākā, NBS kapelānu dienests karavīriem sagatavoja īpašu</i>	 Oriģināls	16,5 x 11,5 cm	Izceļams

		<i>Bībeles iespaidumu, uz ko norāda arī Bībeles vāki tuksneša kamuflāžas krāsās.</i>			
206.	Fotogrāfija	NBS kapelāns Elmārs Pļaviņš uzrunā Sauszemes spēku 1. un 2. kājnieku bataljona karavīrus Irākā 2004. gads <i>“Šis darbs ir mans aicinājums – tieši šajā skarbahā vidē varu pastāstīt par to, kas ir Dievs, kā viņš reāli var palīdzēt karavīram izpildīt to uzdevumu, ko viņam uzdevusi valsts, arī tad, ja tas nozīmē iet mūžībā.”</i> [NBS virskapelāns Elmārs Pļaviņš]	 Kopija		
207.	Priekšmets	NBS komandiera ģenerālleitnanta Raimonda Graubes dāvinātā plakete Elmāram Pļaviņam pateicībā par dienestu 2017. gada janvāris	 Oriģināls	19,7 x 14,7 cm	
208.	Priekšmets	NBS Sauszemes spēku 1. kājnieku bataljona (LATBAT) 3. rotas dižkareivja Edgara Medņa starptautiskajā operācijā Irākā nēsātā dokumentu soma ar ievietotu Pareizticīgo lūgšanas tekstu 2004. – 2005. gads	 LKM 6-56513/5584-LP Oriģināls	52 x 12,5 cm	
209.	Fotogrāfija	NBS kapelāns kapteinis Raimonds Krasinskis notur dievkalpojumu Meimanas bāzē Afganistānā, 2009. gada maijs	 Kopija		
210.	Priekšmets	NBS kaprāļa Dāvja Baltābola karavīra identifikācijas žetons 2009. gads	Deponēts Oriģināls	6 x 4 cm	

		<i>Kaprālis Dāvis Baltābols izvēlējās uz sava identifikācijas žetona norādīt reliģisko piederību.</i>			
211.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes 1. bataljona kapelāns uzrunā karavīrus pirms došanās uz starptautisko operāciju Kosovā 2022. gada 15. jūlijs Foto: Inga Ūdre		Kopija	
212.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku kapelāns kapteinis Ruslans Markēvičs Lāčplēša dienas svinīgajā pasākumā Kosovā 2022. gada 11. novembris Foto: Ēriks Kukutis <i>Katrā rotācijā, kas dodas uz starptautisko miera uzturēšanas operāciju Kosovā, vienībai dodas līdzī arī kāds no kapelāniem. Visrūditāko karavīru vidū ļoti cienīts ir Ruslans Markēvičs, kurš pats dienējis gan Irākā, gan Afganistānā.</i>		Kopija	
213.	Priekšmets	NBS Kapelānu dienesta formas tērpa garīdznieka šalle		Origināls	
214.	Fotogrāfija	NBS karavīri Afganistānā Ziemassvētkos saņem skolēnu gatavotos “sargeņģeļus” 2010. gada 24. decembris <i>2010. gada rudenī īpašā akcijā Latvijas skolēni gatavoja Ziemassvētku</i>			

		<i>apsveikumus un sargeņģelus Latvijas karavīriem Afganistānā. Karavīri novērtēja mīlestības pilno sūtījumu, kas uzlaboja karavīru morālo noskaņojumu.</i>	Latvijas Nacionālā kontingenta arhīvs Kopija		
215.	Priekšmets	Skolēnu darinātais “sargeņģelis” Afganistānā dienotajiem NBS karavīriem 2010. gads	 LKM 6-45335/4644-LP Oriģināls	10,5 x 8,5 cm	Izceļams
216.	Priekšmets	Skolēnu darinātais “sargeņģelis” Afganistānā dienotajiem NBS karavīriem 2010. gads	 LKM 6-45340/4649-LP Oriģināls	8 x 10 cm	
217.	Priekšmets	Skolēnu darinātais “sargeņģelis” Afganistānā dienotajiem NBS karavīriem 2010. gads	 LKM 6-45337/4646-LP Oriģināls	9,5 x 6 cm	
		7. “Armija tautas zobens, tauta – armijas vairogs” - NBS un sabiedrība			
	Teksts	NBS karavīrs ir Latvijas sabiedrības daļa, kas to motivē darboties savā, valsts un sabiedrības labā. Tāpat sabiedrība ir gatava iesaistīties, lai palīdzētu NBS attīstīties, pilnveidoties un caur savu darbību palielinātu valsts aizsardzības spējas. Tomēr vienmēr paliks atklāts jautājums, ko			

		mēs katrs varam darīt un dot savas valsts aizsardzībai un tās drošības stiprināšanai.			
		6.1. Ko sabiedrība dod NBS?			
	Teksts	Karavīrs ir sabiedrības daļa, kas aizstāv pārējo sabiedrību. Viens no sabiedrības pienākumiem ir atbalstīt karavīrus visdažādākajos veidos kā miera, tā kara laikā. Latvijas sabiedrība apgādā NBS karavīru ar pārtiku, apģērbu un militāro tehniku, kā arī iedzīvotāju maksātie nodokļi tiek novirzīti aizsardzības budžetam, kas 2024. gadā pirmo reizi pārsniedza vienu miljardu euro. Latvijas zinātnieki, inženieri, konstruktori un inovatori strādā, lai padarītu NBS vēl modernākus un kaujas spējīgākus. Tāpat ar NBS cieši sadarbojas un sniedz atbalstu iekšlietu struktūras, novadu pārstāvji un privātie uzņēmēji, lai palīdzētu kopīgi augt un attīstīties.			
		7.1.1. Industriālais un tehnoloģiskais atbalsts			
	Teksts	Viena no aizsardzības nozares prioritātēm ir Latvijas aizsardzības industrijas attīstība. Līdz ar bruņoto spēku atjaunošanu lielāki un mazāki uzņēmumi atbalstījuši karavīrus, ražojot tiem nepieciešamo ekipējumu. Izrāviens šajā jomā sākās ar karavīra apģērba ražošanas pasūtīšanu un nonākšanu pie NBS karavīra vienotā formas tērpa. Vietējā industriālā nozare spēj nodrošināt arī munīcijas un militārās tehniskas komplektēšanu un ražošanu.			
1.	Priekšmets	Uzņēmumā “Daba” ražotā Zemessardzes 1991. gada parauga formas tērpa cepure Rīga, 1991. – 1992. gads		27,3 x 23,3 x 9,5 cm	
			Orģināls		

2.	Priekšmets	Uzņēmumā “Daba” ražotā Zemessardzes 1991. gada parauga formas tērpa svārki Rīga, 1991. – 1992. gads	 Orīgināls	85 x 62 cm	
3.	Priekšmets	Uzņēmumā “Daba” ražotā Zemessardzes 1991. gada parauga formas tērpa bikses Rīga, 1991. – 1992. gads <i>Latvijas uzņēmumi jau īsi pēc neatkarības atgūšanas sniedza atbalstu aizsardzības resoram, kā arī izpildīja individuālos pasūtījumus, kurus veica zemessargi. Šo formas tērpu pēc zemessarga Rolanda Rikarda pasūtījuma izgatavoja Mednieku un makšķernieku biedrības firmā “Daba”.</i>	 Orīgināls	114,5 x 50,3 cm	
4.	Priekšmets	Uzņēmumā “NEJA & Ko” ražotā NBS karavīra formas tērpa jaka 2004. gads <i>2003. gadā, NBS karavīriem dodoties uz starptautisko operāciju Irākā, radās nepieciešamība pēc formas tērpiem tuksneša krāsās. Pirmos šāda tipa formas tērpus NBS karavīriem nodrošināja ASV. Lai turpmāk Latvija pati varētu savus karavīrus apgādāt ar formas tērpiem, tā noslēdza līgumu ar uzņēmumu “NEJA & Ko” par formas tērpu ražošanu.</i>	 LKM 6-66467/6548-LP Orīgināls	76 x 60 cm	Eksponējams, lai var redzēt ražotāju

5.	Priekšmets	No ASV atvestā Jūras spēku sieviešu cepure virsniekvietniecei Renātei Ancānei 1999. gads <i>NBS Jūras spēku komandieris jūras kapteinis Gaidis Andrejs Zeibots 1999. gada vasarā atveda šo cepuri no ASV, lai tā kalpotu par paraugu NBS Jūras spēku sieviešu cepures izveidē.</i>	 LKM 6-60210/6021-LP Oriģināls	h-8,5 cm 17 x 27,5 cm	Izceļams
6.	Priekšmets	NBS Jūras spēku sieviešu virsnieku formas tērpa cepure 2006. gads	 LKM 6-35485/3892-LP Oriģināls	h-13 cm	
7.	Priekšmets	Uzņēmumā "SRC BRASA" ražotā kaujas formas tērpa ziemas cepure 2007. – 2015. gads	 LKM 6-59793/6548-LP Oriģināls	h-10 cm ø 21 cm	Eksponējams, lai var redzēt ražotāju
8.	Priekšmets	Formas tērpu iepirkuma konkursa piedāvājums, cepure paredzēta valkāšanai starptautiskajās operācijās 2009. gads <i>No 2007. gada NBS karavīru formas tērpu rotā Latvijā izstrādātais maskēšanās raksts "LatPat".</i>	 LKM 6-69665/6809-LP Oriģināls	h- 8 cm 28,5 x 23,5 cm	

9.	Priekšmets	A/S "Roga-Agro" ražotās NBS karavīru sausās pārtikas deva Nr. 8 2023. gads <i>NBS karavīri tiek apgādāti ar Latvijā ražotām sausās pārtikas devām. Kopā tiek saražotas un sapakotas deviņas dažādas pārtikas devas.</i>	 Oriģināls		
10.	Priekšmets	A/S "Dzintars" NBS karavīru lietošanai ražots šampūns 2000. – 2010. gads	 LKM 6-43951/4521-LP Oriģināls	h – 2 cm 13,5 x 6,8 cm	
11.	Priekšmets	Uzņēmumā "Vairog EU" pirmā saražotā NATO standartiem atbilstošā 5,56 x 45 mm kalibra patrona 2018. gads	 LKM 6-60802/6064-LP Oriģināls	5,5 cm	
	Instalācija	Lielizmēra zaļā meža makets, uz tā fona novietots kamuflažētais formas tērps. Mēģināt parādīt, kā tiek testēta formas tērpa kamuflāža.			
	Teksts	Jaunā parauga kaujas formas tērpa maskēšanas raksts "WoodLatPat" izstrādāts 2019. gadā un izgājis pilnu testēšanas ciklu Zemessardzes Zinātnes, pētniecības un inovāciju centrā. Maskēšanās rakstu testēja arī optometrieti, analizējot maskēšanās raksta redzamību apvidū.			

12.	Priekšmets	Uzņēmumā “SRC BRASA” ražotā NBS karavīru eksperimentālā 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa cepure ar maskēšanās rakstu “WoodLatPat” 2019. gads		h – 8,5 cm 25 x 19 cm	
13.	Priekšmets	Uzņēmumā “SRC BRASA” ražotā NBS karavīru eksperimentālā 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa jaka ar maskēšanās rakstu “WoodLatPat” 2019. gads		82 x 51 cm	
14.	Priekšmets	Uzņēmumā “SRC BRASA” ražotā NBS karavīru eksperimentālā 2019./2020. gada parauga kaujas formas tērpa bikses ar maskēšanās rakstu “WoodLatPat” 2019. gads		107 x 40 cm	
15.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa “Viesīte” būvniecības uzsākšanai A/S “Rīgas kuģu būvētavā” veltīta plakete Rīga, 2010. gada 17. jūnijs	 LKM 6-59793/5959-LP Origināls	24 x 23 cm	
16.	Fotogrāfija	Patruļkuģa “Viesīte” būvniecības process “Rīgas kuģu būvētavā” 2011. gada 12. aprīlis Foto: Normunds Mežiņš <i>Patruļkuģis “Viesīte” ir pirmais Latvijā būvētais NBS Jūras spēku kuģis. Būvētāji atzina, ka šāds projekts ir izdevīgs kā NBS, tā valstij un tās cilvēkiem, nodrošinot tiem darbavietas.</i>	 Kopija		

17.	Priekšmets	Apvidus automašīna “VR-1 FOX” 3D modelis 2023. gads	Oriģināls		
18.	Fotogrāfija	Apvidus automašīna “VR-1 FOX” prototips Ādaži, 2022. gada 5. septembris Foto: Armīns Janiks <i>2022. gadā aizsardzības resora pārstāvjiem prezentēja apvidus automašīnu “VR-1 FOX”. Latvijā šis ir vēl nebijis projekts, ar kura palīdzību varētu papildināt NBS tehnisko nodrošinājumu.</i>	 Kopija		
19.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku lidmašīnas “Tarragon” modelis 2023. gads	Oriģināls	100 x 100 cm	Izceļams Iekarams griestos
20.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku lidmašīnas “Tarragon” būvniecības process <i>“Tarragon” lidmašīnas ražo Rīgā, ostas teritorijā Mangaļsalā. Teju visas lidmašīnas virsbūves detaļas tapušas ar inženieru rokām uz vietas. Vieglā, bet izturīgā konstrukcija šo lidmašīnu ierindo starp ātrākajiem ultra vieglās klases lidaparātiem pasaulē, attīstot ātrumu virs 300 km/h.</i>	Kopija		
21.	Fotogrāfija	Bruņutransportiera “Patria 6x6” konstruēšana ražotnē Cēsīs 2023. gada marts Foto: Armīns Janiks <i>Viena bruņutransportiera salikšana Cēsīs bāzētajā uzņēmumā SIA “Defence Partnership Latvia” aizņem aptuveni 200 stundas jeb vairāk nekā nedēļu, jo tas ir sarežģīts mašīnbūves process, ko meistari paveic bez īpašām mašīnbūves iekārtām.</i>	 Kopija		

22.	Fotogrāfija	Jaunie zinātnieki aizsardzības resora pārstāvjiem prezentē inovatīvas nestuves aizsardzības industrijas hakatonā “Defence Makeathon Riga 2022”. Rīga, 2022. gada 11. decembris Foto: Gatis Dieziņš <i>Aizsardzības ministrija veicina zinātnes attīstību, piešķir grantus zinātniekiem un uzņēmumiem jaunu produktu izstrādē, kā arī veido ekosistēmu jaunu aizsardzības tehnoloģiju izstrādes veicināšanai.</i>	 Kopija		
23.	Fotogrāfija	Latvijā ražotā bezpilota lidaparāta demonstrācija NBS rīkotajās “Industrijas dienās 2022” Rīga, 2022. gada 27. maijs Foto: Gatis Indrēvics <i>Konflikti Kalnu Karabahā un Ukrainā pierādījuši cik liela loma ir bezpilota lidaparātiem gan novērošanas, gan uzbrukuma funkciju izpildē. Tāpēc arī Latvijas aizsardzības resors meklē attīstības virzienus bezpilotu lidaparātu ražošanā NBS vajadzībām.</i>	 Kopija		
		7.1.2. Sabiedrības un iekšlietu struktūru atbalsts NBS spēju stiprināšanā			
	Teksts	Kā iekšlietu struktūras ir varējušas paļauties uz NBS karavīriem, tā arī NBS var paļauties uz iekšlietu struktūru atbalstu savu mērķu sasniegšanai. NBS vienības gan ikdienas darbos, gan mācību organizēšanā sadarbojas ar Valsts Policiju, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kā arī Neatliekamās palīdzības dienestu. Reģionos NBS allaž talkā nāk pašvaldības un vietējie uzņēmēji, iesaistoties mācību nodrošināšanā.			

	Citāts	“Zemessardzes atbalstītāju skaits ar katru gadu pieaug, un daudziem atbalsts Zemessardzei ir kļuvis par neatņemamu dzīves daļu, iesaistoties visaptverošas valsts aizsardzības īstenošanā.” [Zemessardzes 1. Kurzemes brigādes komandieris pulkvedis Andris Rieksts]			
24.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku bāzes speciālistu ugunsdzēsēja ķivere			
			Origināls		
25.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku bāzes speciālistu ugunsdzēsēja darba formas jaka			
			Origināls		
26.	Fotogrāfija	Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes virsnieks instruē Liepājas Pašvaldības policijas pārstāvjus par mācību uzdevumu “Namejs 2021” ietvaros 2021. gada 10. septembris Foto: Gatis Dieziņš			
			Kopija		
27.	Fotogrāfija	Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālisti ar NBS Gaisa spēku bāzes speciālistiem pilnveido sadarbību ārkārtas situācijās 2022. gada 21. aprīlis Foto: Ēriks Kukutis			
			Kopija		
28.	Fotogrāfija	SIA “Rīgas satiksme” autobusi un vieglā tehnika kalpo par pretmobilitātes šķēršļiem mācībās “Namejs 2022” Rīga, 2022. gada 7. oktobris Foto: Gatis Dieziņš			

			Kopija		
29.	Fotogrāfija	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķi un Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes zemessargi pilda kopīgu mācību uzdevumu "Namejs 2022" ietvaros 2022. gada 18. septembris Foto: Gatis Indrēvics	 Kopija		
30.	Fotogrāfija	"Green Motors Škoda" direktors Andris Sivickis pateicībā par sadarbību saņem Aizsardzības ministrijas goda rakstu 2022. gada aprīlis Foto: Zemessardzes 2. Vidzemes brigāde	 Kopija		
31.	Fotogrāfija	Alūksnes novada domes priekšsēdētājam Dzintaram Adleram pasniedz pateicību pašvaldībai par sadarbību 2022. gada aprīlis	 Kopija		
		7.1.3. Ko tu vari dot savas valsts aizsardzībai?			
	Teksts	Jebkurš amats, jebkurš darbs, jebkurš sniegtais atbalsts, kurā cilvēks var palīdzēt un kalpot savai valstij ir cienījams. Tāpēc svarīgi ir zināt, ko tu vari dot savas valsts aizsardzībai?			Divi monitori, vienā ierakstāma atbilde uz jautājumu, otrā redzami atlases procesā izvēlēti citu muzeja apmeklētāju piemēri.
		7.2. Ko NBS dod sabiedrībai?			
	Teksts	NBS karavīru galvenais uzdevums ir sargāt savu ģimeni, tautu un valsti, bet tas			

		neaprobežojas vien ar militāras drošības garantu. NBS karavīri ikdienā dod sabiedrībai daudz vairāk. Tie sadarbībā ar iekšlietu struktūrām piedalās negadījumu un dabas stihiju seku novēršanā, attīra zemi no sprādzienbīstamiem priekšmetiem, audzina jaunatni, piedalās sociālā atbalsta pasākumos, demonstrē savas spējas sabiedrībai, kā arī priecē cilvēkus svētku parādēs.			
		7.2.1. NBS karavīru palīdzība krīzes situācijās un militārā piesārņojuma likvidēšanā			
	Teksts	NBS karavīri un zemessargi allaž spējuši ātri reaģēt uz dažādām krīzes situācijām, kas radušās dabas ietekmē vai cilvēka darbības rezultātā. Plūdi, ugunsgrēki, vētru radīti postījumi, epidēmijas, cilvēku glābšana – situācijas un uzdevumi, ar kuriem tiek galā NBS karavīri, palīdzot sabiedrībai. Ļoti nozīmīgu darbu veic NBS nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālisti, kuriem jālikvidē Pirmā un Otrā pasaules kara atstātās pēdas Latvijas zemē, kā arī jāiznīcina Padomju armijas “atstātais” mantojums.			
32.	Fotogrāfija	Zemessardzes 19. bataljona zemessargi piedalās plūdu novēršanas darbos 2005. gada pavasarī <i>Teju katru gadu Latvijas upes palu laikā applūst. Ūdens līmenim ceļoties, nereti tiek apdzīvotas vietas tiek paļautas plūdu riskam. NBS karavīri un zemessargi šādos gadījumos piedalās plūdu riska novēršanā un seku likvidēšanā.</i>	 Zemessardzes arhīvs Kopija		

33.	Fotogrāfija	NBS Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes karavīri plūdu novēršanai veic ledus spridzināšanu Gaujā 2021. gada marts Foto: Ēriks Kukutis		Kopija		
34.	Priekšmets	Koka konstrukcija ar sprāgstvielu imitāciju ledus spridzināšanas darbu veikšanai		Oriģināls		
35.	Fotogrāfija	Zemessargi piedalās kūlas ugunsgrēka dzēšanā 2004. gads		Zemessardzes arhīvs Kopija		
36.	Fotogrāfija	Zemessardzes 55. bataljona karavīri sniedz palīdzību AS Latvenergo ārkārtas situācijā elektrības padeves atjaunošanā 2011. gada janvāris		Zemessardzes arhīvs Kopija		
37.	Fotogrāfija	Zemessardzes 1. Rīgas brigādes karavīri un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki uzstāda teltis Covid-19 ierobežošanai Rīga, 2020. gada aprīlis Foto: Armīns Janiks <i>2019. gadā pasauli pārņēma koronavīrusa Covid-19 izraisīta pandēmija. NBS karavīri un zemessargi no 2020. gada aktīvi piedalījās gan pandēmijas ierobežošanas</i>		Kopija		

		<i>pasākumos, gan sniedza atbalstu vakcinācijas centros.</i>			
38.	Priekšmets	Aizsargtērps uzdevumu veikšanai bioloģiski nedrošos apstākļos 2020. gads	 Oriģināls	170 x 52 cm	
39.	Priekšmets	Sejas maska 2020. gads	 LKM 6-2335-(2)PF Oriģināls	12 x 13 cm	
40.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku karavīri sniedz atbalstu pacienta transportēšanai no Daugavpils Reģionālās Slimnīcas uz Rīgu Daugavpils, 2023. gada 2. aprīlis Foto: NBS Gaisa spēki <i>NBS Gaisa spēku karavīri ar helikopteriem Mi-17 piedalās cilvēku glābšanā uz ūdens, ugunsgrēku dzēšanā, kā arī pacientu pārvietošanā no reģionālajām slimnīcām uz Rīgu.</i>	 Kopija		
41.	Fotogrāfija	Zemessardzes 42. Tukuma bataljona zemessargi novieto sprāgstvielas uz zemē atrastās Otrā pasaules kara nesprāgušās munīcijas 1999. – 2001. gads <i>Latvijas teritorija joprojām ir blīvi piesārņota ar dažādiem sprādzienbīstamiem priekšmetiem. Īpaši</i>	 Kopija		

		<i>augsts augsnes piesārņojums ir Liepājas, Tukuma, Dobeles, Cēsu un Saldus novados.</i>			
42.	Fotogrāfija	Zemessardzes 42. Tukuma bataljona virsniekvietnieks Māris Pildiņš pievieno vadus spridzināšanas mašīnai "KPIIM-1AY1" pirms nesprāgušās munīcijas likvidēšanas 1999. – 2001. gads		Kopija	
43.	Priekšmets	Spridzināšanas iekārta sprādzienbīstamo priekšmetu uzspridzināšanai ar elektrisko impulsu PSRS, 1976. gads	 LKM 6-57114/2030-IE Oriģināls	h-14 cm 8 x 10 cm	
44.	Priekšmets	NBS komandiera apbalvojums "Par 300 sprāgstošu priekšmetu iznīcināšanu" 1998. gads	 LKM 6-29821/1826-NS Oriģināls	8,8 x 3,8 cm	
45.	Priekšmets	NBS komandiera apbalvojums "Par 600 sprāgstošu priekšmetu iznīcināšanu" 1998. gads	 LKM 6-29823/1828-NS Oriģināls	8,8 x 3,8 cm	
46.	Priekšmets	NBS komandiera apbalvojums "Par 1000 sprāgstošu priekšmetu iznīcināšanu" 1998. gads	 LKM 6-29825/1830-NS	8,8 x 3,8 cm	

			Orīģināls		
47.	Fotogrāfija	Zemessardzes nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālistu grupa pie mežā atrastās aviācijas bumbas 1999. gads <i>Katram Latvijas iedzīvotājam, atrodot sprādzienbīstamu priekšmetu, būtu jāatzīmē tā atrašanās vieta, jādodas drošā attālumā no šīs vietas, kā arī jāizsauc Valsts policija, kas tālāk iesaista nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālistus.</i>	 Zemessardzes arhīvs Kopija		
48.	Priekšmets	Aizsargtērps Med-Eng EOD-8 2010. – 2015. gads	 Orīģināls		Izceļams
49.	Fotogrāfija	Sapieris speciālajā aizsargtērpā pilda mācību uzdevumu 2022. gada jūnijs Foto: NBS Mācību vadības pavēlniecība	 Kopija		
50.	Fotogrāfija	Zemessardzes Speciālo uzdevumu vienības “Vanags” karavīrs izceļ no ūdens sprādzienbīstamu priekšmetu 2001. gads	 LKM 6-784-FT/p		

			Kopija		
51.	Fotogrāfija	NBS Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālisti pārvieto atrasto nesprāgušo munīciju militāro mācību “Detonators 2021” laikā Cekule, 2021. gada 7. septembris Foto: Armīns Janiks <i>Starptautiskajās mācībās “Detonators” nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālisti veic Cekules apkārtnē bijušo munīcijas nolikta teritorijas attīrīšanu no sprādzienbīstamiem priekšmetiem.</i>	 Kopija		
52.	Fotogrāfija	Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas radītais sprādziens Cekule, 2021. gada 7. septembris Foto: Armīns Janiks <i>Katru gadu NBS Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas speciālisti iznīcina vairāk nekā 4000 sprādzienbīstamu priekšmetu.</i>	 Kopija		
		7.2.2. Jaunsardze			
	Teksts	Jaunsardzes aizsākums meklējams 1992. gadā līdz ar Zemessardzes aktīvu organizēšanos. Zemessardzes bataljoni uzņēma jauniešus un veidoja pulciņus. Šos jauniešus dēvēja par jaunsargiem. Viņi iemācījās apieties ar ieroci, ierindas mācību, orientēšanos apvidū un tamlīdzīgas zināšanas. 1995. gadā aizsardzības ministrs apstiprināja jaunsargu kustības nolikumu, bet 2003. gadā izveidoja Jaunsardzes centru, kurš attīstīja Jaunsardzes organizāciju. Nereti tieši jaunsargi pēc vidējās izglītības iegūšanas papildina NBS profesionālā dienesta vienības un Zemessardzi.			

53.	Dokuments	Baldones vidusskolas 5. klases skolnieka Ērika Vinceva iesniegums par uzņemšanu Jaunsardzē Baldone, 1993. gada 26. decembris <i>Jaunsardzē var iestāties bērni un jaunieši no 10 līdz 21 gada vecumam. Tādējādi jau vēsturiski Zemessardzes bataljoni un Jaunsardzes organizācija veidoja ciešu sadarbību ar skolām.</i>	 LKM 6-65279/6706-DK Kopija		
54.	Dokuments	Baldones vidusskolas 7. klašu skolnieku – jaunsargu saraksts Baldone, 1993. gada decembris	 LKM 6-65284/6711-DK Kopija		
55.	Fotogrāfija	Jaunsargi šauj ar mazkalibra šautenēm sacensību laikā Krusta baznīcas kazarmu teritorijā Rīga, 1996. gads	 Zemessardzes arhīvs Kopija		
56.	Priekšmets	Apmācību trieciensāutenes “AKS-47” robusta imitācija PSRS, 20. gadsimta 80. gadi <i>Šādus no koka un metāla detaļām darinātos ieročus izsniedza jaunsargiem dažādu mācību uzdevumu veikšanai.</i>	 LKM 2-2053-PF Orģināls	66 cm x 25 cm	
57.	Fotogrāfija	Zemessardzes 42. Tukuma bataljona zemessargi un jaunsargi pēc jaunsargu skates mācību noietnē 1997. – 1999. gads			

		<i>Ilgu laiku jaunsargiem nebija reglamentēts formastērps. Lai labāk izskatītos citu jaunsargu vienību vidū jaunsargu skatēs, Zemessardzes 42. Tukuma bataljona zemessargi saviem jaunsargiem sagādāja speciāli šūtus formas tērpus ar bataljona simboliku.</i>	Kopija		
58.	Priekšmets	Jaunsardzes formas tērpa cepure 2017. gads <i>Šobrīd viena no jaunsarga atšķirības zīmēm ir formas tērpa cepure ar Jaunsardzes simboliku, kā arī pie NBS lietotā formas tērpa liekamā Jaunsardzes organizācijas uzšuve.</i>	 LKM 6-61564/6178-LP Oriģināls	12 x 19 x 25 cm	
59.	Fotogrāfija	Jaunsardzes karoga grupa pēc karoga iesvētīšanas Rīgas Doma baznīcā 2002. gada augusts <i>Pretī karoga grupai stāv Jaunsargu organizācijas vadītājs majors Sergejs Čevers, aiz grupas karoga dāvinātāju Austrālijas latviešu kopienas pārstāvis Jānis Vējiņš.</i>	 Zemessardzes arhīvs Kopija		
60.	Fotogrāfija	Jaunsargi izdzīvošanas prasmju brīvā dabā pārbaudes nometnē ar instruktoru pie ugunsкура Saldus novads, 2019. gada februāris <i>Zemessardzes bataljonos ar jaunsargu apmācību nodarbojās nozīmētie bataljona instruktori. Jaunsardzes organizācijai attīstoties, NBS un Zemessardzes instruktori kļuva par jaunsargu instruktoriem, plānojot, organizējot un vadot jaunsargu praktiskās un teorētiskās nodarbības, kā arī patriotiskus pasākumus.</i>	 Kopija		
		KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta sastāvdaļas			

		<i>Katram jaunsargam tiek mācīta izdzīvošana brīvā dabā, kam nepieciešams neliels ekipējuma daudzums, lai nodrošinātu, piemēram, uguns iekuršanu vai pārtikas sagādi.</i>			
61.	Priekšmets	KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta nazis			
62.	Priekšmets	KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta krams			
63.	Priekšmets	KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta ūdens maiss			
64.	Priekšmets	KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta aukla			
65.	Priekšmets	ASV armijas parauga kompass 2000. – 2010. gads	 LKM 6-56500/5572-LP Oriģināls	h-7,5 cm 11,5 cm	
66.	Priekšmets	KSIP nesamās avārijas rezerves komplekta makšķerēšanas komplekts			
		3.4.4. Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola			
	Teksts	2021. gadā Aizsardzības ministrijas paspārnē izveidoja pirmo vidējās izglītības iestādi Latvijā ar militāru ievirzi, dodot tai pulkveža Oskara Kalpaka vārdu. Skolā apgūst vidējās izglītības mācību priekšmetus, bet liels uzsvars likts arī uz fizisko sagatavotību un līdera prasmju attīstīšanu. Četru gadu laikā absolventi iegūst Jaunākā militārā instruktora kvalifikāciju ar iespēju veidot militāro karjeru NBS vai turpināt iegūt augstāko militāro izglītību Latvijā vai ārzemēs.			

67.	Attēls	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas logo variants Nr. 4			
68.	Attēls	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas logo variants Nr. 5			
69.	Attēls	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas logo variants Nr. 15			
70.	Attēls	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas pieņemtais logo			
71.	Priekšmets	Cepure ar Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas simboliku	 Origināls	h-10,5 x ø 19 cm	
72.	Priekšmets	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas virsnieka/instruktora kaujas formas tērpa piedurknes uzšuve 2022. – 2023. gads	 Origināls	ø 8 cm	
73.	Priekšmets	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas kadeta kaujas formas tērpa piedurknes uzšuve 2022. – 2023. gads	 Origināls	ø 8 cm	

74.	Priekšmets	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas atšķirības zīmes uzšuve 2022. – 2023. gads	 Origināls	3,2 x 12,8 cm	
75.	Priekšmets	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas kursa atšķirības zīmes uzšuve ar uzrakstu “2021/1” 2021. gads	 Origināls	4,5 x 9 cm	
76.	Priekšmets	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas kadeta identifikācija uzšuve ar uzrakstu “Ralfs K.” 2021. – 2023. gads <i>Atšķirībā no NBS vienībās pieņemtās prakses, norādīt vārda pirmo burtu un uzvārdu, Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas kadeti norāda savu vārdu un uzvārda pirmo burtu.</i>	 Origināls	3,2 x 12,9 cm	
77.	Prese	Laikraksta “Tukuma Ziņas” numurs ar rakstu par Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas izveidi 2021. gada septembris	 Bez numura Origināls	27 x 28,2 cm	
78.	Dokuments	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas 2. kursa kadetu izdomātais un uz lapiņas pierakstītais kursa zvērests 2022. gads <i>Katrs skolas kurss pats izdomā kursa zvērestu, ko pieņem un ievēro mācību gada garumā.</i>	 Origināls	14,9 x 10,3 cm	
	Digitālie materiāli	Dažādi mācību materiāli			Portatīvajā datorā vitrīnā

79.	Priekšmets	Fizikas mācību grāmata 10. klasei			Vitrīnā blakus portatīvajam datoram
80.	Video	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola – kā aizritējis pirmais mācību gads			Monitorā
81.	Fotogrāfija	Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas 1. kursa kursanti mācību telpā Fizikas stundas laikā 2021. gada novembris	 Inv. Nr. Kopija		
82.	Fotogrāfija	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas 1. kursa kadeti kvalifikācijas prakses pārbaudījumu laikā 2022. gada 1. jūnijs Foto: Gatis Dieziņš	 Inv. Nr. Kopija		
83.	Fotogrāfija	Latvijas Republikas aizsardzības ministrs Artis Pabriks apsveic Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas kursa labāko kursanti Nikiju Teru 2022. gada 16. septembris Foto: Ēriks Kukutis	 Inv. Nr. Kopija		
84.	Fotogrāfija	Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas 1. kursa kursanti apmācībās apvidū 2023. gada februāris	 Inv. Nr.		

			Kopija		
		7.2.3. NBS sociālās aktivitātes un komunikācija ar sabiedrību			
	Teksts	Aizsardzības ministrija un NBS aktīvi un dažādos veidos cenšas komunicēt ar sabiedrību, kā arī kopā ar sabiedrotajiem piedalās dažādos sociālos projektos. Tas vairo sabiedrības uzticību bruņotajiem spēkiem un veicina drošības sajūtu. NBS un Zemessardzes vienības regulāri rīko informatīvus pasākumus, kuros iepazīstina sadarbību ar savu bruņojumu, ekipējumu un darba ikdienu. Tāpat notiek aktīva komunikācija sociālajās platformās. Tikmēr ar NBS vēsturi iepazīstina Latvijas Kara muzejs.			
85.	Foto	Aizsardzības ministrijas izplatītais informatīvais attēls par Valsts aizsardzības dienestu. 2023. gads	 Kopija		
	Interaktīvs risinājums	Iespēja iegūt informāciju par Aizsardzības ministrijas, NBS un spēku veidu sociālajiem kontiem.			Monitorā
86.	Dokuments	NBS Rekrutēšanas un atlases centra sagatavotais informatīvais materiāls par NBS Sauszemes spēkiem 2018. gads	 LKM 6-61220/5717-DK Oriģināls	15 x 21 cm	

87.	Dokuments	NBS Rekrutēšanas un atlases centra sagatavotais informatīvais materiāls par NBS Jūras spēkiem 2018. gads	 LKM 6-61222/5719-DK Oriģināls	15 x 21 cm	
88.	Dokuments	NBS Rekrutēšanas un atlases centra sagatavotais informatīvais materiāls par NBS Gaisa spēkiem 2018. gads	 LKM 6-61221/5718-DK Oriģināls	15 x 21 cm	
89.	Priekšmets	NBS Jūras spēku patruļkuģa P-03 “Linga” trapa banneris 2006. – 2012. gads <i>Kuģim pietauvojoties ostā un izliekot trapu, pie trapa pieliek bannerus ar kuģa nosaukumu, lai cilvēki to varētu atpazīt.</i>	 Oriģināls	186 x 89 cm	
90.	Fotogrāfija	NBS Speciālo uzdevumu vienības karavīrs iepazīstina NBS informatīvās dienas apmeklētājus ar vienības bruņojumu Alūksne, 2003. gada augusts	 LKM 6-3554-FT/p Kopija		
91.	Fotogrāfija	Cilvēku rinda Aviācijas svētkos lidlaukā “Spilve”, lai apskatītu NBS Gaisa spēku helikopteru “Mi-17” Rīga, 2011. gada 20. augusts Foto: Normunds Mežiņš	 Kopija		

92.	Fotogrāfija	Skolēni “Ēnu dienā” iepazīst Nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas skolas tehniku Ādaži, 2013. gada 13. februāris	 Aizsardzības ministrijas arhīvs Kopija		
93.	Fotogrāfija	Skolotāja ar skolēniem pēc NBS Jūras spēku mīnu kuģa M-08 “Rūsiņš” apskates. Liepāja, 2019. gada 7. janvāris Foto: Armīns Janiks	 Kopija		
94.	Fotogrāfija	Zemessardzes 3. Latgales brigādes zemessargi un ASV armijas karavīri sniedz atbalstu saimnieciskajos darbos dzīvnieku patversmē “Otrā māja” 2017. gada 2. decembris Foto: Normunds Mežiņš <i>NBS karavīri regulāri iesaistās dažādos labdarības projektos, sniedz palīdzību sociāli mazāk aizsargātajām sabiedrības grupām, piedalās talkās un teritoriju labiekārtošanas darbos.</i>	 Kopija		
95.	Fotogrāfija	NBS Gaisa spēku karavīri konstruē gultu senioru atbalstam Ģimenes atbalsta centrā “Dzeguzīte” 2021. gada 27. jūlijs Foto: NBS Gaisa spēki	 Kopija		

96.	Fotogrāfija	NBS karavīrs ziedo asinis Asinsdonoru dienas ietvaros 2021. gada aprīlis Foto: NBS Mācību vadības pavēlniecība <i>NBS karavīri gan individuāli ikdienā gan Asinsdonoru dienu ietvaros ziedo asinis, lai atbalstītu Valsts asinsdonoru centru un medicīniskās aprūpes sistēmu.</i>		Kopija		
97.	Fotogrāfija	Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes zemessargi nogādā humāno palīdzību kara bēgļu ģimenēm no Ukrainas 2023. gada 11. janvāris Foto: Gatis Dieziņš <i>Pēc Krievijas uzsāktā kara Ukrainā tūkstošiem ukraiņu bēgļu ieradās Latvijā, kuriem dažāda veida atbalstu sniedza arī NBS karavīri un zemessargi.</i>		Kopija		
98.	Fotogrāfija	Latvijas Kara muzeja apmeklētāji aplūko NBS karavīru dalībai starptautiskajās operācijās veltīto izstādi “Muzeju nakts 2017” ietvaros 2017. gads Foto: Valters Lācis <i>1990. gadā atjaunotais Latvijas Kara muzejs atklāj sabiedrībai sarežģīto Latvijas militāri politisko vēsturi. Sadarbībā ar NBS tapušas vairākas izstādes, kas veltītas mūsdienu Latvijas bruņotajiem spēkiem, parādot sabiedrībai NBS vēsturisko attīstību.</i>		Kopija		
99.	Fotogrāfija	Latvijas Kara muzeja apmeklētāji aplūko Latvijas Republikas Zemessardzei veidoto izstādi “Muzeju nakts 2022” ietvaros 2022. gads Foto: Valters Lācis		Kopija		

100.	Materiāls	Kāds izstrādāts materiāls vai radīts priekšmets, parādot Latvijas Kara muzeja saikni starp NBS un sabiedrību.			
		7.2.4. NBS parādes			
	Teksts	Par NBS un sabiedrības vienotiem svētkiem var saukt militārās parādes, kas gadu gaitā klātienē un caur TV ekrāniem palīdzējušas sabiedrībai apzināties NBS apmērus un kaujas tehniku. Allaž vērienīgākās bijušas tieši Valsts svētku 18. novembrī rīkotās parādes, sākotnēji pie Brīvības pieminekļa, bet no 1998. gada - 11. novembra krastmalā.			
101.	Priekšmets	NBS Štāba orķestra diriģenta Daiņa Vuškāna tamburmažors Vācijas Demokrātiskā Republika, 1989. gads	LKM 6-18511/2071-LP Oriģināls	115 cm	Izceļams
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS štāba orķestra formas tērpā un darbojas ar tamburmažoru.			Vertikālā 180 cm monitorā
102.	Fotogrāfija	NBS Štāba orķestris soļo uz Brīvības pieminekli, orķestra priekšā majors Dainis Vuškāns Rīga, 1997. gada 11. novembris <i>Neviena parāde nav iedomājama bez orķestra pavadījuma. NBS struktūrās ietilpst gan NBS Štāba orķestris, gan NBS Jūras spēku orķestris.</i>	 LKM 6-63534/3152-FT Kopija		
103.	Fotogrāfija	NBS karavīri soļo Valsts svētku parādē 11. novembra krastmalā Rīga, 1997. gada 18. novembris Foto: Gunārs Binde <i>Pēc 1997. gada 18. novembra militārās parādes pieņemta lēmumu Latvijas Republikas 80. gadadienai veltīto parādi aizvadīt 11. novembra krastmalā, lai</i>			

		<i>sabiedrībai atrādītu lielāku skaitu NBS karavīru un pirmo reizi arī militāro tehniku. 1998. gada parādē kopā piedalījās 1196 karavīri, zemessargi un iekšlietu struktūru pārstāvji.</i>			
104.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku virsnieku parādes cepure 2001. gads	 LKM 6-69662/6816-LP Oriģināls	h-15 cm 26 x 23 cm	
105.	Priekšmets	NBS Gaisa spēku ziemas formas tērpa mētelis	 Oriģināls	135 x 47,5 cm	
106.	Fotogrāfija	NBS Štāba Goda sardzes rotas karavīri soļo 4. maija svētku parādē Kuldīga, 2013. gada 4. maijs Foto: Gatis Dieziņš <i>Lai iepazīstinātu ar NBS iedzīvotājus, kuriem nav iespēja apmeklēt 18. novembra parādi Rīgā, 2012. gadā aizsardzības nozare aizsāka jaunu tradīciju – valsts neatkarības atjaunošanas dienā, 4. maijā, kādā no Latvijas novadu pilsētām rīkot NBS dienu un svētku parādi.</i>	 Kopija		
107.	Fotogrāfija	NBS militārā tehnika Latvijas Republikas 100. gadadienas parādē 11. novembra krastmalā Rīga, 2018. gada 18. novembris Foto: Gatis Dieziņš			

		<i>Līdz šim vērienīgākā NBS un tās sabiedroto kopīgā militārā parāde risinājās Latvijas Republikas simtgadē.</i>	Kopija		
108.	Video	Atskats uz Latvijas Republikas 100. gadadienai veltīto militāro parādi			Monitorā
	Video	Video materiāls, kurā redzams ekspozīcijas centrālais tēls – NBS karavīrs – tērpies NBS kaujas formas tērpā ar maskēšanās rakstu “WoodLatPat”. Karavīrs pasaka paldies par ekspozīcijas apmeklējumu un noslēdz sakāmo ar “Gods kalpot Latvijai!”			Vertikālā 180 cm monitorā